

Leerzaame zinnebeelden en Bybel-stoffen, bestaande in Het leven van den propheet Elisa, Moses aanspraak aan Israël, en De verheugde Zacharias

<https://hdl.handle.net/1874/37323>

Om dat

Cornelia Vanden Berg

De Lessen in de Doopsgezinde
Kerk, te Alkmaer, wel heeft
opgezegd zoo is *Naar*
deze prys, van de Dienaers
derzelve Kerk, gegeven; om
daer door in Wysheid en God-
zaligheid toe te nemen.

Alkmaer den 27 Maart. Jande Blijker.

1769. Floris Lyns Lage.

Hendrik Wassbloem

LEERZAAME

ZINNEBEELDEN

E N

BYBEL-STOFFEN.

VERKLAARING
VAN DEN
TYTEL-PRENT.

DE Poëzy geciert met eene Starrekroon,
Houdt haare Rechterbandt op 't Bybelbladt geslagen:
De Leerzaamheid legt klaar voor elks gezicht ten toon,
Wat uit Godts woordt ten nut kan werden weg-gedragen,
De Godtsvrucht die aan haar een' open Hemel wyft,
Voorspeldt haar 's Hemels hulp, en zegening van boven:
De Deugd is 't, die de Jeugd haar reine wet aanpryft:
Terwyl de Onwetentheid veragtyk legt verschoven.
En de Yver, die gestreng met zyne Geestel-roel,
Al wat Wellustig is van de aarde tragt te jaagen,
Leert u, ô Sterveling! kloekmoedig, nimmer moe
Naar 't heil te streven, zo gy 's Hemels kroon wilt dragen.
Al 't geen in deze Prent tot by-cieraat verstrekt,
Zyn vindingen, waar uit *Philips* zyn geest ontdekt.

J. G. Philips inv. et fecit 1740.
Te AMSTERDAM by JACOB TER BEEK en KORNELIS DE VEER.

gec
LEERZAAME
ZINNEBEELDEN

E N

BYBEL-STOFFEN,

BESTAANDE IN
HET LEVEN VAN DEN PROPHEET ELISA,
MOSES AANSPRAAK AAN ISRAËL, EN
DE VERHEUGDE ZACHARIAS.

DOOR
G. KLINKHAMER.

TWEDEN DRUK. *Met Platen.*

A. W. G. L. van der Meer 1770.

T A M S T E R D A M,
By JACOB TER BEEK EN KORNELIS DE VEER,
Boekverkopers, in de Beurssteeg.

M. D. C. C. L. V I.

AAN DEN DEN
HEERE
ABRAHAM WYNANDS,
WORDT DEEZE
LEERZAAME
ZINNEBEELDEN,
NEVENS
HET LEVEN VAN
DEN
PROPHEET ELISA,
MITSGADERS

MOSES

M O S E S

A A N S P R A A K A A N

I S R A Ë L ,

E N D E

V E R H E U G D E Z A C H A R I A S .

T O E G E Ë I G E N T

E N

O P G E D R A A G E N ,

D O O R

Z Y N E .

D I E N S T W I L L I G E D I E N A A R E N N E E F

G O V E R T K L I N K H A M E R .

V O O R .

V O O R R E D E N

A A N D E N

L E E Z E R.

Na dat den Heere Jesus verscheiden heilzaame Leeringen aan den Volke hadt voorgedragen, zo is aanmerkelyk het geen wy daar op Matth. Cap. XIII, vers 34. leezen: *Alle deze dingen heeft Jesus tot de schaaren gesproken door Gelykenissen: ende zonder gelykenisse en sprak hy tot haar niet.* En wanneer we dezelve regt inzien, schetsenze ons over al Zinnebeeldig af, de heerlykheid des toekomstenden levens, de liefde van 't redelyk schepzel den Mensch tot Godt zynen Schepper, en 't oeffenen aller Christelyke deugden der menschen tegens malkanderen: Onder alle deze heereyke onderwyzingen, viel myn oog op de zaligspreekingen van den Heilant, Matth. Cap. V. en 't oeffenen der liefdepligten aan onze Naasten, Matth. Cap. XXIV. 't Geen my ontvonkte dezelve nevens nog eenige andere op dezelve manier uit te breiden, gelyk ik myne STICHTELYKE ZINNEBEELDEN, in 't voorleden Jaar uitgegeven (en die by zeer veele met eene gunstige genegenheid zyn ontfangen) gedaan heb, op dat dezelve zoude kunnen strekken, als een Vervolg of Tweede Deel van de vorige, en dus te zamen
by

V O O R R E D E N

by een gebonden zynde, een bekwaam Bandtje uitmaken.

Wy laten dan dit tweede Deeltje, 't geen wy **LEERZAAME ZINNEBEELDEN EN BYBELSTOFFEN** noemen, op verzoek van de Boekverkoper die dezelve allen met nieuwe en sierlyke Plaatjes, verciert heeft, volgen.

De **ZINNEBEELDEN** dien wy nu in 't Licht geven, zyn *Vyfen Twintig*, gevolgt van het **LEVEN VAN DEN PROPHEET ELISA**, in *Drie Boeken*, en de uitnemende **AANSPRAAK VAN MOSES AAN ISRAËL**, gevolgt na het IX, X en XIde *Cap. van Deuteron*. waar in Moses aan dat Volk aantoondt (als gereet staande om over de Jordaan te gaan, en 't beloofde Landt te bezitten) alle het voornaamste 't geen zy op die groote veertig jarige Reize van Godt genoten, en hoe zy zig tegens Hem gedragen hebben, en eindelyk besluiten wy dit alles, met een aan een geschakelt verhaal, van al het gene, dat 'er voor, en kort na de Geboorte van den doorluchtigen Voorloper van den grooten Verlosser der Waereldt, is voorgevallen, onder den Tytel van **DE VERHEUGDE ZACHARIAS**.

Onfang dan Leezer dit Werkje als de uitspanning myner ledige uren, gebruik het ten uwen nutte, verschoon het gebrekkige, en Vaarwel.

Amsterdam den eersten
November 1743.

VYF-EN-TWINTIGH
LEERZAAME
ZINNE-BEELDEN.

I.

Begin.

*Een straal, die 't al verwarmt en koestert hier beneden:
Een heldre lucht, waar in de zilvren starren staan:
De mensch dat kort begrip van 's Hemels wonderbeden,
Vertoonen ons Godts magt, en wyzen de aanvang aan.*

Godts wondre wysheid en vermogen,
Schiep in 't begin dit gantsch Heel-al,

Ten

Ten top der schoonheidt opgetoogen;
 En cierge de aardt met berg en dal,
 Met planten, boomen, menschen, dieren,
 De lucht met starren, zon en maan,
 Met vogels die het zwerk doorzwieren,
 En daar in bly ten reyën gaan.
 Hem die 't aan magt nooit kan ontbreken,
 Brengt alles voort naar zynen wil,
 Geluſt het hem een woordt te spreken,
 Niets blyft 'er voor zyn wenken ſtil.
 Zoo zag men hem zyn uitverkooren,
 Zyn Iſraël, 't bemindt geſlacht,
 Uit éénen Abraham gebooren,
 Uitbreiden tot een groote magt.
 De grondt van Joſephs heerſchappyën,
 Nam zyn begin van 't ſlaaſſche juk,
 Maar band en boeje en ſlavernyën,
 Zyn trappen tot zyn groot geluk.
 Een tedre Mozes op de baaren
 Geworpen, dryft al ſchreiendt heen,
 Maar 't uiterſt' van die doodts-gevaren,
 Lag aan zyn grootheidt d'eerſten ſteen:
 De Nyl-Vorſtin vol mededoogen
 Rukt hem daar uit: Hy wordt Godts Tolk,

En ondersteunt door 't alvermoogen,
Wordt hy een Leidsman van Godts volk.
't Gering begin van Davidts dagen,
Vertoonde niet dat hy eerlang.
De kroon van Israël zou draagen,
En Juda houden in bedwang.
En zoo wy door de Prophecyën,
En schaaduwen, en 't schemerlicht
Der ouden eeuwen wilden wyën,
Dan zou het flauw en zwak gezigt,
Benevelt door een droeve naarheidt,
Allengs beschouwen hoe het heil,
Met 's Heilants komst bekwam haar klaarheidt,
En orees tot het hoogste peil.
Kleen was 't begin van 't Euangeli:
Flauw de aanvang van het heilig woordt;
Dat straks haar geur gelyk een leli
Verspreidde, en greetig wierdt gehoord,
Joannes hoort men 't heil-woordt planten,
't Zaad stroojen in der zielengrondt:
Hem volgen ses paar Kruis-gezanten,
Verbreiders van het Vreê-verbondt.
Men zag zigh duizenden bekeeren,
Die heil-maer' vloog van wyk tot wyk,

Des lieven Heilands naam ter eeren,
 Zelve in het verft' gelegen Ryk.
 Zoo weet Godts macht uit kleene zaaken,
 Uit grondt beginzels zwak en teêr,
 Zyn grooten naam geducht te maaken,
 En uit te breiden meer en meer.

Genesis Cap. 1. vers 1. *In den beginnen schiep
 Godt den Hemel, ende de Aarde.*

Joannis Cap. 1. vers 1, 2, 3. *In den beginnen was
 het Woordt, ende het Woordt was by Godt, ende
 het Woordt was Godt.*

Dit was in den beginnen by Godt.

*Alle dingen zyn door het zelve gemaakt, ende zon-
 der het zelve en is geen dingh gemaakt, dat ge-
 maakt is.*

II.

Roeping.

*De Roeping vlug van aert, klinkt in opmerkende ooren,
 De regterbandt wyft wel een' weg'h men moet betreên,
 't Geluit der Spreek-trompet laat zig heel verre hooren:
 Wie 's Hemels roeping hoort, geeve agt op zyne reên.*

Ontwaak, ô flauw en zwak gemoedt!
 Ai hoor, hoe lieffelyk en zoet,

Godt

Godt roept op dat wy zullen koomen:
 Ja Jezus, die ons heil bereidt,
 Wy volgen met wilvaardigheid,
 En willen voor geen onheil schroomen.
 Zoo ging op dat gebaande spoor,
 Ons reeds een rey van helden voor,
 (Voorbeelden waardig naar te streeven)
 Hen wederhieldt nogh druk nogh smaadt
 Nogh aardtsche lust, nogh eer, nogh staat,
 Om 's Hemels stem gehoor te geeven.
 Godtvruchte Noach die 't gevaar
 Der Waereldt, Hondert twintig jaar
 Verkondigt hadt, volgt Godts geboden:
 Hy gaat ter ark met blydschap in
 Hier door is hy, en zyn gezin,
 Dien grooten ondergang ontvloeden.
 Zoo trok doorluchtige Abraham
 Godts stem gehoorzaam, van zyn stam
 En maagschap af, langs verre wegen:
 Uit Ur, het landtschap der Chaldeen,
 Naar 't vette en vruchtbaar Canaan heen,
 In 't vast vertrouwen van Godts zegen.
 Beängste Mozes, zwaar ter taal,
 In 't eerst bevreesft voor 't stuurs onthaal

Zyn's volk, en der Egyptenaaren,
 Voelt als de Godtheid tot hem spreekt,
 Dat de yver zynen geest ontsteekt,
 Ten dienst des Heers der heirschaaen.
 Wordt Hanna's zoon van d'eersten tyd
 Zyns levens, Gode toegewydt;
 Die jonge dienstknecht Godt zoo waardig,
 Hoort naauw de Godtsstem in den nacht,
 Of hy, hy geeft eerbiedig aght,
 En antwoordt, spreek, uw knecht staat vaardig.
 Hoe zeer ontzet zigh Amos* zoon,
 Daar hy de Godtheid op haar' troon,
 Aanschoude omringt met Seraphynen:
 'k Vergaa, ach riep hy! myn gezicht
 Heeft in 't volmaakt' en zalig licht,
 Den Heer der heiren zien verschynen.
 Maar toen een Engel door 't Azuur
 Des Hemels neêrdaalde, en met 't vuur
 Des altaars, zyne lippen raakte,
 En 's Hemels stem riep, wie zal gaan?
 Toen sprak hy; ziet my voor u staan,
 Zendt my, dien gy met gunst genaakte!
 Hoe zoet klonk Jesus stem in 't oor
 Der twee † paar Broed'ren, volg myn spoor,
Blyf

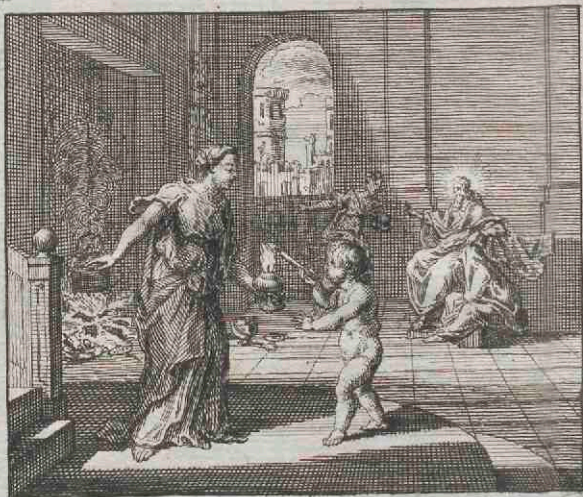
* Jesaias. † Petrus en Andreas, en Jacobus en Joannis.

Blyf niet aan 't tyd'lyk Vis-net hangen ,
 Kom volgt my, laat uw netten staan,
 Gy zult nu Visschers zyn voortaan,
 Om menschen harten op te vangen.
 Hoe zyn de maagden straks gereet,
 Geciert in 't zuiver Bruilofts-kleedt,
 Als zy haar Bruigom zien genaaken:
 Zoo draa de heilstem zig verspreidt,
 Staan zy, met lampen toebereidt
 En brandende op zyn komst te waaken.
 Gy dan, die 's hemels roeping hoort,
 En lust scheidt in Godts heilig woordt,
 En 't heil wilt van uw ziel waardeeren:
 Hy klopt en roept aan 's herten deur,
 Doet op: ai dwaal niet in uw keur!
 Die Godt heeft kan niets meer begeeren.

*Pfalm xcv. vers 7, 8. Heeden zoo gy zyne stem-
 me hoort, En verhardt u herte niet.*

*Matth. Cap. vi. vers 28. Komt herwaarts tot my
 alle die vermoeit ende belast zyt, ende ik zal u
 ruste geven.*

Leerzaamheid.

*Bedaagde Leerzaamheid leert hier de tedre jeugd,
 Door 't vuur van 't heilig woord bun yver aan te kweeken:
 De regterbanat wyft aan het voetspoor van de deugd:
 Wie Godt regt kennen wil leer vroeg al van hem fpreken.*

Doorluchte en fchrandre Leerzaamheid,
 Vrindin der nutte wetenschappen,
 Grondt

Grondlegster om allengs by trappen,
 De Godtheidt in haar Majesteit,
 En al volmaaktheid regt te kennen.
 Opregte minnares der deugdt,
 Roemwaarde Leidsvrouw voor de jeugdt,
 Om 't hart al vroeg aan Godt te wennen.
 Gy zyt het die als by der handt,
 Uit grondbeginzels opgerezen,
 In 't School der Godsvrucht onderwezen,
 Ons opvoert tot den hoogsten stant.
 Laat vry de blinde Heiden roemen,
 Op Wysgeers schrandere van verstandt:
 Ja, 't wydt-beroemde Griekenlandt,
 Met lof haar zeven Wyzen noemen.
 Laat Paulus aan de voetschabel
 Zyns meesters, met opmerkende ooren,
 De hoog verlichte lessen hooren,
 Van schrandere Gamaliël.
 Een Christen overtreft in deezen
 Den Joodt, en Heiden ook met een:
 Als die door Jesus wyze reên
 En lessen zelve is onderwezen.
 Wat blonk zyn wysheid als een schat,
 Toen hy op aarde zig vertoonde,

En by 't geflagt der menschen woonde,
Voor wien hy niets verborgen hadt.
Geleertheit vloeide van zyn lippen:
(Schoon hem de boosheid wederstondt)
Naau sprak hy, of uit zynen mondt
Liet hy een gulde les ontslippen.
De Joodtsche wysheid stondt verzet
Met allen die zyn lessen hoorden,
Toen hy door drang van hemelwoorden,
Hen uitleê 't diep geheim der Wet.
Geen nacht-bezoek kan hem mishaaغن
Van Nicodemus, dien hy leert,
Wat hy, die hier met Godt verkeert,
Moet doen om 't leeven te bejaagen.
Zorgvuldigen, aan wien beneên,
Met Martha 't aardsche kan bekooren,
Leert hy, om yv'rig naa te spooren,
Gelyk Maria, 't noodig Een.
Komt hem de ryke Jong'ling vraagen,
Wat moet ik doen, op dat ik leef?
Hy leert: volg Godts geboôn, en geef
Den Armen, gy zult Godt behaagen.
En weide ik met der zielen-oog,
Door alle zyn Gelykenissen,

't Zyn Leerzaamheden die niet missen,
 Ons op te leiden naar om hoog.
 Hoe brandt het hert der reis-genooten,
 Die treurig t'zaam naar Emmaus gaan,
 Zoo draa hen Jesus doet verstaan,
 Wat bron des heils, 'er is ontslooten,
 En hoe zyn leeven, doodt, en leer,
 In 't Wetboek, Psalmen, en Propheeten,
 En wat Gods Geest hen heeft doen weeten,
 Door hem vervult, hem stelde in eer.
 Wilt dan zyn lessen niet versmaaden,
 Ô Mensch! het is een heilzaam zout,
 Waardoor gy uwe ziel behoudt,
 Zoo gy daar mede u wilt verzaaden.

Pfalm xxxii. vers 8. Ik zal u onderwyzen, ende u leeren van den wegh dien gy gaan zult; Ik zal raant geeven, myn ooge zal op u zyn.

Handel. Cap viii. vers 34, 35. Ende de Kamerling antwoorde Philippo, ende zeide, Ik bidde u, van wien zegt de Propheet dit? van hem zelve ofte van iemant anders?

Ende Philippus dede zyne mondt open, ende beginnende van die zelve Schrift, verkondigde hem Jesum.

IV.

Dankbaarheidt.

*Opregte Dankbaarheidt verbeelt ons de Ojevaar,
 Die nooit zyn zorg en hulp der Oudren wil onttrekken.
 De tedre Plant kan 't Landt tot nut en sierfel strekken,
 Gy, die Gods gunst geniet, dank den Alzegenaar.*

Gy zyt het ed'le Dankbaarheidt,
 Die uwen geur alöm verspreidt,

En

En door uw ziels-bekoorlyke aert,
 By Godt en mensch bemint en waardt.
 Gy streelt met blydschap het gemoedt;
 En valt voor 't weldoen Godt te voet.
 Zie hoe Aartsvader Noachs hert,
 Tot dankbaarheidt gedreeven werdt,
 Toen Godt naa 's waerelds water-vloedt,
 Zoo wonderbaar hem hadt behoedt,
 Die 't dankbewys zoo lieflyk vondt
 Dat hy met hem maakte een Verbondt.
 Hoe toondt zigh Salems* Vorst verheugd,
 Als hy heldt Abraham met vreugd,
 Als overwinnaar uit den slag,
 Met broodt en wyn begroeten magh:
 Dan roept hy uit: dank Abrams Godt!
 Die uwen Heldt schonk zulk een lot.
 Als Godt den wegh voorspoedig maakt
 Van Eliëzer, dan, dan raakt
 Zyn hert vervult met dankbaarheidt!
 Om dat Godt zelve hem geleidt,
 En op zyn Bede hem ontdekt,
 De Bruidt, tot wien zyn reize strekt.
 En weide ik door den grooten hef
 Van 't heilig woordt, een ruime stof

Van

* Melchizedek.

Van Godtgezinden , trof myn oog,
Die 't dankbaar lofgezag om hoog
Opzonden, om het geen de Heer,
Aan hen betoont hadt t'zyner eer.
Dan volgde ik Is'rels Leitsman na,
Den grooten Mozes, Debora.
En Barak, Hanna, en haar' Zoon,
En Davidt de eer van Juda's troon.
En Ryks-vorft Salomon, die baak
Der Letterwyzen, 's Volks vermaak.
Of zyn die lichten nogh te klein!
Zoo ftap door vyf paar eeuwen heen,
Naar 't Godt geheilgd tegenbeeldt,
Daar 's Vaders heerlykheid in speelt,
Die heldre en alverkwikbre zon,
Godts Zoon, dien waaren Salomon.
Naau heeft hy 't wonderwerk verricht,
Aan Lazarus, of wendt 't gezicht
Ten Hemel, met dit heilzaam woordt:
Ik dank u dat gy my verhoort
ô Vader! schoon dat gy altydt
Om my te hooren vaardig zyt.
Dat voetspoor volgde 't twaleftal,
't Zy dat hen vreugde of ongeval,

Ontmoete, 't hart was vaak bereidt,
 Met een opregte dankbaarheid,
 Ja zelfs de Kerkers naar en bang,
 Weêrgalmden van hun dank-gezag.
 Verkrygt gy dan, ô mensch! door Godt
 Op aarde een mildt gezegent lot,
 Of toest Hy u door tegenspoedt,
 Ontfangt het met een bly gemoedt.
 Loof, dank hem, om 't geen u geschiet,
 Op dat gy 't in zyn gunst geniet.

*Pfalm LXIX. vers 31, 32. Ik zal Godts name pry-
 sen met gezang; ende hem met dankzegginge groot
 maken.*

*Ende het zal den HEERE aangenamer zyn dan eene
 Offe, (ofte) een geboornde Varre, die (de klaau-
 wen) verdeelt.*

*Ephesen Cap. v. vers 20. Dankende alle tydt over
 alle dingen Godt ende den Vader, in den name on-
 zes Heeren Jesu Christi.*

Bekeering.

*Bekeering, die het oog ten hemel heeft geslaagen,
 Staart op Gods milde gunst tot ligting van haar smart,
 Veracht alle ydelbeên, en vreeft geen afgrondts laagen,
 Maar toont, dat waar berouw moet komen uit het bart.*

De mensch die in zyn zond'lykheden,
 En snoô begeertens voort gaat treden,

Staat

Staat ftil, als hy Godts roeping hoort.
 Dan wordt zyn ziel met luft ontsteeken,
 Om 't vuur der Leering aan te kweeken
 En brengt heilzaame vruchten voort.
 Daar waar berouw heeft plaats gekregen,
 Geeft de eeuwige Almagt zynen zegen,
 Hy neemt den fchult-bekentnis aan.
 Ver is hy dan van 't fpoor geweeken,
 Die Godt om geen genâ wil smeeken,
 Maar in zyn zonden voort blyft gaan.
 Als Davidt voelt zyn ziel ontftellen,
 Om dat hy Ifraël dorft tellen,
 En moordt, en Overspel begaat:
 Dan kiest hy voor der menfchen woede,
 Of honger, 't vuur van 's hemels roede,
 Die zig van hem verbidden laat.
 Als Achab naa zyn gruwzaamheden,
 Zyn hart voelt door berouw beftreden,
 En zig in zak en afch verneert:
 Schept Godt in zyn berouw behaagen,
 Dies hoort men hem Elias vraagen,
 Ziet gy, hoe Achab zig bekeert?
 Manaffe die den boog nogh fttyver
 Der boosheit fpant, met luft en yver,

Erkent zyn schult in tegenspoedt :
Want vast geknelt in boeje en kerker,
Zoekt hy Godts aangezigt te sterker,
Die hem in zegen weêr ontmoet.
Boetvaardigheidt aan Jesus voeten
Kan Magdalenaas zonden boeten
Daar zy in rouw bedolven is :
Zy weder aan haar Godt verbonden,
Wordt door haar Heere heen gezonden,
Te melden zyn verryzenis.
Staak Petrus uw vermetel spreekken !
Een Maagdt kan al dien hoogmoedt breeken,
Haar aanspraak brengt u tot den val !
Maar hebt gy weêr Godts Zoon beleden,
Dan troost u Jesus door zyn reden ;
Gaat zegt hy : hoedt myn Lamm'ren stal.
Ziet gy den Moordenaar gevangen,
En aan het kruishout opgehangen,
Op d'oever van den bleeken doot :
Een zielzucht uit het hart gezonden,
Heeft by Godts Zoon genâ gevonden,
Dies Hy Hem 't Paradys ontsloot.
Heeft 't Pinkstervuur het hart ontsteeken
Van Petrus, hoort het volk hem spreekken,

De Naam van Jesus; treft hen 't hart :
 't Gemoedt geraakt wil aanstonts leeren;
 Drie duizent ziet men zig bekeeren,
 En volgen 't geen gebooden werdt.
 Wilt dan voor Godt in ootmoedt buigen,
 Daar zulk een wolke van getuigen,
 ô Mensch! u wyft het regte spoor:
 Die Boetelingen na getreeden,
 Zy gingen voor met mannen schreeden,
 Zy smeekten Godt; Hy gaf gehoor.

Jesaja Cap. lv. vers 6, 7. Zoekt den HEERE terwyle by te vinden is; roept hem aan terwyle dat by naby is.

De Godtloose verlaate zynen wegh, en de ongerechtige man zyne gedagten: ende by bekeere zich tot den HEERE, zoo zal by hem zyner ontfermen: ende tot onze Godt: want by vergeeft menigvuldelyk.

Matth. Cap. iv. vers 17. Van doen aan heeft Jesus begonnen te prediken, ende te zeggen, Bekeert u, want het Koningryk der Hemelen is naby gekomen.

't Gebedt.

*Een nederige Vrouw, in kleeding onbesmet,
 Die d'aangenamen geur des wierooks swaait naar boven,
 En door het hart vertoont den grondt om Godt te loven,
 Verbeeldt in dit Tafreel 't Ootmoedige Gebedt.*

Ontsluitster van Godts schat-trefooren,
 Inneemster van zyn Koningkryk,

ô Reuk-

ô Reukwerk dat hem kan bekooren!
 ô Toevlucht tot der Vroomen wyk!
 ô Ladder om tot Godt te nad'ren!
 Verheffter van zyn naam en eer,
 Opregt Gebedt, door wien de Vad'ren
 Hun wenschen kreegen van den Heer,
 'k Verhef uw lof: uw groot vermoogen,
 Verstreckt een troost in tegenspoedt,
 Door u werdt Godt met ons bewoogen,
 Door u werdt mensch en landt behoedt.
 Zoo gy ô Sodom met uw steden,
 Tien Vroomen maar in uw besloot,
 Godt hadt op Abrahams gebeden,
 Door vuur nogh zwavel u gedoodt.
 Verlegen Isr'el staak uw zuchten:
 'k Zie Mozes voor u, in 't Gebedt,
 Ten strydt; d'Amalakiet zal vluchten,
 Godt heeft u, uit zyn handt geredt.
 Dryf vry ô blinde Philistynen,
 Den spot met Simson uit vermaak,
 Ziet toe, wanneer hy komt verschynen,
 Zoo komt hy met gewisse wraak;
 Zyn Ziels-gebedt om hoog gezonden,
 Vindt hulp by Godt, en geeft hem kracht,

Daar rukt hy uw gebouw ten gronden,
En plet ô heilloos volk uw magt!
't Gebedt van Hanna opgeheven
Vindt heul by Godt, geeft vreugde in smert,
Hier door krygt Samuël het leven,
Die Godt ten dienst geheiligt werdt.
Het onweêr treft des vyands benden
Als Samuël den Heere smeekt,
't Geluft Godt vuur op aardt te zenden,
Als zyn gezant Elias spreekt.
Of de aardt verdroogt: of 't zwerk gaat zwanger
Van regen, en baardt vruchtbaarheidt:
't Gestrengte Pest-vuur duurt niet langer,
Als Davidt bidt, en traanen schreit.
Zoo veel vermagh 't Gebedt der vroomen!
Roept een elendige, Godt hoort:
Godt weigert niet tot hen te komen,
Maar troost hen met zyn gunst en woordt.
Voelt Jesus zig in angst en lyden,
Daar 't zweet als bloedt zig toondt zoo root,
En dat hy moet dien kruis-strydt stryden,
En zig bereiden tot den doodt,
Zoo draa hy bidt, schiet Godt de straalen
Van zyne liefde naar beneên,

En doet een Engel tot hem daalen ,
 Die hem vertrooft in tegenheên.
 Wenscht gy dan hulp van Godt te krygen
 ô Mensch! ai bidt in 't rein geloof,
 Laat uw Gebedt ten hemel stygen ;
 En zyne goedtheid nimmer doof
 Voor ziele-zuchten , en gebeden,
 Zal uit den vollen Oceaan
 Des heils , uw ziel met lieff'lykheden,
 In tydt, en eeuwigheidt verzaân.

Job Cap. viii. vers 5, 6. *Indien gy naa Godt vroeg
 zoekt ; ende tot den Almachtigen om genade bidt :*

*Zoo gy zuiver ende recht zyt , gewisselyk zal by nu
 opwaken , om uwent wille ; ende by zal de wooninge
 uwer gerechtigheidt volmaaken.*

Coloffens. Cap. iv. vers 2. *Houdt sterk aan in het
 Gebedt , ende waakt in 't zelve met dankzegginge.*

VII.

't Geloof.

't Geloof, dat op een Boek met heilige aandacht let,
 Houdt in haar bandt een Kelk ten teken van vertrouwen:
 De waereldt, hel, en doot, zyn door haar magt verplet,
 Wie in Godts Zoon geloofst kan vast en zeker bouwen.

't **G**eloof die groote Verrekyker,
 Die door alle eeuwen heenen ziet,

En

En door haar vast betrouwen ryker
 Dan de aard', wyl zy haar doel beschiet,
 En Godt in 't Ryk der eeuwigheden
 Beschouwt, schoon nogh in 't vleesch beneên,
 Noodt u haar wegen in te treden,
 En wyft u 't padt naar Zion heen.
 Zy toont (het Ongeloof moet zwichten)
 U eenen rey van helden aan,
 Die als doorluchte en heldre lichten
 Roemrugtig ons zyn voorgegaan.
 Eifcht Godt een proef van 't vast vertrouwen
 Van Abraham, hy eifcht zyn kindt:
 Geen liefde kan dien Heldt weêrhouden,
 't Geloof toondt dat het overwint.
 't Geloof straalt door in volle krachten
 In Mozes, die voor smaadt en hoon,
 Gezagh, en grootheid durft veragten,
 Want hy, hy zagh op hooger loon.
 Die grooten leidsman der Hebreuwen
 Zagh door dien spiegel schoon en klaar,
 En vast, door 't wydt bevang der eeuwen,
 Op Godt, den milde Alzegenaar.
 Want die de Godtheit wil genaken
 Moet eerst gelooven dat zy is,

En dat zy met haar gunst blyft waaken,
 Tot onzer zielbehoudenis.
 't Geloof in Achabs* Zoon geftegen
 Ten top, blinkt uit in 't Bybel bladt
 Want Juda (dus leeft hy in zegen,)
 Geen Vorft, zoo voor, nogh naa hem hadt.
 't Geloof is 't anker van 't vertrouwen.
 De grondt van 't geen men niet en ziet,
 Dogh daar men zeker op kan bouwen,
 Zoo vast, als of men 't reets geniet.
 Schoon zich 't Geloof niet laat bepaalen,
 In 't ver voor uitzien, moet met een
 Toestemming onze ziel beftraalen,
 In 't geen de kennis komt ontleên.
 Hoort dan den Heilant zelve fpreeken,
 Hy, op wiens woordt gy vast kunt gaan,
 Hy die de hellsche macht kon breeken,
 Wyft dus ons 't beste middel aan.
 Dit is de grondt van 't eeuwig leven
 ô Vader! dat u elk erkent
 Voor Godt, die 't menschedom heil wilt geven,
 En my tot 's Volks behouding zendt.
 Of lust het u de Kruis-gezanten
 t'Aanschouwen, hoe zy op dien grondt,

Den

* *Hiskia.*

Den standaardt van 't Geloove planten,
 En 't hart ontdekken door den mondt:
 Hoort Petrus dan voor allen spreekken,
 De Heilandt zagh zyn Jong'ren aan,
 En vroeg (toen ieder was geweeken)
 En gy, wilt ge ook niet heenen gaan?
 Hy voelde zynen Geest beroeren,
 En riep: ô Menschen-hoeder! neen:
 (Wat dwaasheidt andren ook ve. voeren)
 By u is 't woordt des heils alleen.
 Wy allen hebben u beleden,
 Erkent voor de onverwrikbre rots,
 Gedaalt uit 't ryk der eeuwigheden,
 Den grooten Zoon des grooten Godts.
 ô Laat dan de aarde ons toch niet binden,
 Neen! volgt het woordt van 't twalef-tal!
 Zoo zult gy namaals ondervinden,
 't Geloof in zien verwislen zal.

Habakuk Cap. ii. vers 4. *De rechtvaardige zal door zyn gelove leven.*

Romeinen Cap. x. vers 17. *Zoo is dan het gelove uit het geboor: ende het geboor door het woordt Gods.*

VIII.

Hoop.

*De Hoop, die onze ziel met lust verlangen doet,
 Vertoondt zig als een Maagd geciert met plant en kruiden;
 Haar hoofdt draagt bloemen, die cieraadt en eer beduiden,
 En't Anker toont aan ons haar steun in tegenspoedt.*

Hoop, Anker onzer Zaligheid!
 Geleidts-vrouw om tot heil te koomen,
 Heldin

Heldin die geen gevaar wilt schroomen,
 Door liefde en vast geloof geleidt.
 ô Vaste grondsteun van 't vertrouwen!
 vertroostereffe in tegenspoedt,
 Vreugdverwekster in 't bedroeft gemoedt,
 Hoop, om Godt eens in 't licht te aanschouwen,
 Wat zyt gy aangenaam en schoon!
 Wat treedt ge op lieffelyke wegen!
 Gy ziet voor af in gunst en zegen,
 De glansch van 's hemels dierbre kroon.
 'k Zie u de Aardts-vaders begeleiden,
 Als zy op Godts belofte en woordt,
 Verryzen naar een ander oordt,
 Van Maag' en vrinden afgescheiden.
 Voelt Jacob 't lighaam meer en meer
 Verzwakken door 't langduurig leeven,
 De ziel versterkt en kracht gegeeven,
 Roept uit: 'k wagt op uw goedtheid Heer!
 't Lust Joseph stervende, te ontdekken
 Hoe dat gansch Isr'el, naa den loop
 Van Hondert veertigh jaar, de hoop
 Vervult zou zien, van op te trekken.
 Al voelt een Hiob alle leedt,
 En zig van goedt en bloedt berooven,

Zyn Hoop op Godt dryft egter boven,
 Terwyl hy van geen wank'len weet.
 Laat al wat hem kan tegenloopen;
 Hy roept: al trof in dezen noodt,
 Den Heer myn ziele met de doodt,
 'kZal egter op zyn bystant hoopen.
 Vlucht Davidt over berg en dal:
 Moet hy den felsten vloek verdraagen:
 Beproeven 's Hemels straf en plaagen:
 Zyn hoop op Godt verwint het al.
 Die Hoop, zoo schoon en uitgeleezen,
 Durft Paulus voor den Joodtschen Raadt
 Verdedigen, met een gelaat
 Dat voor geen onheil schynt te vreezen.
 En vaart hy in zyn yver voort,
 Zyn geest door 's hemels Geest ontfteeken,
 Durft daar van onverhindert spreekken,
 Dat Festus, met Agrippa 't hoort.
 En wilt gy eens ô Mensch aanschouwen,
 Waar dat de Hoop haar' grondt op sticht!
 Der Heid'nen Leeraar, hoog verlicht,
 Zal u dit zonneklaar ontvouwen.
 * Staa in 't Geloof, wordt niet ontrukkt
 De hoop van 't eeuwig Euangeli,

Wiens

* Coloff. I, vs. 23, 25, 27.

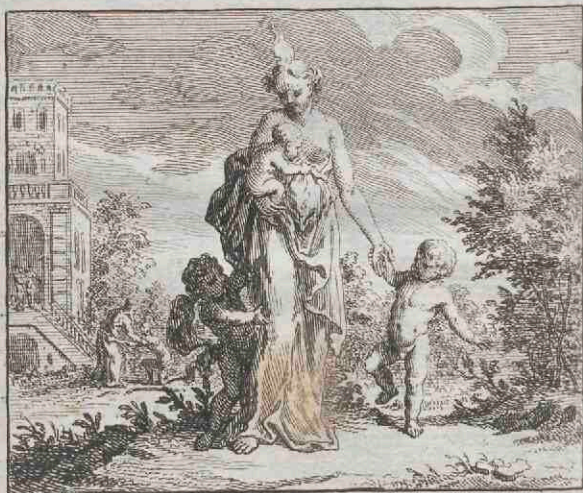
Wiens zuiverheid, gelyk een leli
 In 't hart van elk moet zyn gedrukt.
 Een heerlykheid, die Godt voor deezen,
 Den blinden Heiden hielt bedekt,
 Maar nu een schat van rykdom strekt,
 Aan hen, die Godt met eerbiedt vreezen;
 Hy nu, waar in dien rykdom leidt,
 Op dat hy u zyn gunst betoone,
 Is Christus, Gods beminde Zoone,
 De Hoope uwer heerlykheid.

Klaagliederen Cap. III. vers 24. *De HEERE is
 myn deel, zeit myne ziele, daarom zal ik op hem
 hopen.*

Hebreen Cap. x. vers 23. *Laat ons de onwankel-
 baare belydenisse der hope (vast) houden: (want
 die het beloofst heeft is getrouw.)*

IX.

Liefde.

*Een Vrouw, hier afgebeeldt bevallig van gelaat;
 Die op drie Kinderen het oog heeft neêrgeflagen,
 Een Vuur-vlam op haar hoofst die regt ten bemel gaat,
 Zyn tekens, die het merk der zuivre Liefde draagen.*

Bandt der volmaaktheid, hoofdt der deugden,
 Bron-ader van ontelbre vreugden,

Op

Opregte telg uit 't eeuwig ryk:
 ô Liefde! eedle koninginne,
 Wel waardt dat elk u eere en minne,
 Beeldt van Godts beeldt, Godt zelfs gelyk.
 Wat zyt gy vreedzaam en lankmoedig,
 Niet ongeschikt, maar overvloedig
 In 't weldoen, gy, gy denkt geen kwaadt.
 De waarheidt kan u best vermaaken:
 Gy hoopt, gelooft, lydt alle zaaken,
 Terwyl gy nimmermeer vergaat.
 Laat vry de haat van Vyf paar zoonen
 Van Jacob, zig op 't felst' vertoonen,
 Als Joseph hun zyn droomen meldt,
 Zyn liefde, schoon door veel gevaren
 En zukkeling van twintig jaaren
 Gedwarsboomt, hen in aanzien steldt.
 Staak, staak, ô Zoon van Kis, uw woeden!
 Uw Jonathan, is op zyn hoeden,
 Al brengt gy Davidt in gevaar:
 Zyn liefde die met gunstige oogen
 Den balling aanziet vol meedoogen,
 Strekt hem een schild en beukelaar.
 Sterft Jonathan dan berst de liefde,
 Die 't hart van Koning Davidt griefde,

Met kracht aan alle kanten uit:
De droefheidt kan zig niet bepaalen,
Ach! klaagt hy, moest gy nederdalen,
ô Konings zoon, ô eedle spruit!
Uw liefde nimmer uit te dooven,
Streefde alle liefde ver te boven,
Zy kende grootheidt perk nog maat:
Nooit moet ge ô Bergen vruchten draagen!
Op u, ach! legt den heldt verflaagen,
Myn Jonathan, 's ryks hoofd-cieraat.
Of slaat ge op grooter liefde uwe oogen:
Op Godt, die met den mensch bewoogen,
Hen zag met zyn ontferming aan;
Naau lag het fchepfel in de zonden,
Of 't middel heeft Hy uitgevonden,
Om hen van 't helsche juk te ontslaan.
't Beloofde zaadt (daar de Hebreeuwen
Op wagten) heeft naa veertig eeuwen,
Zyns Vaders wil en woordt vervult:
Hy als een mensch op aard' beneden,
Omzwervend', heeft den doodt geleden,
En droeg aan 't kruishout onze schuldt.
Dat is een liefde zonder gade!
Dat is een liefde vol genade!

Daar

Daar aarde en hemel van verftelt :
 Het aardtryk fchudde , 't licht wierdt duifter :
 De hel , en doodt aan band en kluiſter
 Geflooten , wierden neêrgevelt.
 Joannes die door ſnoô tirannen ,
 Op 't naare Patmos wierdt gebannen ,
 De Liefde als 't hoogſte goedt waardeert :
 Wil 't oog maar in zyn ſchriften wenden.
 Liefde is 't begin , Liefde is het enden ,
 't Is alles liefde wat hy leert.
 Wil dan ô mensch ! met ziel en zinnen
 De wonder ſchoone Liefde minnen ,
 Zy is onſchatbaar van waardy.
 Die haar omhelſt , die haar wil eeren ,
 Volbrenge al wat Godt wil begeeren.
 Ja komt de Godtheidt zelfs naby.

Pfalm xviii. vers 2. *Hy zeide dan: Ik zal u ber-
 telyk liefhebben, HEERE, myne ſterkte.*

I Johan. Cap. iv. vers 16. *Godt is liefde: ende
 die in de liefde blyft, die blyft in Godt, ende Godt
 in hem.*

X.

Honger.

*De Honger bleek en schraal, bol-oogig, uit geteert,
Toondt hier haar droeven standt door dorre kooren-airen,
En de omgekeerde maat wil ons 't gebreck verklaaren,
Rampzalig is bet landt, daar Hongersnoodt regeert.*

ô **H**onger scherp en snydendt zwaardt!
Gestrenge geessel van vermogen,

ô Roede

ô Roede zonder mededoogen!
 Gy zyt verwoedt en fel van aert,
 Vorst Davidt agt uw slaagen zwaarder,
 Dan 't Pest-vuur dat afgryfslyk woedt:
 Of de Oorlog heet op menschen bloedt;
 En uwen toestandt droef en naarder.
 Gy maakt in 't woên geen onderscheidt
 Gy, gy vertrappt vermaak en weelden,
 ô Honger! wie kan u verbeelden,
 In uwe naare afschuw'lykheidt.
 De Aardtsvaders moesten in hun dagen,
 De neepen voelen van uw handt:
 Ja 't zegenryk Egyptenlandt,
 Uw felheidt zeven jaar verdraagen.
 Dat was een honger zwaar en groot,
 Waar in het volk niet slegts hun haven,
 En goed'ren tot behouding gaven,
 Maar 't leven zelf voor kooren boodt.
 Dog eer die tydt nog was gebooren,
 En dat die omkeer zou geschiên,
 Hadt Godt door Joseph 't Ryk voorzien,
 En opgevuldt met vruchtbaar kooren.
 't Benaudt Samaria bevindt
 Hoe hoog gy doet de wanhoop stygen

Een Moeder kon dat zelfs verkrygen,
Te slagten haar onnozel kindt.
Een daat die 's Konings hart ontstelde!
ô Hunger! hoe ryft gy in top
Dat zelve een dooden Ezelskop
Kon tagtig Zilverlingen gelden?
En... Maar wat meldt Godts heil-propheet?
Eer 't zonlicht de aarde eens rondt zal loopen,
Zult gy het graan in ruimte koopen,
En u ontheft zien van uw leedt.
Dat zyn onmoogelyke zaaken
Roept zeker Hooftman! 't zal geschiên
Zegt Godts Gezant, gy zult het zien,
Dog van dien voorraadt zelfs niet smaaken.
't Geschiedde, daar de vyandt vloodt:
De vreugdt verhief zig allerwegen;
De Hooftman zag dien nieuwen zegen,
Dog boet zyn wantrouw' met de doodt.
Een dartle zoon die zyne dagen
Wellustiglyk hadt doorgebracht,
Voeldt (ach! wie vreeft niet voor uw macht)
ô Felle Hunger uwe slagen!
De zwyndraf mag hem niet verzaân:
Maar komt hy tot bedenking nader,

Smeekt

Smeekt hy met ernst; zyn' goeden Vader
 Komt straks met hulp hem tegen gaan.
 Dan is 't vol-op: het droeve lyden,
 Die dagen van verdriet en druk,
 Zyn nu verandert in geluk,
 En geeven stoffe van verblyden.

ô Mensch! zoo u Godts handt kastydt,
 Beproeft hy u door tegenspoeden,
 Gebruik zyn tuchtroede u ten goeden,
 Nadien zy tot uw heil gedyt.
 En gy, Gezegende in vermoogen,
 Ai help den hongerigen buik!
 Godt gaf u 't goedt tot dat gebruik,
 Zoo krygt gy zegen uit den hoogen.

Jesaias Cap. xxi. vers 14. *De Inwoonders des
 landts van Thema zyn den vluchtigen met zyn
 broodt bejegen.*

Matth. Cap. xxv. vers 35. *Ik ben hongerig ge-
 weest, ende gy hebt my te eeten gegeven.*

XI.

Dorst.

*Graveerkunst wyft den Dorft in dit Tafreel ons aan,
Daar zyom't hoofd gebult met dorre wyngaart-blaân,
De Onmooglykheid bewyft om zonder vogt te leven.
't Geen kruik en leege fchaal ons ook te kennen geven.*

Al is de Honger fel in 't woede,
Nogh treft den dorft met fcherper roede,
Daar

Daar hy zyn flagen voelen doet.

ô Dorst gy zyt het, die de krachten,
En levensgeesten doet verfmachten,
Gy, gy verzwaardt den tegenspoedt.

Moest een verstoote Hagar vluchten;
Die ramp vermeerdert door het zuchten
Van Ismaël, nogh zwak en teêr:
De felle dorst die hem komt plaagen,
Kan zy in 't hart niet langer draagen,
Maar legt hem in de struiken neêr.
Daar schreidt de jongen: daar zyn traanen,
Den wegh tot zyn behouding baanen;
Godt hoort het kindt, en ziet het aan:
Hy zelve strekt hem een behoeder;
En wyft aan zyn bedroefde moeder,
Een bron om hem van dorst te ontslaan.
Wat gaat gy voort in muiteryën,
Om dat in Kades woestenyën,
ô Israël uw drank ontbreekt!
Kan u Egypte nogh bekooren?
Zwyg! wil de Godtheit niet verstooren,
Hoor wat haar dienstknecht tot u spreekt:
Verzaam u gy weerspannelingen,
Merk, uit deez' Rots zal water springen

Door

Door Godt tot uw behoudt geschikt.
 Zagt! slaa niet tweemaal op de steenen
 ô Mozes! 't water stroomt reets heenen;
 Waar door zig 't volk en 't vee verkwikt.
 De groote Simson die den zeegen
 Hadt op den Philistyn' gekreegen,
 Slegts met een Ezels kakebeen;
 Voelt, naa zyn vyandt is verslaagen,
 Zyn ziel door fellen dorst belaagen,
 En vreesst dien vyandt nu alleen!
 Ach, klaagt hy, Heere! zult gy geven
 Dat ik naa zulk een heil, het leven
 Verlies, en nu van dorst verfmacht?
 Maar neen, Godt doet (ô wondre dingen!)
 Op 't onvoorziensf een bron ontspringen,
 Hier door verkwikt zyn levenskracht.
 Hoe zien drie * Vorsten heen getoogen
 Ten strydt, het doodts gevaar voor oogen
 Om dat de dorst hun legers kweldt:
 Maar naau heeft 't heir die maer' vernoomen,
 Hoe 't water zal door Edom stroomen,
 Dan juicht alöm het oorlogs veldt.
 Godts Zoon wierdt zelfs met dorst bevangen,
 Toen hy aan 't smaadthout opgehangen,

Den

* Zie 2 Kon. Cap. III. vs. 9.

Den vloek des volks droeg, maar die dorst,
 Moet onze harten gaande maaken,
 Om weêr met zielendorst te haaken,
 Naar Hem des levens heil, en Vorst.
 Ook moet die liefde 't hart doen branden,
 Om t'allen tydt met open' handen,
 Den noodtbedrukten hulp te biên:
 Dat zyn ze dien Godts waarde Zoone,
 Ons naaliet, op dat elk betoone,
 Wat Jesus zou van ons geschiên.
 Want wie slegts in 't gelove zeker,
 Aan den behoestigen een beker
 Koudt water, in zyn' naame geeft,
 Die zal op aarde heil erlangen,
 En namaals 't heerlyk loon ontfangen,
 Van Godt die in alle eeuwen leeft.

Jesaias Cap. xxi. vers 14. *Komt den dorstigen te gemoete (met) water.*

Matth. Cap. xxv. vers 35. *Ik ben dorstig geweest, ende gy hebt my te drinken gegeven.*

XII.

Herbergzaamheid.

*Herbergzaamheid, die met een schoon en vrindlyk wezen,
 Met de armen uitgebreid naar elk blymoedig ziet:
 Toondt, door den overvloed, dat niets, hoe uitgelezen,
 Gespaart moet zyn, voor hem, dien zy haar bystant biedt.*

Herbergzaamheid, ô harts-vrindin
 Van teedre liefde en mededoogen,

Gy

Gy wenkt met toegenegene Oogen,
Den vreemdeling, en noodt hem in:
Gy sluit uw broodt niet voor uw vrinden:
Gy houdt uw tafel zonder pragt:
En komt een Vriendt u by, by nacht,
Hy zal u niet verleegen vinden.
Der vrinden difch is haast bereidt.
Zoo vondt zigh Abram niet verleegen,
Toen hem door de Eng'len van Godts wegen,
Zyn' zoon, zyn' Izaak wierdt voorzeidt.
Naau zag hy hem, of komt geloopt,
Nood' hen ter rust, bereidt het maal,
En toondt door 't vrindelyk onthaal,
Dat hart en huis staan voor hen open.
Verkeert die heldt, als vreemdeling
Te Gerar, een doorluchtig Koning,
Ontfangt hem, fchenkt hem 't land ter wooning,
En hoopt hem op, met zegening.
Laat 't godloos Sodom zonder fchroomen,
Den Hemel tergen met verdriet,
Loth, als hy Godts Gezanten ziet,
Loopt toe, en noodt hen in te koomen:
Hy laat niet af, maar houdt vast aan,
Dat zy niet blyven op de ftraaten,

Op dat de moedwil uitgelaaten,
Zyn handen niet aan hen zou slaan.
Die blyk van vrendlykheidt, baardt zegen.
Loth wordt bewaart, terwyl Godts handt
Der fteden vuile en geile brandt
Verdelgt met vuur en zwavel reegen.
Vergeefs zoekt gy, ô Zoon van Kis!
Uw' dapp'ren fchoonzoon naa te jaagen,
Godt zelf heeft voor hem zorg gedraagen,
Dat hy uw hand ontkoomen is,
Hy heeft by Achis zig begeven:
Wiens edelmoedigheidt beleeft,
Gantsch Ziklag hem in handen heeft,
En hem in veiligheidt doet leven.
Pryswaardige Herbergzaamheidt!
Uit zuivre vrendlykheidt gebooren,
Met regt kunt gy de ziel bekooren,
Wyl ge over al uw' lof verspreidt,
Onweetend' kan het dus gebeuren,
Dat gy voor menfchen niet alleen,
Maar voor Godts Eng'len, ja met een
Voor Godes Zoon, ontfluit uw deuren.
Dat ondervondt 't bedrukte paar,
Toen zy te zaam naar Emmaus gingen,

Dat hy, dien zy in huis ontfingen,
 Hun Heer en meester zelve waar.
 Nog wil de Heilant by u komen
 ô Mensch! wanneer gy uw gemoedt,
 Eerbiedig voor Hem open doet,
 En hy van u word ingenomen.
 Genegtheit straalt by hem uit:
 'k Staa (roept hy) aan de deur te kloppen,
 Wil voor myn stem uw oor niet stoppen;
 Maar zoo gy my uw hart ontfluit,
 Zal ik met zegen u genaken,
 En voor een vrindelyk onthaal,
 Met u hier 't heilryk Avondmaal,
 En gy met my 't hier naamaals smaaken.

Job Cap. xxxi. vers 32. *De Vreemdeling en over-
 nachtede niet op de straate: myne deuren opende
 ik naa den weg.*

Matth. Cap. xxv. vers 35. *Ik was een vreemde-
 ling, ende gy hebt my geberbergt.*

Naaktheid.

*Bedrukte Naaktheid, die in 't arm en sober kleedt,
Met 'een bedroeft gelaat, uw evenmensch uw leedt,
Terwyl ge om bystant smeekt, te kennen schynt te geven,
Schepmoedt, daar zyn voor u nog Tabitha's in 't leven.*

Bedrukte Naaktheid, met het kleedt
Van sobere Armôe zyt ge omhangen,

Hoe

Hoe voel ik my van druk bevangen,
 In 't overdenken van uw leedt:
 Men zag u al te voorschyn komen,
 In 's waereldts vroege morgenstondt,
 Het eerste paar lei d'eersten grond,
 Door hunnen lust niet in te toomen:
 Want naau was de appelbeet gedaan;
 De looze slang gehoor gegeven,
 Of elk zag wat hy hadt misdreeven,
 En merkte zyne naaktheidt aan.
 Maar de Almagt met hun leedt bewoogen,
 Heeft hen naar zyn barmhertigheidt,
 Zyn dierbre gunsten toegezeit,
 En zelfs hun kleed'ren aangetoogen.
 Bedrukte Job die dag aan dag,
 Zig ziet door ramp op ramp bespringen,
 De Satan naar zyn leven dingen,
 Zoo dat hy niets behouden mag:
 En by elk schynt veragt te weezen:
 Roept uit: Naakt zag ik 't tranendal,
 't Welk ik weêr naakt verlaaten zal,
 Godt gaf, en nam: Hy zy geprezen.
 Maar eind'lyk stuit dien tegenspoedt,
 Godt die zyn smeeken wil verhooren.

Ontfluit voor hem zyn ſchat-trezooren,
En kroont hem weêr met overvloedt.
Trefte ſchult bekend'nis de ingewanden
Des Zoons, die alles heeft verteert,
Zoo dat hem zelve een kleedt ontbeert,
Straks ziet men 't hart des Vaders branden;
Die liefde, in wien oprechtheidt is,
Omhelst hem; doet de vreugd' herleven:
Het beſte kleedt wordt hem gegeven:
't Gemeste kalf verciert den diſch.
Maar hoe! wat droefheidt vult my de ooren,
Wie treurt hier met bedrukt gelaat?
Zyt gy 't ô Armelyke ſtaat!
Laat gy ons uwe klachten hooren!
Gy ſchreidt om Dorcas, die gereet
U als omvatte met haare armen,
En met een tederlyk erbarmen,
Uwe arme naaktheidt heeft gekleedt:
Schep moedt! al heeft zy u begeven,
't Gebedt van Petrus vol van kracht,
Ontrukte haar uit de ſterke magt
Des doodts, om ze aan u weêr te geven.
Gy dan, ô dwaazen dezer aard'!
Houdt uwe ſchatten niet begraven,

Maar

Maar legt die aan tot liefde gaven,
 Want die zyn Jesus lief en waardt.
 Houdt schaamte het gebrek verborgen:
 Verzwijgt de tong, 't geen 't lichaam lydt:
 Ai toont u vaardig en verblydt,
 Gy kunt het harte ontslaan van zorgen!
 Wie den bedrukten gadeslaat
 En helpt, en in Geloof zal zaaijen,
 Zal naamaals weêr in zegen maaijen,
 Ter plaats daar vreugdt de ziel verzaadt.

Job Cap. xxxi. vers 19, 20. *Zoo ik iemand hebbe
 zien ontkoomen, om dat hy zonder kleedinge was,
 ende dat de noodtdruftige geen deksel en hadde:*

*Zoo zyne lendenen my niet gezegent en hebben: dat
 by van de vellen myner lammeren verwarmt wierdt.*

Matth. Cap xxv. vers 36. *(Ik was) naakt, ende
 gy hebt my gekleedt.*

XIV.

Krankheidt.

De Krankheidt, bleek en schraal van aanzien en van we-
zen,

Wyst met de Anémoné der menschen zwakheidt aan.
En met den bloemenkrans, hoe hoog by elk geprezen,
Leert zy, dat al het schoone op't snelste kan vergaan.

A i my! wie zie ik voor my heen,
Die zuchtend' en met bang gesteen

Het

Het oog ten Hemel heeft geflagen!
 Zyt gy 't ô Krankheid! die my 't hart
 Met druk vervuldt om al de fmart
 En tegenheên, die ze u ziet dragen.
 Schept moedt ô onderdrukte maagdt!
 Nadien de Hemel zorge draagt,
 Voor hen die om zyn byftant smeeken:
 Zyn handt waarmeê Hy u kastydt,
 Is 't die weêr tot uw heil gedyt,
 En u geneeft van uw gebreeken.
 Wordt Juda's Vorft, Hiskias krank,
 Is zyn benaauwdtheidt zwaar en langk,
 Zoo dat hy kird' gelyk een duive;
 Wend zyne ziel zig in 't gebedt
 Tot Godt, dan wordt hy ftraks gered,
 Godt wil dat zyne druk verftuive:
 Ziet, ziet Godts Zoon, in wien het beeldt
 Des Vaders, ryk van luifter speelt,
 Aan elk zyn dierbre hulp betoonen.
 De zoon des Hoov'lings wordt herftelt:
 Daar Petrus Moeder, lang gekwelt
 Met koorts, zig met zyn gunft ziet kroonen.
 De Krankheidt wykt voor zyne magt:
 De kreuple voet, of handt, krygt kracht;

Hy geeft den doofgeboornen ooren :
De blinden krygen het gezigt :
De stomme wordt het spreekken ligt :
't Moet alles naar zyn heilstem hooren.
Ziet Petrus aan de schoone poort
Des Tempels, Een', van zyn geboort'
Geraakt, en kreupel aan zyn voeten :
Hy zegt, al schenk ik u geen gout,
'k Schenk meer ! zoo gy op Godt betrouwt,
Staat op : zyn gunst komt u ontmoeten.
Gantsch Lydda, is verheugdt van geest,
Als Petrus, Eneas geneest,
Die agt jaar hadde op 't bedt gelegen.
Ziet Publius, door Paulus handt,
Zyn Vader weêr herstelt in standt,
Dan juicht Meliten om dien zegen.
Slaat u Godts hand op 't ziekbed' neêr
ô Mensch ! waak op, roept tot den Heer,
Wilt hem al uw behoefstens klaagen :
Laat nooit uw harte zyn gezint,
Om met Ahazia verblindt,
Den Godt van Ekron raadt te vraagen.
Dat is : steun nimmer op uw magt
Op uw vermoogen, schoonheidt, kracht,

Wilt

Wilt op dien rietſtaf niet vertrouwen ,
 Wie daar op ſteunt , ſteunt zonder grondt ,
 Ze is zwak , en buigt , en breekt terſtondt :
 Nog wil op hulp van menſchen bouwen.
 Godt zelfs , die Opper-majesteit
 Des Hemels , biedt met vriend'lykheid
 Zyn hulp , in 't geen gy zult begeeren ,
 Roep tot my in uw angſt en pyn
 Dus ſpreekt hy : 'k zal uw helper zyn ,
 En gy , gy zult myn heil-naam eeren.

*Jesaia Cap. xxxviii. vers 16 Heere , by deeze din-
 gen leeft men , ende in alle deezen is het leven
 mynes geeſtes , want gy hebt my gezont gemaakt
 ende my geneezen.*

*Matth. Cap. xxv. vers 36. Ik ben krank geweest ,
 ende gy hebt my bezogt.*

Gevangenis.

*Treur niet Gevangenen, al ziet gy u aan banden
En voeten vast gekneldt, geslooten in de banden:
De Hemel, die gestadg op 't doen der menschen ziet,
Zal u, lydt gy om hem, verlossen van 't verdriet.*

't **G**aat wel, ô vast geboeide ziel,
Al kneldt de kluifsters voet en handen,
Geen

Geen noodt! de Hemel zal de kiel
 Uws levens hoeden voor het stranden.
 Zoo ge in vertrouwen tot hem zucht,
 Al waardt ge in 't diepste hol gezeten,
 Uw ziel, door Godt verkwikt, krygt lucht;
 Zyn goedtheid zal u niet vergeten.
 Laat wrevle boosheid Jacobs-zoon,
 Ten kuil, tot slaaf, en kerker doemen,
 De dartle min hem aandoen hoon;
 Zyn Heer hem een ondankbren noemen;
 Maar als die nevels zyn van kant,
 Dan ryft hy als een Zon in 't oosten,
 Ten dienst van 't groote Egyptenlandt
 En om zyn's Vaders huis te troosten.
 Hou standt Zedekia, laat af
 Van Micha op den mondt te kloppen,
 Om dat het antwoordt 't geen hy gaf
 Uw loogen-geest den mondt doet stoppen.
 Doem vry, ô Achab, dien Propheet
 Ten Kerker! drenkt hem, wilt hem spyzen
 Met 't broodt der smaadtheid, en met leedt!
 De Hemel zal eerlang bewyzen,
 Dat hy, door God, de waarheid spreekt,
 En dat zyn handt ter straf geheven

Door

Door eenen scherpen schigt zig wreekt,
U onverwagt in 't hart gedreven.
Doorluchte Cores, rys, uw naam,
Zal by de na-geflagten leven,
En op de vleuglen van de Faam,
Door 't ganfche aardtryk zyn verheven:
Wyl gy door ed'len geest geleidt,
't Gevangen' Isr'el van zyn banden,
Ontflaat en fteld in veiligheid,
En weder weg-zendt na hun landen;
Ja uit laat roepen wie den Heer,
Zyn fchuldige eerbiedt wil verrigten,
Dat die te rug trek', hem ter eer,
Om zynen naam een huis te ftichten.
Laat vry de dart'le Hoveling,
Vorft Darius zoo ver belezen,
Dat, die zyn laft te buiten ging,
Ten kuil der Leeuwen wierd verweezen.
Dat geldt uw hoofd ô * Belfazar!
Maar vrees niet, hy, dien gy blyft eeren,
Zal u, gelyk een heldre ftar,
Met glans doen uit dien moordtkuil keeren.
Laat af hartnekkig Sanhedrin,
Gelyk een Tygerdier verbolgen,

De

* *Daniël.*

De Kruisgezanten, eens van zin,
 Met boei en kerker te vervolgen:
 Uw boosheid ryft vergeefs ten top,
 Gy zult uw doelwit niet beraaken,
 Godts Engel sluit de kerkers op,
 Zyn heilig oog blyft voor hen waaken.
 Denk der Gevang'nen dan met smert,
 Ô Mensch! wil niet angstvallig vluchten,
 Van hem, die snoodt mishandelt werdt,
 Maar troost hem op zyn' droevig zuchten.
 God laat geen weldoen onbeloont,
 't Strekt * Onesiphorus tot zegen,
 Dat hy Godts kruisheldt, hoe gehoont,
 Niet in zyn banden liet verleegeen.

* 2 Tim. Cap. I. vers 16.

Jesaja Cap. LXI. vers I. *De Geest des Heeren
 HEEREN is op my, om dat de HEERE my ge-
 zalft heeft om een blyde boodtschap te brengen den
 zagtmoedigen: hy heeft my gezonden om te ver-
 binden de gebrokene van harten, om den gevange-
 nen vryheidt uit te roepen, ende den gebondencn
 openinge der gevangnisse.*

Matth. Cap. xxv. vers 36 *Ik was in de gevan-
 genisse, ende gy zyt tot my gekoomen.*

Armoede van Geest.

*Opregte ziel, gedost in 't kleedt van Nedrigheid,
 Die naaulyks met uw oog' den Hemel durft beschouwen,
 Gy toont door urwe deugd, die vast op Godt wil bouwen,
 Dat gy een scbat bezit, schoon ge arm van geeste zyt.*

Godtvuchte Nedrigheit van geest
 Verlaagen, met gebrooke harte,

Ver-

Verbryzeld in uw druk en smarte,
 Aan wien beloofd wordt 't eeuwig feest
 Hier na in vreugde by te wonen,
 'k Verhef uw deugdt; uw nedrigheid
 Vindt hulp by de Opper-majesteit,
 Om u met zegen te bekroonen.
 Uw eigen kleinheidt volgt met roem,
 Haar' Heilant na, zoo uitgelezen,
 Gelyk de Zon dat heerlyk weezen,
 Gevolgt wordt van de Zonnebloem.
 By d'edlen vader der geslagten
 Doorluchten Abraham, hoe groot
 Hy 't heil van zynen Godt genoot,
 Blyft zyn geringheidt in gedagten.
 Ik, roept hy, die myn kleinheidt ken,
 Heere onderwind my u te smeeken,
 Met u van mondt tot mondt te spreekken,
 Ik die maar stoffe en affche ben.
 In 't midden van den grooten zegen,
 Die Godt den vroomen Jacob schenkt,
 Het nedrig hart nogtans gedenkt,
 (Schoon tot twee heïren uitgedegen)
 Dus aan Godts goedtheid: te gering
 Ben ik, voor uw weldaadigheden,

Die met myn staf ben voortgetreden,
Toen ik myns Broeders haat ontging.
Geen Hooftman steunt op zyn vermoogen,
Nog krygsstandaart, nog wapenkracht,
Verwaantheidt heeft op hem geen magt,
Daar hy voor Jesus neêrgebogen
Hem aanspreekt: 'k ben niet waardig Heer,
Dat gy myn' drempel zoud' betreden,
Een gunstig woordt, een troostb're reden,
Geeft mynen knegt gezontheit weêr.
Staak blinde Pharizeeu uw roemen,
Op vasten, aalmoeze en gebeên,
De Godtheit weet die een voor een,
Gy hoeft haar die niet op te noemen.
Beschouw van verr' dien Tollenaar,
Die arm van Geest, en naaulyks de oogen
Durft opslaan, nedrig neêrgeboogen,
Zyn schuldt en zonden, groot en zwaar,
Belyden, Godt om bystant smeeken,
En dat hy de oogen van genâ,
Op hem barmhertig nederfla,
En hem onthef van zyn gebreken.
Gy dan die nedrig van gemoedt
Den Heere dient met vast vertrouwen,

Wilt

Wil 't grootste voorbeeldt vry aanfchouwen,
 Om dat te volgen op dien voet.
 Ja, laat zyn ootmoedt u bekleden,
 Hy noodt u tot de nedrigheidt;
 Want Hy die u dien weg bereidt,
 Is in dien staat u voorgetreden.
 Volg dan als Gunst-genooten Godts,
 Als heiligen, en welbeminden,
 Zyn deugden na, dan zult gy vinden,
 Dat Jesus is, en blyft uw rots.

Pfalm xxxiv. vers 19. *De HEERE is naby de gebro-
 brokene van harten: ende hy behoudt de verflagene
 van geeste.*

Matth. Cap. v. vers 3. *Zalig (zyn) de arme van
 geeste: Want harer is 't Koningkryk der Hemelen.*

Treurigheidt.

*Zondtrouwigen, die om hun wanbedryven treuren,
Zyn ons in deeze Maagdt, die neêrknielât, afgebeeldt:
Men ziet baar band en hoofdt om bulp ten bemel beuren,
Die ook zyn zegen den bedroefden mededeelt.*

Bedrukte zielen, hier beneên,
Bezogt door wederwaardigheên,

Gezolt door ramp en tegenspoeden:
 Hef 't oog ten hemel! uw geluk,
 Zal na een wolk van angst en druk,
 Van Godt afdaalen u ten goeden.
 Ai troost u! bittere tegenspoedt,
 Is wel niet lieflyk voor 't gemoedt,
 Zo lang de geest zig voelt verlegen;
 Maar eind'lyk, dryft die angst en smart,
 En alle droefheid weêr van 't hart,
 En baardt een onverwagten zegen.
 Word door den rouw het hart doorwondt
 Van Jacob, als de logen-mondt
 Hem toeroept: Joseph is verflonden!
 Die droefheidt wordt in vreugdt herstelt,
 Wanneer de waarheidt hem vermeldt,
 Dat Joseph leeft, en is gevonden.
 Treur niet, ô Hanna! om de smaat
 Als u Peninna tergt en haat;
 Laat Eli vry u dronken noemen:
 De Hemel, die op uw gebedt,
 En traanen, en gelofte let,
 Zal u verhooren, gy hem roemen.
 Schrei vry, ô Petrus! die uw' Heer,
 Te stout verzaakte keer op keer.

Stort, stort een tranenvloedt uit de oogen!
Kent gy diengoeden Jesus niet,
Die nog zoo minlyk naar u ziet;
En die zig toondt met u bewoogen?
ô Ja! een straal van zyn gezigt,
Doet u herdenken aan uw' pligt,
't Gaat wel in vreugd' verkeert uw treuren:
Hy, die zyn' Vader voor u badt,
Vertrooft u met een vollen schat
Des heils, met u hem waardt te keuren.
Daalt heilige Eng'len, daalt beneên!
Vertrooft bedroefde Magdaleen',
Die gy om haaren Heer ziet schreyën:
Maar neen... gy hebt uw last voldaan,
'k Zie reeds haar' Heilandt by haar staan,
Die zal haar droeve ziel verblyën.
Maria zegt hy... Ach! dat woordt,
Uit zyn getrouwen mondt gehoort,
Herstelt haar vreugd, verdryft haar smarte,
Nu kent zy droefheidt nog verdriet!
Myn Meester... Ach! meer kan ze niet:
Dat woordt ontslipt van tong en harte.
Zoo ziet Godt mededoogende aan,
Hen, die van droefheidt aangedaan,

Tot Hem opregte traanen storten:
 Al staat de noodt tot in den top;
 Al geeft 't verlegen vleesch het op,
 Zyn bystand weet van geen verkorten;
 Die blyft gelyk hy altoos was:
 Hy geeft cieraadt voor stof en asch;
 Vreugde-oly voor het bitter treuren.
 't Gewaad des lofs voor eenen geest,
 Die tot hem zucht, om onbevrees't
 Gelyk een Eik 't hoofdt op te beuren.

Jesaia Cap. LVII. vers 18. *Ik zie baare wegen,
 ende ik zal ze geneesen; ende ik zal ze geleiden,
 ende hen vertroosting en wedergeven, namentlyk
 hunne treurigen.*

Matth. Cap. v. vers 4. *Zalig (zyn) die treuren:
 want zy zullen vertroost worden.*

Zagtmoedigheidt.

*Bekoorelyke Maagdt, door 's hemels Geest geleidt,
 Hoe vredelievende zyt ge, ó Zagtmoedigheidt!
 Uwe ingetoogene aert, streeldt een oprecht gemoedt,
 Gelyk uw zagte hant bet teder schaapje doet.*

Zagtmoedigheidt! doorluchte Maagdt,
 Die 't merk van 's waereldts Heiland draagt,
 Be-

Beminde Zuster van de deugdt,
 Die de aardt bezit in vrede en vreugdt,
 Vrindin van 't vriendelyk beleid,
 En speelgenoot der Nedrigheid;
 Wat zyt gy van een zagte aert,
 Niet wulps, maar zedig en bedaart,
 Geduldig in verdriet en leedt,
 Ter schuldvergiffenis gereedt:
 Daar ge altoos u grootmoedig toont,
 En nimmer kwaadt met kwaadt beloont.
 Wierdt Moses, die getrouwe knegt,
 In 't ampt door Godt hem opgelegd,
 Door Mirjams en Aärons reën
 Gesmaadt, als of Godt niet alleen
 't Zy mondt aan mondt, of uit de wolk,
 Door hem, zyn last gaf aan zyn volk;
 Dan toont die telg van Jochebeth,
 (Schoon Godt op hunne reden let)
 Dat zyn opregt zagtmoedig hert,
 Niet eens tot toorn ontfteeken werdt:
 Maar de Almacht laat niet onverschoot,
 Die hem in Moses smaat of hoont.
 Zagtmoedigheidt bestiert den geest
 Van Davidt, als hy onbevreesd,

Met heldt Abifäi, den * Vorst,
 (Schoon deze na zyn leven dorst)
 In 't heir ziet slapen, en zyn handt
 Hem biede op dat hy raakt van kant :
 Neen, neen, zegt Davidt, treft hem niet ;
 't Is nooit Abifäi geschiet,
 Dat hy, die het gezalfde hoofdt,
 Uit booze drift het leven rooft,
 Of spies of dolk in 't harte dreef,
 Daar voor by Godt onschuldig bleef.
 Of wil de wraak die bloedt verzwelgt,
 Dat Davidt, Simeï verdelgt,
 Neen zegt die Koning naar Godts hert :
 Laat af, eer gy me een aanstoot werdt
 Abifäi ! zoude ik zoo snoodt
 Myn zetel vesten op zyn' doodt ?
 Of is die Parel aan de kroon
 Van Juda ; 't voorbeeldt van Godts Zoon,
 Niet groot genoeg om na te gaan,
 Ziet dan den Heiland zelve aan :
 Dien Goël, wiens zagtmoedigheid,
 Alöm een schoonen glansch verspreidt.
 Die, hoe de boosheid op hem scholdt,
 Geen heilloos kwaadt met kwaadt vergolt,

* Saul.

Nog nimmer dreigde, schoon de fmaat
 Hem vinnig trof met bitfen haat,
 Maar gaf den Hemel van zyn zaak,
 't Rechtvaardige Oordeel, en de wraak.
 Weer dan, ô mensch! uit uw gemoedt,
 De boosheid en den toornegloedt;
 Ontfang steeds met zagtmoedigheid,
 Het woord 't welk in u wordt geleit;
 Op dat het opga in uw hert,
 En uwe ziel gezaligt werdt.

*Pfalm xxxvii. vers 11. De zagtmoedige daar en-
 tegen zullen d'aarde erfelyk bezitten, ende zich
 verlustigen over grooten vrede.*

*Matth. Cap. v. vers 5. Zalig (zyn) de zagtmoe-
 digen: want zy zullen het aardtryk beërven.*

Heilbegeerte.

*De Heilbegeerte, die een Boek geöpent heeft,
 Waar op een Hemelsch licht zyn glans en schynzel geeft,
 Leert ons (schoon and'ren zig aan de aarde en 't aardtsch
 verbinden)
 Dat de oorsprong van ons heil is in Godts woordt te vinden.*

Ontsluit de Hemel zyne zaalen,
 Doet God zyn' zegen nederdaalen,

Als

Als de arme noodtdruft tot hem schreidt:
 Die zelve Godtheit geeft haar zegen
 Aan 't menschdom , en toont hen de wegen ,
 De paden der gerechtigheid.
 Allengs zag men dat licht verschynen ;
 Tot dat de Wet de nacht-gordynen ,
 Der droeve onwetentheid verschoof :
 Toen brak het door met meerder klaarheid ,
 Tot dat in 't eind' de mond der waarheid ,
 De Deur ontsloot van 't heil geloof.
 In de overdenking van 't vermoogen
 Van 's Heeren wet zoo klaar voor de oogen ,
 Vervrolykt Davidt zig het meest :
 Hy durfde één zaak van Godt begeeren ,
 Dat hy zyn leeftydt mogt verkeeren ,
 In 's Heeren huis verheugd van geest.
 Maar wordt hy van dat licht verfteken ,
 Daar hy als balling weg-geweken ,
 Zyn Godt by 't volk niet dienen mag ,
 Dan kan zyn ziel verkropt van smarte ,
 Dien naaren toestant van zyn harte
 Niet draagen , maar roept met geklag ;
 Gelyk een angstig hert , verleegen ,
 Met smert verlangt op zyne wegen ,

Naar eenen beek tot laaffenis:
 Zoo voelt myn Ziel haar drift verlangen,
 Om u te loven met gezangen,
 ô Godt daar 't volk vergadert is!
 Wanneer zal ik dat heil aanschouwen
 ô Heer! Gy zyt myn vast vertrouwen,
 U zoeke in den morgenfondt:
 Myn ziel aamächtig en bezweeken,
 Zucht nu, van dat genot, versteeken,
 In een woestyne, dor van grondt.

Hoort Isrel der Apost'len monden,
 Op 't Pinksterfeest aan hun verkonden,
 In wien hun heil verborgen leidt:
 Zy worden, (van onkunde afkeerig)
 Terfondt naar 't groote heilbegerig,
 En eeren 't woordt der zaligheid.
 Ziet gy Candaces Moorman reizen,
 Op 't geen hy leeft aandagtig peizen,
 't Is niets, zoo lang hy 't niet verstaat:
 Maar is Philippus opgesteegen
 Ten wagen, dan, dan krygt hy zegen,
 Van wien hy zig ook doopen laat.
 Verkondigt Paulus, aan den * Joden,
 Des Heilants wetten en geboden,

Al

* Te Antiochiën in Pisidiën.

Al strekt de lust niet dat hy 't hoort:
 De Heiden voelt zyn ziel ontsteeken,
 Als hy van zulk een heil hoort spreeken,
 En bidt ook om dat zelfde woordt.
 Laat dan, ô dwaaze en aardtsch-gezinden!
 't Verganklyk goedt, u niet verblinden:
 Zoekt Godt en zyn gerechtigheid.
 En 't geen u verder in dit leven,
 Van noden is, zal hy u geven,
 Op dat Hy u ten Hemel leid.

*Pfalm cxix, vers 131. Ik hebbe mynen mondt wyt
 open gedaan; ende gebygt: want ik hebbe verlang
 naa uwe geboden.*

*Matth. Cap. v. vers 6. Zalig (zyn) die hongeren
 ende dorsten (na) de gerechtigheid: want zy zul-
 len verzadigt worden.*

Barmhertigheidt.

*Barmhertigheidt, die 't oog hier neder heeft geslagen,
Op de eerste ontloken jeugdt, deelt met een milde bandt
't Gezegt Voedizel uit, tot hulp en onderstandt.
Wie mild gezegend is, help de Armoé onderfchraagen.*

Gelyk de zuivre Zon haar ftraalen,
Op't vruchtbaare aardtryk neêr laat daalen,

En

En over al haar kracht verspreidt :
 Zoo even schitterdt in onze oogen,
 Uw tedre hulp en medoogen
 Liefdadige Barmhertigheid.
 Gy staat gereed met opene armen,
 Om den verleegnem te beschermen,
 Die toevlucht neemt in uwen schoot:
 Mildtdadigheid zoo ryk van haven,
 Geeft u haar schatten; om die gaven
 Blyde uit te deelen in den noodt.
 Dwaaldt een Egyptifch man, verlegen,
 Langs berg en ongebaande wegen,
 Verlaaten van zyn eigen Heer;
 Ontbloot van 's lyf noodwendigheden:
 Door ziekte en krankheid fel bestreden:
 Gy staat uwe oogen op hem neêr.
 Al heeft zyn Heer geen mededoogen,
 De vreemden zyn met hem bewoogen,
 't Barmhartig hart van Juda's Vorst
 Van Davidt, trooft hem in zyn smarte,
 Vervroolykt het beangftigt harte,
 Verkwikt zyn honger, lescht zyn dorft.
 Staak, staak, ô Priester, uwe gangen!
 Wordt gy met meêly niet bevangen,

Daar

Daar gy dien mensch zoo deerlyk ziet :
Ach neen ! de Priester agt geen kermen !
Ja geen Levyt weet van erbermen !
Zy kreunen zig zyn' toefant niet.
Zy willen zyne wond niet ftelpen !
Elendige, wie zal uw helpen ?
Barmhertige Samaritaan
By u wordt hulp en trooft gevonden ;
Gy giet hem oly in zyn wonden ,
Gy ziet hem met ontferming aan !
Toen Jesus hier op aard verkeerde,
En 't volk zyn wyze leffen leerde,
Blonk deeze hoofdt-deugdt by hem uit :
Zyn goedtheid doemt geen Magdalenen ;
Nog Zondaars die boetvaardig weenen,
Geen Moordenaar hy buiten fluit.
Steldt hy het volk hunn' pligt voor oogen,
't Barmhertig hart voelt zig bewoogen,
En wil dat elk zyn deel geniet :
Dan spyft hy het met wonder-brooden,
Zoo, dat by 't geen 'er was van nooden,
Meer dan 'er eerft was, overschiet.
Godtvruchte zielen dan, wie vreeft 'er,
Op 't fpoor van uwen grooten meefter,

Uwe evenmensen wel te doen.

Roept noodtdruft u met opene armen,
 Om byftant, ai wilt u ontfermen!
 Loop toe, om tot haar hulp te spoên.
 Wie dan aan 's Heilants arme leden,
 Op aard' zyn liefde zal befteden,
 Wordt daar voor zegen toegezeit:
 Al wordt het niet op aard' verkreegen,
 Hier na baart weldoen, milden zegen,
 In 't Oordeel roemt Barmhertigheid.

*Zach. Cap. vii. vers 9. Ende doet Goedertieren-
 heid, ende Barmhertigheden de eene aan den an-
 deren.*

*Matth. Cap. v. vers 7. Zalig (zyn) de Barmher-
 tigen: want haar zal barmhertigheidt gefchieden.*

Reinigheidt des Harte.

*Beschou deeze eedle Maagd, met traanen op haar wangen,
Dit nederbigg'len op een bart dat bevig brandt :
Die leert hoe 't reine bart, met uitgestrekt verlangen,
Zucht tot den waaren Godt, naar 't eeuwig Vaderlandt.*

Te rug gy die 't verganklyk mindt,
En u verlustigt in uw schatten,

Die

Die uwen Godt in 't aardtsche vindt,
 En streelt 't geen uwen lust kan vatten,
 Die boosheid voedt, den Mammon eert,
 De Hoovaardy in top durft voeren,
 De snoode weelde hoog waardeert,
 En gaat op 's Naastens welvaart loeren.
 Dat is het niet, ô dwaaze mensch!
 Waar op gy uwe hoop moet bouwen,
 Zoo gy verkrygen wilt uw' wensch,
 Om uwen Godt in 't licht te aanschouwen,
 Dan moet gy rein van harte zyn:
 Geen Nabal u ten voorbeeldt nemen,
 Nog met den Pharizeeu in schyn
 Godt dienen, dat 's van Hem vervreemen.
 Neen Christen-ziel vest uw gezigt,
 Op Abel, de eerste bloedgetuigen,
 Zyn deugd vond heul by 't eeuwig licht,
 Schoon hy voor Caïns haat moest buigen.
 Godtvruchtige Enoch die aan 't oog
 Van zynen Schepper kon behagen;
 Wierdt als een Arendt naar om hoog,
 Door lucht en starren heen gedragen,
 Alleen (dus schiept Godt zelve lust,
 In zynen roem niet te vergeeten,)

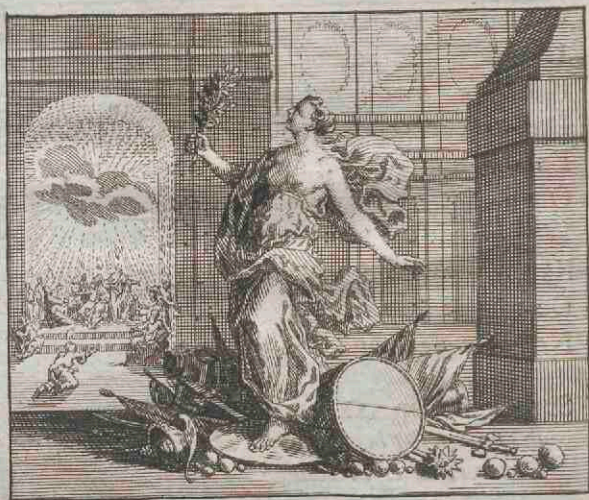
Om dat zyne eedle ziel geruft
Godt diende, met een rein geweeten.
En... maar, ô Dicht-luft, waar zoud gy
Met uw gezang ten einde raaken?
In 't na beschouwen van den ry
Der Helden, die als starren blaaken!
Godtvruchte Noagh strekte een baak:
Heldt Abraham komt Godt nog nader:
Zyn Isaac volgt hem met vermaak,
En Jacob volgt zyn' vroomen Vader.
Prins Josephs ziel blyft onbesmet,
En kuisch, hoe fel belaagt, bestreedē:
Deugdtzaame Loth was 't hart bezet
Met druk, om Sodoms gruwelheden.
Als Davidt zang en snaaren paart,
Dan leeft hy best, dat streelt zyn zinnen:
Maria's nederigen aert
Wil stille zedigheit beminnen.
En ziet Godts Zoon, Nathanaël!
Dan hoort men tot zyn lof verkonden,
Zie daar een zoon van Israël,
Daar geen bedrog in werdt gevonden.
Gy dan! ô dierbre Tempel Godts!
ô Mensch vliet alle zond'lykheden!

Dan zal Godt zelfs, die sterke rots,
 Met u, uw wandelpadt betreden.
 Hy zal u tot een Vader zyn,
 En gy zyn wel geliefde kind'ren,
 Op dat de waereldt schoon van schyn,
 Uw ziele niet belaag' nog hindren.
 Bidt Hem met Jesses grooten zoon,
 Dat hy een rein hart u wil geven,
 En dat zyn Geest, uw geest bewoon',
 Om heilig naar zyn wil te leven.
 Want Godt die rein en heilig is,
 Kan met zyn aldoorstraalende oogen,
 De minste stip van ergernis,
 Nog iets dat zondig is gedoogen.

*Spreuken Cap. xxii. vers 11. Die de reinigheid
 des harten lief heeft, wiens lippen aangenaam zyn,
 diens vrindt is de Koning.*

*Matth. Cap. v. vers 8. Zalig (zyn) de reine van
 harten: want zy zullen Godt zien.*

Vreedzaamheid.

*De Vredelievendheid geboogzaam van gemoedt,
Vertrapt het Wapentuig des Oorlogs met den voet:
Zy draagt in baare handt, een tak van friffche Olyven,
Is nederig van geest, en beufch in haar bedryven.*

Laat het verflindende Oorlogsvuur,
(Al is 't zomwyl van korten duur)

Haar

Zyn zwavelmonden open zettten;
 En met een onvertzaagde hand,
 Fel tegens zyn party gekant,
 Zyn best doen om ze te verpletten.
 Geruster leeft de zoete vreê,
 Zy houdt het moordtzwart in de scheê,
 En doet alöm de welvaart bloejen:
 Zy, met de Olyftak in de weer,
 Legt al het ongenoegen neêr,
 Als zy het twistvuur aan ziet groejen,
 Toen bitze Tweedragt aanvang nam
 By 't Harders-volk van Abraham
 En Loth: toen schoot ge, ô Vrede uw ftraalen:
 Staak twiften! (fprak Godts heldt:) kiest gy,
 ô Neef, de regterhandt? 'k zal my
 Dan aan de flinker zy bepaalen.
 Agt Ephraïm zig zelf verfmaadt,
 Wanneer Manaff' ten ftryden gaat,
 En flaat het heïr der Philiftynen:
 Een woordt van krygsheldt Gideon,
 Doet de Eedle Vreê gelyk een zon
 Weêr 't hart van Jozeph's krooft beschynen.
 Vreêlieventheid bezielt 't gemoedt
 Van Mozes, als hy twee verwoedt,

Op weg naar de overmagt ziet dingen.
 Nooit droeg de Vrede schooner kroon,
 Als toen zy Davidt, en den *Zoon
 Des † Konings, koos tot lievelingen.
 De wyfste Vorst, de grootste zoon
 Van Israël, Vorst Salomon,
 Ziet in zyn Ryk de Vrede lichten;
 Ja! Godt die op het harte ziet,
 Geluste 't onder zyn gebiedt,
 Zyn Vrede-tempel op te rigten.
 't Vreedzaam gemoedt der Moeder-maagdt,
 In 't hart de zuivere tekens draagt,
 Van 't heil, dat Godt haar wilde schenken:
 Al wat ze hoort, al wat ze ziet,
 Verheft haar hart tot hoogmoedt niet,
 Maar baardt een zedig overdenken.
 De bloedt-bazuin die Paulus blaast,
 En onheil dreigt, verandert haast,
 Als Jesus hem zyn stem doet hooren:
 Dan wordt die Saulus omgekeert,
 Zoo dat hy niets dan vrede leert,
 Dat ziels-kleinoodt kan hem bekooren.
 De mondt der waarheid, in wiens mondt,
 Zig nooit bedrog of logen vondt,

Voor-

* Jonatban. † Saul.

Voorzegt het vreedzaam hart, Godts zegen.
 Ja! Paulus op verheven toon,
 Als een Gezant van Godes zoon,
 Biedt u den vreê van Christus weegen.
 Jaag dan, ô mensch, met uw gemoedt
 Den vrede na, als 't hoogste goedt!
 Laat heiligmaking u behaagen.
 Want zonder deez' verheven deugdt,
 Zal niemant, in de onsterfbre vreugdt,
 De gouden kroon des leevens draagen.

Pfalm xxxiv. vers 15. *Wykt af van 't kwaade,
 ende doet het goede; zoekt de vrede ende jaagt
 ze na.*

Matth. Cap. v. vers 9. *Zalig (zyn) de vreedzaa-
 me: want zy zullen Godts kinderen genaamt
 worden.*

Verdrukking.

*Schrik niet, ô Christen-ziel! ziet gy Verdrukking staan,
 Al wijst ze op marteltuig en toont u martel lyken:
 Al toont zy u het kruis der tegenspoeden aan;
 Dat zyn de midd'len om den schoonsten prys te stryken.*

Vergeefs woedt gy ô Tiranny!
 Vergeefs toondt gy u zelfs verbolgen,

't Is

't Is vruchteloos door d'wing'landy,
 Godts lievelingen te vervolgen.
 Godts heilig oog houdt zelfs de wacht,
 Op die hem vreezen, dienen, eeren,
 Al hebt gy 't lichaam in uw magt,
 De ziel kunt gy niet overheeren.
 Dat kost'lyk pandt is veel te groot,
 Om dat in kluisters vast te zetten;
 Ja zelfs de wreede en felle doot,
 Kan haar, haar vryheit niet beletten.
 Vaar voort, ô Jesabel, vaar voort!
 Legt vry Elias duizendt laagen;
 Besmet uw ziel met Naboths moordt!
 Doet Godts Propheeten 't leedt verdraagen.
 Godt zelf zorgt voor zyn trouwen knegt.
 Obatjah voor zyn Heil-propheeten.
 't Onschuldig bloedt roept wraak, krygt recht;
 Als gy van honden wordt gegeten.
 Verdrukte * onnosselheid schep moedt!
 Dreigt u den modder te overstelpen,
 'k Zie Ebed-Melech weêr met spoedt,
 U uit dien vuilen moordtkuil helpen.
 Moet gy, ô Boetgezant! het hoofd
 Om eenen dart'len dans verliezen,

ô Vorst ! 't is roekeloos belooft :
 Verwerp dat onbedagt verkiezen.
 Maar neen ! te heerlyk straalt dat licht ,
 Judea's Vier-vorst in zyne oogen :
 De boosheid hoort niet naar haar pligt ,
 Nog kan geen strenge tucht gedoogen ;
 Als Steven 't Jodendom verwyf ,
 Dat zy hun Heer aan 't kruishout dooden ,
 Dan barst hun heilloos hart van spyt ,
 Meer heeft hun moedwil niet van nooden ,
 Om hem te helpen aan een kant :
 Maar 't is vergeefs ô Vloekverwanten !
 'k Zie reets een nieuwen kruisgezant ,
 Op Stevens afch , den standaardt planten.
 Dat zyt ge , ô edle Tarfiaan !
 Al fchept gy nu in 't kwaadt behaagen ,
 Eerlang zult gy ons doen verftaan ,
 Wat gy om Jefus hebt verdraagen .
 Gy dan , die om uw' waarden Heer ,
 Zucht onder 't kruis der tegenheden ,
 Gedenk hoe dat hy zelfs wel eer ,
 Om u heeft fmaadt en doodt geleden .
 Ai draag geduldig allen leedt !
 Doorluchte Paulus agt geen flaagen ,

Nog iets het geen de boosheid smeedt,
 Als hy 't om Jesus maar mag draagen.
 Geen lastertaal, geen geesselroên,
 Nog schipbreuk, honger, dorst, nog stranden,
 Geen steniging, nog yssch'lyk woên
 Nog naare kerkers, boej' nog banden:
 Ja zelfs den doodt waardeert hy niet!
 'k Agt, zegt hy: al die moeilykheden
 Der waereldt, lyden, nog verdriet,
 En wat 'er ooit kan zyn geleden,
 In 't minste, by het groot gewigt
 Van heerlykheidt, zoo hoog verheven,
 Dat Godt zyn heiligen in 't licht
 Hier na in vol genot zal geven.

Jeremia Cap. xv. vers 15. *ô HEERE, gy weet
 (het;) Gedenkt myner ende bezoekt my, en wreekt
 my van myne vervolgers; ende neemt my niet
 weg in uwe lankmoedigheid (over haar:) weet
 dat ik om uwent wille versmaatheidt draage.*

Matth. Cap. v. vers 10. *Zalig (zyn) die vervolgt
 worden om der gerechtigheidt wille: want harer
 is het koningryk der Hemelen.*

XXIV.

Vergelding.

*Den milden Overvloedt , dien ons Vergelding toont ,
Zit hier op baaren throon met luister , en gekroont ,
Daar zy in 't kostlyk kleedt in majesteit verbeven ,
Leert met de meetstok elk naar waarde loon te geeven .*

Zou dan verdruchte deugdt altoos
Veragt , vertrapt zyn , en verschooven ,

En

En nimmermeer het hoofd naar boven
 Opbeuren, maar dus eindeloos
 Het doel der snoode boosheit weezen?
 Dat duldt de goede Hemel niet!
 Nadien Hy op hen neder ziet,
 Die zynen Naam eerbiedig vreezen.
 Al doemt men Joseph tot den Put;
 Al leit zyn Huisheerin hem laagen:
 Laat zig de Schenker agt'loos draagen:
 Godt zelve blyft zyn vaste stut.
 Een droom den Vorst wel uitgelegen,
 (Dat hier der blinden wysheidt zwygt)
 Maakt dat hy tot de hoogheidt stygt;
 En 't landt alöm vervult met zegen.
 Dan keert geleden smaadt en leedt
 In vreugdt, dan worden boejen en banden,
 Cieraân om hals, en borst, en handen:
 Het slaafs gewaadt, een purper kleedt.
 Het dienstbaar juk een zegewaagen:
 Voor hem buigt zelve Potiphar:
 Ja, Jacobs krooft knielt voor die star,
 Die voor hun welzyn zorg zal draagen.
 Verdrukte Mordechai, zyt gy,
 Zoo zwaar een last in Hamans oogen,

Dat hy om u niet wil gedoogen ,
Den Jood in Persen's heerschappy !
Laat u zyn hoogen moedt niet belgen ,
Al is voor u een galg bereidt :
Schep moedt ! des Hemels Majesteit
Zal dien Hoogmoedige verdelgen ,
Rechtvaardigheid , treedt in 't gericht.
De Vorst doet het Geschichtboek leezen ,
Waar in hem straks wordt aangewezen ,
Hoe Mordechai hem heeft verplicht.
Betoonde deugd kreeg straks belooning.
Sloeg Hamans trots ten afgrondt neêr ,
En stelde Mordechai in eer ,
De tweede in aanzien by den Koning.
Of lust het ons hier Daniël ,
Te aanschouwen , toen de lastermonden ,
Dit snood en heilloos middel vonden ,
Gesterkt door 't Koningklyk bevel ,
Dat niemant in geen dartig dagen ,
Tot Godt of mensch met zyn gebeên
Zou nad'ren , dan tot u alleen
Darius ! men zag al hun laagen ,
Want lag hy in der Leeuwen kuil ,
Hy had min dan de Vorst te vreezen

Want het oneindig Opperweezen
 Sloot zelf der leeuwen wreedten muil,
 'k Zag die ontaarden van geweten,
 Door 't Vorstlyk vonnis dat men gaf,
 (Dus krygt het kwaadt verdiende straf)
 Ten prooy van 't woest gediert' gesmeeten.
 En.. maar, ô Vroomen dezer aard'!
 Al wil de boosheid der Tirannen,
 Als kaf u van den dorsch-vloer wannen,
 Voor u werdt grooter heil bewaart.
 Zoo gy met Paulus hebt gestreden,
 Den loop voleindt, 't geloof behoudt:
 't Gaat vast dat gy uw Godt aanschout,
 Hier na, in 't Ryk der eeuwicheden.

Spreuken xxiii. vers 18. *Want zekerlyk daar is eene beloning: ende uwe verwagtinge en zal niet afgesneden worden.*

Matth. Cap. xvi. vers 27. *Want de Zone des Menschen zal koomen in de heerlykheid zynes Vaders met zyne Engelen, ende als dan zal by een iegelyk vergelden na zyn doen.*

XXV.

Einde.

*Een oude Grysaart, met een klimop krans gekroont,
 Is't Leerzaam zinnebeeld dat's waereldts eindt vertoont:
 Dit leert ook 't by-cieraadt: ó ja! dus spoeit ten leste,
 Ons leven naar het graf, gelyk de zon naar 't weste.*

Gelyk de Zon haar loop volendt,
 Als zy van 't Oost' naar 't Weste rendt,

En

En dus den zeeplas komt genaken!
 Zoo neemt al 't ondermaansche een keer,
 't Geen eens begin nam, eindigt weer,
 Niets is, of 't zal ten einde raaken.
 Na 's Hemels Almagt 't heerlyk werk,
 Van 's waereldts schepping, paal en perk
 En juistten orden hadt gegeven,
 Den tydt geschikt voor dag en nacht:
 Het Aardtryk gaf een vrucht'bre kracht:
 Den Mensch bezielt met geest en leven;
 Toen ruste hy: zyn toevorzigt,
 Houdt maar zyn heilig oog gerigt,
 Op 's waereldts netten loop en orden:
 Tot dat dit wonderbaar Heel-al,
 Op 't klinken van 't Bazuingeschal,
 Zal einde en heel vernietigt worden.
 Belooft Godt zelve aan Abraham,
 Dat het geslacht van zynen stam,
 Het vruchtbaar Canaan zal bewoonen,
 Naau zyn Vier Hondert jaar ten endt,
 Of Godt heeft zig tot hun gewendt,
 Om hen zyn goedtheidt te betoonen.
 Hy die hen onder 't harte droeg,
 (Al zyn tien Plaagen naau genoeg,

Om 't hart van Pharo te verzagten,)

 Voleindt de grootheid van hun druk,

 En maakt een eind van 't dienstbaar juk,

 En baardt dien dag dien zy verwagten.

 Ziet gy de Wet aan Amrams * Zoon,

 Door Godt op Sinaï geboôn,

 In haaren glans en grootheid praalen:

 Ziet gy zyn Tempel opgerigt,

 Door Juda's † Vredevorst gesticht,

 Waarin Godt zelf kwam nederdaalen:

 Die wet zoo vol van dienstbaarheên,

 En Offerhanden, en gebeên,

 En wat het zigtbre zig verbeelde,

 Verdween in 't eindt toen Godes Zoon,

 Gedaalt op aarde uit 's Hemels throon,

 Aan 't volk zyn wetten mededeelde,

 Ja, zelfs dien Tempel zoo vol pragt,

 Verloor in 't eind' zyn glans en magt,

 Toen Romens ‡ Veltheer hem verdelgde;

 En 't Joodts gezag ter nederzeeg:

 En Juda's volk den doodssteek kreeg:

 En 't aardtryk 't dierbaar bloedt in zwelgde.

 Ook zal het woordt der zaligheidt,

 Dat overal haar geur verspreidt,

* *Moses.* † *Salomon.* ‡ *Titus Vespasianus.*

Ver boven 't aardtsche schoon te kiezen.
 In 's waereldts allerlaatste storm,
 Als 't gansch Heel-al uit haaren form,
 Geschokt wordt, haare kracht verliezen.
 Als 's waereldts dag-toorts, als de maan
 Dat blakendt nachtlicht zal vergaan:
 Den sterren van den hemel vallen:
 Wanneer de alvoedende natuur,
 De lucht, het aardtryk, water, vuur,
 Neer stort, en keert tot niet met allen.
 Dewyl 't dan eenmaal zal geschiën,
 Dat de aarde, 't eind' der aard' zal zien,
 Ach Christen ziel, ach! hoe begeerlyk,
 Behoorde uw wandel (niet in schyn)
 Voor 's Hemels oog opregt te zyn,
 Godtzalig, heilig, trouw en eerlyk.
 Want wy verwagten na deez' tydt,
 Dit's stof die onze ziel verblydt!
 Weêr nieuwe Hemelen en Aarde:
 Een plaats waar in Gerechtigheid,
 Haar glans en helder licht verspreidt,
 Nooit hoog genoeg geroemt naar waarde.
 Daarom bevlytigt u, ô Mensch!
 Dat gy verkrygen moogt uw' wensch,

't Genot van 's Hemels heerlykheden:
 Tragt dan dat al uw poging strekt,
 Dat gy onstraflyk, onbevlekt,
 Van Hem bevonden wordt in vreden.

Daniel Cap. xii. vers 13. *Maar gy gaat heenens tot het einde, want gy zult rusten, ende zult opstaan in uw lot, in 't einde der dagen.*

1 Corinth. xv. vers 24. *Daar na zal het einde zyn, wanneer hy het Koningryk Gode ende den Vader zal overgegeven hebben: wanneer hy zal te niete gedaan hebben alle heerschappye, ende machts ende kracht.*

H E T
L E V E N
V A N D E N
P R O P H E E T
E L I S A.
V E R V A T I N
D R I E B O E K E N .

HET

LEVEN

VAN DEN

PROPHETE

ESAI

VERVAT IN

DRIE BOEKEN

H E T
 L E V E N
 VAN DEN
 P R O P H E E T
 E L I S A.
 E E R S T E B O E K.
 I N H O U D T.

Baals Priesterschap bereidt vergeefs bunne Offerhand:
 Elias offert Godt, die 't straks door vuur verbrandt.
 Gantsch Israël erkent des Hemels alvermoogen.
 Men slagt Baals Priesteren te Kison; Jefabel
 Dorst na 't onschuldig bloedt des Tolks van Israël,
 Hy vlucht: dog Gods Gezant verkwikt hem uit den boogen.
 Godt zelf verschynt hier op aan Horeb, zyn' Propheet;
 Dien Hy zyn' wil ontdekt: Elias werpt zyn kleedt

*Elisa om den bals, om in zyn plaats te koomen.
 Elisa volgt zyn' Heer met yver, dog bevreesst,
 En krygt op zyne beê twee deelen van zyn' geest.
 Elias werdt hierop ten Hemel opgenoomen.*

Myn Zangster voelt haar lust en yver nooit verzaadt,
 Als zy (schoon onvolmaakt) de handt aan 't speeltuig slaat,
 Om uit de ryke Bron van Godts gewyde blaären,
 (Nadien geen honigzeem dat zoet kan evenaaren,)

Haar

DEN PROPHEET ELISA. 107

Haar nut te trekken: zy, zy wenscht' op helden wys',
 Een blyden toon te slaan, Godts grooten naam ten prys.
 't Orakel van zyn woordt, met hemel ink beschreven,
 Schetst ons den Heilgezant ELISA af naar 't leven,
 Den Zoon van Saphat, van den nutten akkerbouw
 Geroepen, door Godts knegt *Elias*, die getrouw
 Zyn heilig ampt bediende, en Godts bevel verrigten:
 Elifa, zult gy ons gelyk een Vuurwolk lichten!
 Zult gy de leidstar zyn die voor ons heen zult gaan!
 Welaan, wy volgen u, langs Berg, Woestyn, Jordaan,
 En zullen, wil ons Godt door zyne bystant sterken,
 Aanhooren hemeltaal, aanschouwen wonderwerken.
 O Eeuwige Monarch! die in 't vol zalig schoon,
 Van uw volmaakt Paleis, voor uwen Hemelthroon,
 Aartsch-eng'len, Engelen, en vlugge Cherubynen,
 Met Goddelyk ontzag, eerbiedig ziet verschynen,
 Verwaardigt myn gezang t'ontfangen in uw licht:
 Bedaau met uwe gunst myn stamelend' gedigt,
 En laat uw milden Geest uit uw doorluchte zaalen,
 Op my, Algoede Godt, in zeegen nederdaalen!
 Dan staat myn Zangeres een hoog verheven toon,
 Op Hemels maatmuzyk, dan volgt zy Saphats zoon
 Elifa, in een rey van dierb're wonderheden,
 Dan zal ze in zegening met lust haar vlyt besteden.

En dus, door uwen Geest en uw genâ beschut,
Verstrekt zy voor zig zelve en anderen ten nutt'.

Toen Israël zig boog voor Baäls rookaltaren,
En schandlyk was verleidt door snoode wichelaren,
Ontstak Elias geest grootmoedig voor den Heer;
Dies hy tot Achab sprak: geef Godt alleen alle eer,
Beroerder Israëls, breek af uw boozen handel,
En keer u tot den Heer door een opregten wandel;
Verlaat den Afgodtsdienst en volgt de Godtheidt na.
Versaam ô magtig Vorst (slaa mync woorden ga)
Versaam op Carmels kruin de onzalige Propheten,
Die van den dartlen disch der Ryksvorstin thans eeten,
En agtmaal vyftig man en vyftig, van de geen
Die Baäl offeren in snoode gruwelheên.
En laat aan de andren kart op uw bevel en orden,
Het gantsche Israël by een versamelt worden.

Vorst Achab op dit woordt roept al het volk by een.
Hier vloeit de menigte terstondt naar Carmel heen.
Het valsch Prophetendom, de blinde Wichelaaren,
Boschpriesters, en een heir van tallelooze schaaren,
Verwagten hier by een thans de uitkomst met gedult:

Elias door de kragt van 's Hemels Geest vervult,
Roept uit: hoe lang zult gy in twederly gedagten,
Den afgodt dienen, en den waaren Godt veragten?

En hinken wederzydts, is Godt alleen de Heer,
 Aanbidt Hem met ontzag en geef geen ander de eer:
 Volg in gehoorzaamheid wilvaardig zyn geboden.
 Maar helpt den afgodt Baal u, uit gevaar en nooden,
 Omhelst hem, volg met lust gestadig vroeg en spa,
 In uwe blinde drift, uw blinden rookdienst na.

Een diep ontsteltenis treft elk op deeze reeden.
 't Regtvaardige verwyf waar door elk wordt bestreden,
 Veroorzaakt dat het volk door 't Priesterdom verleidt,
 Geen antwoordt geeft; terwyl, op zyn stilzwygentheid,
 Elias voort vaart: Ik, ik ben alleen van allen
 De heil-Propheeten (die door 't bloedtzwaardt zyn gevallen,
 Of door het marteltuig gesneuvelt) nog in stant:
 Hier zie ik op den berg rontom aan allen kant,
 Vier Hondert vyftig man, die Baäl offer branden,
 Wel aan men keur voor zig een Var ter offerhanden,
 Men geeve ons ieder een, op dat deez' groote schaar,
 Den Var na haaren zin bereide op 't hoog altaar,
 Men leg hem op het hout, wilt hem aan stukken breeken,
 Maar geensins vuur daar by om 't offer aan te steeken:
 Dan zal ik mynen Varre op een gelyke wys,
 Verdeelen op 't altaar, des Heeren naam ten prys.
 Roep gy dan uwen Godt om hulp aan met gebeden,
 Ik zal myn offerdienst tot 's Heeren eer besteden,

En smeeken tot myn Godt, tot Hem die eeuwig leeft,
 Die Godt dan, die met vuur zyn hulp en antwoordt geeft,
 Die zy de Almagtige en een Oppergodt der goden.

Straks roept gantsch Israël wy volgen uw' geboden,
 Uw woordt zy tusschen ons een vast gemaakt Verbondt:

Elias opent weêr op deeze reên zyn' mond:

Keur nu, ô Priesteren! den Var uit, voor uw allen,
 Bereidt hem, want gy zyt een menigte in getallen,
 Bereidt den uwen eerst en roept tot uwen Baal,
 Op dat hy tot uw hulp van boven neder daal':
 Aanbidt hem, schreeut tot hem, en is hy hoog verheven,
 Gelyk gy 't volk verhaalt, ligt zal hy antwoordt geven,
 Ontsteek geen Offerhandt nog leg geen Vuur daar by,
 Op dat uw blindt verstand zyn godtheidt kenlyk zy.

In 't eindt genaakt den tydt, waar op de Baälieten,
 Hun offer slagten, en het jeugdig bloedt vergieten,
 Des uitgekooren Vars, de gryse Wichelaar'.

Verdeelt het offerdier op 't opgeregt altaar.

Men zoekt by drekgoôn hulp: men houdt tot aan den middag
 Van 't kriekende uchtent licht, een uitgelaten Biddag:

Men roept, men schreeut tot Baal! ô Helper van uw volkt
 Grootmagte Baal daal neêr, daal neder in een wolk
 Van offervlammen, om dit offer aan te steeken;

Verhoorde gy wel eer ons roepen, bidden, smeeken,

DEN PROPHEET ELISA. III

Redt ons, verlos ons nu, zendt uwe bystant neêr,
 Op dat dit volk u ken voor haaren Godt en Heer.
 Geef antwoordt groote Baal, betoon uw mogentheden,
 Maar 't is vergeefs, nog stem, nog vuur daalt naar beneden,
 Men schreeut te dwaas om hulp by iets dat nimmer waar.
 Men springt, men raast, men schopt zelfs tegens het altaar:
 Hun blinde wich'lary kan hier geene uitkomst vinden.

Hou op, ô blindt geslacht! wat wilt ge u onderwinden?
 Laat af, het is om niet, schoon gy u nederboog,
 En nederbuigt in 't stof, ontruk van harte en oog'
 Het zwaare dekkleedt van uw drieste onwetentheden:
 Rigt liever naar om hoog, naar Godt uwe offerbeden,
 Deeze is 't die elk verhoort, die geeft uw bede kragt.
 Maar neen! men geeft op raadt, nog goê vermaning agt,
 Men volgt de blinde drift, dies wordt het langs hoe grover:
 Men geeft zig heel verhart aan valsche drekgoôn over.
 Men buigt met harte en knien, voor Baal en Astaroth:
 Men eert het schepsel meer dan Jacobs Heer en Godt.
 Den middagtydt genaakt terwyl zy vrucht'loos poogen,
 Dat Baal hun offerhande ontsteekt door zyn vermoogen.

Elias midd'lerwyl aanschout met ongedult,
 Welk eene onweetentheidt hun ziele heeft vervult,
 Dies roept hy: vaar vry voort, verhef op hooger toonen,
 Uw' stemmen, zoo gy wilt uw bede zien bekroonen,

Ligt is hy overstelpt met andren bezigheên,
 Dat hy geen agt geeft op uw off'ren en gebeên.
 Roep luider; is hy Godt! (dit zult gy niet ontveinzen)
 Hy overdenkt veel ligt in veellerly gepeinzen,
 Wat hy verrigten moet; ligt heeft hy reizens lust;
 Of mooglyk legt hy vast in eenen diepen rust.
 Roept sterker tot uw Baal, ligt zult gy 't hart hem treffen...

Kunt gy Onzinnigen, kunt gy hier niet bezeffen,
 Hoe dat Elias met uw snooden Godtsdienst spot?

Maar neen, men dwaalt al voort: zie hoe het gantsche rot,
 De snoode Priesters, in ontzinde razernyën,
 Zig met het moordt geweer langs 't gantsche lichaam snyën,
 Doorboorende het vleesch met priemen, dat het bloedt
 By 't lichaam nederdruipt in ruimte en overvloedt.
 Ô Dwaasheid! al te groot, kan de Almagt dit verdraagen?
 Men hoort een gantsche troep aan Baal om bystant vraagen:
 Daar propheteert een rey van blinde Wichelaars,
 Die hun godtsdienstigheên verrigten voor de altaars.
 Men wringt zig zelve in een, in allerhande bogten.
 Daar buigt men zig weêr neêr voor vuile wangedrogten.
 Gints schreeut het heilloos rot met een verwarde taal,
 Aanschou ons Offerhandt, daal neder groote Baal,
 Ontwaak uit uwe rust, kom haastig naar beneden.
 Maar 't is vergeefs zyn naam om bystant aangebeden,

Geen

DEN PROPHEET ELISA. 113

Geen Baal, nog ander Godt kooft hun ter hulpe by,
 Dies roept Elias uit: komt herwaarts nu tot my!
 't Is vruchteloos gepoogt om byftant by uw goden,
 Buig u eerbiedig neêr voor de Oppergodts geboden,
 't Is Godt, 't is Godt alleen die wonderheden doet,
 Val, met een waar berouw, zyn Majesteit te voet!
 Kom herwaarts, hef met my ten Hemel uw' gebeden!

Straks komt de menigte van hen die Baal beleden
 By 's Heeren Heil-propheet, terwyl die yv'rig werkt,
 Op dat het Brand-altaar, hermaakt werde, en versterkt.
 De Godlyke altaar eer door Baäls vloekpropheeten
 Verdelgt, en uitgeroeit, ten grond' toe afgesmeeten,
 Wordt weder opgebout in 's Heeren hoogen naam,
 En door het fespaa tal van fteenen weêr bekwaam.
 Des gaat Elias voort in zyn Godtvruchten yver:
 Want daar 't Godts eernaam geldt, zet hy zyn lust nog ftyver
 Met snellen voortgang voort, in ongemeene vlyt.
 Hy graaft rondtom 't altaar een groeve, die zoo wydt
 En breedt is, dat men ligt (hier zal men wond'ren maajen)
 In haaren omtrek kan twee * maaten zaads verzaajen.

H

Hy

* *Twee maaten zaadtsverzaajen.*] Ieder dezer maaten wierden gerekent op *Hondert vier en veertig Hennen Eyerschaalen*, zynde ieder maat een *derdedeel van een Ephä*. Zie de aantekening op Genes. Cap. XVIII. vers 6. Een Ephä, nu begreep *Vierhondert, twee en dertig Hennen Eyerschaalen*. Ziet op Exod. Cap. XVI. vers 36.

Hy deelt het offer, en eifcht dat men water breng',
 Roept dit tot driemaal toe, op dat by 't weder pleng'
 Om Varre, en hout, en groeve, en alles te begieten,
 Op dat geen drooge plaats in 't minst' kan overschieten:
 Des stroomt rondtom 't altaar een vloedt van water heen.

Elias heft hier op zyn vierige gebeden

Ten Hemel, en hy smeekt: ô Godt der vroomen Vad'ren!
 'k Kom heden voor uw' throon met myn' gebed u nad'ren,
 Verhoor myn zielezucht; toon heden aan 't geslacht,
 Dat gy haar' Heere zyt, die, door uw arm en kracht,
 d'Ontflaapen Vaderen, van 't dienstbaar juk bevryde,
 Op dat dit blinde volk uw grooten naam belyde,
 Toon nu dat gy alleen zyt Godt in Israël;
 En toon dat ik uw knegt uw Goddelyk bevel
 Gehoorzaam naar uw woordt: daal neder uit de wolken,
 Ontsteek deeze offerhande, op dat deez' blinde volken,
 Erkennen dat ge alleen, in kracht en majesteit,
 Haar' Godt zyt, die hun harte als waterbeeken leit.

ô Heilig ziel-gebedt wat schiet gy zuiv're stralen!

Wat zie ik! .. vlaag by vlaag van hemelvlammen daalen!

ô Heilig hemelvuur van Godt die 't al regeert!

't Geen water, hout, altaar, en Varre, en al verteert.

ô Goddelyk ontzag! wie kan dit heil waardeeren?

Hoe kragtig kan de ziel hier wonderheden leeren,

Hier wykt het Ongeloof; hier zwicht Baals Prieftterdom;
 Hier zinkt de afgodendienft van beelden, blindt en stom;
 d'Orakels zwygen ftill; de blinde Wichelaaren
 Verliefen 't fnoodd gezag in Tempels en altaaren;
 Hier daalt een hemelvuur uit 's Hemels opperhof,
 En geeft 't bekeerde hart tot lof en danken ftoff.

't Gemeen op dit gezigt vloeit toe van alle zyden
 Men hoort met eene ftem des Heeren naam belyden
 Men roept Elias Godt, is onze Godt en Heer;
 Wy buigen met ontzag voor zyne grootheid neer.

Elias roept hen toe: grypt deeze vloekgenooten;
 Dat hun onzalig bloedt aan *Kifon wordt vergooten;
 Gryp hen, dat hier niet een ontvlucht het blanké zwaardt:
 Val aan! dit heilloos volk is zulk een doodtftrof waardt!

Zoo draaft een woedend' paardt het dienftbaar juk ontvlood-
 Al wordt het, in de vlucht, den breidel aangeboden, (den,
 In driefte dolheid voort, maar wordt dien loop geftremt,
 En wordt het door den toom en 's meesters handt getemt,
 Dan laat het zig terftont door zyn beftierder leiden.

Wel aan, nu van den top van Carmel afgefcheiden,

H 2

En

* Aan Kifon.] Deeze Beek loopt uit de Zee van Genezareth, naar het Westen, by den Berg Carmel in de Middellandfe Zee: en ftrekken een fcheiding tuffchen de ftammen van Iffachar en Zebulon. Ziet de aantek. op 't IV. Cap. der Richterén, vers 7.

En Godts Propheet gevolgt, die 't woedende gerucht
 En Jesebelles wrok, in een woestyn ontvlucht:
 Zie daar, daar zit die man, vol angst, en zorg en kommer,
 Vermoeit van zyne vlucht, te rusten in den lommer
 Van een Jeneverboom, daar hy om bystant smeekt,
 En dus tot zynen Godt in den gebeden spreekt.

Laat af, het is genoeg! dat nu myn ziel moog' sterven!
 Ô Heere, laat my nu dit lastig leven derven!
 Knip af den levensdraat van myn verdriet en leet!
 Ik ben tot heden nog op uw bevel gereet:
 Maar ach! de tegenheên die myne ziel staag kwellen,
 Die wenschen mynen geest weêr in uw handt te stellen:
 Ik ben niet beter waardt dan, met volständigkeit,
 Te ontfangen 't sterfelyk lot der Vad'ren: hier op leidt
 Die wakkere yveraar zig neder op der aarde,
 Ter ruste om in den ramp, die 't deugdzaam hart bezwaarde,
 Godts hulp te wagen in zyn tegenspoedt en smart.

Zoo vlucht op 't allerfnellste een doodts beangstigt hart
 Langs naare woesteny en bergen, en gehugten,
 Op hoop om 't Jagers rot en honden eens te ontvluchten,
 Waar door het wordt vervolgt en haastig nagespoort;
 En vindt het eens in 't einde een vast en veilig oort,
 In 't diepste van het woudt, ontbloedt van zonnestraalen,
 Dan kan het uit dien angst weêr vrolyk adem haalen;

Dan strekt de Wildernis een vryburg in die vlucht.

Rust dan Elias, rust, weest voor geen ramp bedugt,

Gy hebt de Godtheidt meê, die zal u wel bewaaren.

Ai zie! daar daalt alrede een van zyn Ryksdienaaren,

Die als een afgezant zyn's Vorsten plaats bekleedt.

Hy spreekt: Elias rys! verkwik u van uw leedt.

Versterk 't verflaaude hart, verfrisch u met deez' spyzen.

Zoo ziet een Zeeman in het eind' de zon verryzen,

Uit eenen donk'ren nacht van wolken, 't geen zyn lust

Met nieuwen moedt versterkt, die eerst schein uitgebluft,

Door 't buld'ren van den windt op de ongestuime baaren,

En heen en weêr geschokt, hem stelde in doodts gevaaren.

Elias, op 't gezigt van zulk een lekkerny,

Verheft zig op van de aard', daar hy verheugdt en bly

Door water en door broodt, verkrygt verkwikking weder:

Straks legt hy zig gerust weêr op het aardtryk neder;

Waarop Godts Engel hem ten twedemaale wekt,

En dus Godts hemellast, aan Godts Propheet ontdekt.

Staa op! man Godts staa op! versterk uw zwakke leden,

Geniet deez' spys en drank, verkwik u, gaa in vreden:

Den weg viel veels te lang zoo gy geen spys genoot.

ô Milde zegening van water en van broodt!

Door welkers Hemelkracht, Elias, veertig dagen

En nachten heenen treedt, naar 's Heeren welbehagen,

Tot dat hy by Godts Berg, aan Horeb uitkomt ziet,
 Gaa voort ô groote man! wy volgen in 't verschiet,
 En zullen hier met lust des Hemels last vermagten,
 Wilt vry in stille rust in deez' Spelonk vernachten,
 Rust hier tot dat de Zon met gulde straalen gloeit,

Zoo rust een Reiziger in stilte, die vermoeit
 Op weg een plaats ontmoet daar hy (ontheft van zorgen,)
 Op 't nad'ren van den nacht, rust tot den vroegen morgen;
 En dus met lust vervolgt den weg dien hy verloor.

Maar welk een hemelstem klinkt my daar in het oor!
 Wat maakt ge Elias hier? wat heeft u hier gedreven?
 Men hoort Godts Heil-propheet hier op dit antwoord geven:
 Ik heb ten allen tydt, Almagtige Opperheer,
 Met hart, en ziel, en zin geyvert voor uwe eer:
 Want Israëls geslagt uit Izaak voort gesproten,
 Heeft met een dolle drift het dierbaar bloedt vergooten,
 Der Heilverkondigers, zy hebben het verbondt,
 't Geen gy hadt opgereggt, vernietigt tot den grondt,
 Zy hebben uw altaar vernielt en afgebrooken,
 Terwyl zy afgedwaalt in bosch en bergen rooken,
 Nu ylt men om myn ziel te storten in 't verderf,
 Op dat ik door het woën van Ryksvorst Achab sterf,
 En door het bloedig zwaardt van Jesebelle sneuvel'.
 De Godtspraak roept weërom: treë ult, klim op de heuvel

Van Horebs hoogen berg, staa voor myn aangezigt!
 Straks volgt een sellen windt, daar't al voor beeft en zwicht:
 De bergen scheuren vast, van boven tot beneden.
 De steenrots splyt van een, met veel afgrysslykheden
 En breekt met ysselyk en schrikkelyk geweld,
 d'Aardbeving, die de kracht van dezen windt verzeldt,
 Doet 't aardtryk als verbaast, beweegen op zyn poolen:
 Nog bleef het heilgezigt des Eeuwigen verhoolen.
 Elias siddert daar hy deeze wondren ziet.
 Godt, die het al regeert, en door zyn magt gebiedt,
 Zondt voor zyn aangezigt gevreesde vlammen heenen:
 Dit vuur was naauwelyks voor Godts gezant verdweenen,
 Of na deeze wonderheên en bulderendt gedruifsch,
 Volgt eene stille rust en lieffelyk geruifsch.
 Zoo wordt een woeste zee, waar in de orkaanen raazen,
 En 't zeenat door zyn kracht tot aan den hemel blaazen,
 Allengs in rust gebragt, terwyl-de storm bedaart,
 En eenen zagten windt zig met de golven paardt.

Elias valt ter aard', door eerbiedt ingenoomen:
 Straks hoort hy eenen stem door lucht en wolken koomen,
 Die hem uit 's Hemels naam des Heeren wil ontdekt.
 Keer weêr, op dat uw reis zig naar Damascus strekt,

En zalfst my * Hazaël ten Koning, giet den hooren
 Op † Jehu, dien ik heb voor Israël verkooren,
 Dat hy den Schepter zwaaje op Koning Jorams throon:
 En zalf in uwe plaats ELISA, Saphats zoon,
 Dien ik verkooren heb; des zal 't in 't eindt geschieden,
 Dat wie Vorst Hazaël zyn bloedtzwaardt zal ontvlieden,
 Dat hy vervallen zal in Koning Jehu's magt;
 En schoon dat Jehu niet zyn vyandt te onderbragt,
 Nog zullen ze evenwel door Eliseüs sneeven:
 Ook heb ik Israël een groot getal gegeven,
 Wel zeven duizendt man, die nimmer met hun mondt
 Den Baal beleden, nog zig bogen op den grondt.

Wel

* *En zalfst my Hazaël.] Een der Ryks grooten van Benhadad den Koning van Syriën, die na de doot van Benhadad, Koning van Syriën is geworden: waar van de Propheet Elisa hem de Voorzegging deed, en ook hoe by een geessel voor 't Israëlitische volk zoude zyn: 2 Bock der Koningen Cap. VIII. vers 11 tot 15.*

* *Op Jehu.] Een der Hoofdmannen van het heir van Joram, den Koning van Israël, deze wierdt door last van den Propheet Elisa door een der Zoonen van de Propheeten tot Koning over Israël gezalfst. 2 Kon. Cap. IX. vers 6. Ziet verder van hem, hoe by den Koning Joram doorschoot, Jesebel uit het venster heeft doen werpen, de LXX zoonen van Achab heeft laten ombrengen, Ahazia den Koning van Juda heeft laten dooden, en een groote slagting onder de Baals Priesteren liet doen: in 't IX. en X. Cap. van 't 2 Bock der Koningen.*

Wel aan nu op de reis naar * Mehola getoogen,
 Daar wy Elifa zien het aardtryks onvermoogen
 Ter hulpe komen, door het bouwen van het landt:
 Hoe rustig draaft hy, met de ploegstaaf in de handt?
 Daar ses paar runderen, het kouter door de voren
 Heen trekken, tot behulp en wasdom voor het kooren.
 Elifa staa! ai staa! zie wie hier herwaarts treedt!
 Verlaat den zwaaren ploeg! aanschouw Godts Heilpropheet!
 Elias, die aan u Godts wille zal ontdekken,
 Op dat ge in Israël een wonder moogt verstrekken.
 Zie daar, hy werpt zyn kleedt, zyn mantel om u heen,
 Op dat gy op zyn spoor hem moedig na moogt treên;
 Aanvaardt dit hoog bevel! verlaat het veldt en akker!
 En kwyt u in den dienst des Heeren trouw en wakker!
 Zoo wierdt wel eer de Zoon van Isäi ('t bevel
 Gehoorzaam, van zyn Godt) door ziender Samuël
 Verheven van de kooy, ten Heilpropheet gezegent.

Elifa ziet hoe groot een heil u thans bejegt!
 Volg Godts getrouwe na! ai, dat de frisse tydt,
 Van uwe levenskracht, den Heer zy toegewydt.
 Aanvaardt des Hemels dienst! uw wandel zy in vrede!
 Verhef de heil-bazuin! . . . . maar luister welk een bede,

H 5

Hy

* *Mehola.*] Abel-Mehola, de geboorte plaats van Elifa.

Hy voor Elias stort, hem vallende te voet!
 Gun, (zegthy:) dat ik eerst myn Ouderen begroet,
 En, met een afscheitskus, my kwyt van myne plichten;
 Dan volg ik welgemoedt daar gy my voor zult lichten.
 Elias zegt, gaa heen, keer derwaarts, maar gedenk'
 Gods dierbre zegening; het Hemelsche geschenk'.
 Gaa heen! ontvang voor 't laatste den Vaderlyken zegen.
 Elifa, welk een beê hebt gy zoo ligt verkreegen!

Trof hier myn Zangeres nu eens den regten toon,
 Waar mede 't laaft' Vaarwel! gewenscht wordt aan den zoon.
 De Vaderliefde zou met levendige straalen,
 Met zielewenschen op Elifa nederdaalen;
 De laatste zegening, die me aan elkaar verrigt,
 Deedt elk verrukt slaan met de traanen in 't gezigt.
 Maar nu, nu zwygt zy; als onmagtig de gelukken,
 Die hier den Vader wenscht, door woorden uit te drukken,
 Ja! zy schoot ver te kort wie haar ook bystant boodt.

Maar tot welk afscheitsmaal! worde ik hier uit genood'?
 Wat heerlyk d'ichgeregt' aanschou ik met myne oogen?
 Twee runderen geslagt (die zig voor 't slagmes boogen)
 En door het akkerhout ten voedtzetel toebereidt.
 Maar neen! ik word van hier naar Gilgal heen geleit
 Daar hoor ik Godts gezant, dus tot Elifa spreken;
 Blyf hier getrouwe knecht, uw dienst is my gebleken,

Blyf hier, de Heere Godt zendt my naar Bethel heen.
 Maar neen, Elifa fluit terftondt zyns meesters reën:
 Neen, zegt hy, laat vry af zoo waarlyk als wy leven,
 En als de Heere leeft, zal ik u nooit begeven,
 'k Verlaat u nimmermeer, maar 'k volg van stonden aan,
 Langs Berg', Woeflyn', Jordaan, of daar gy voort zult gaan.
 Gelyk de Zonnebloem het lieff'lyk blinkend' weezen,
 Der Zon volgt, die vol glantsch ten zeeplas uitgerezen,
 In 't gloejendt Carmozyn met pracht te voorschyn treedt,
 Zoo volgt Elifa hier Godts heilige Propheet
 Naar Bethel; daar zig straks een rey van Zienders, zoonen
 Der Betheliten, om Elifa heen vertoonen:
 Geiyk de Bey-zwerm zig om hunne hoofd-bey fluit,
 Daar elk door 's Hemels Geest gedreven, dus zig uit:
 Weet gy ô Heilgezant! dat heden, voor uwe oogen,
 Uw heere, door den Heer zal worden weggetoogen?
 Dat gy zyn aangezigt niet lange aanschouwen zult?
 Elifa mede door dien zelfden Geest vervult,
 Zegt aanstonts: 'k weet het wel, het treft my aan het harte,
 Hou op! ai wilt tog niet vermeederen myn smarte,
 Dit naakende ongeval treft reets myn ziel met leedt.

Elifa volgt hier op dien grooten Heilpropheet,
 Deez' zegt: Elifa blyf tot ik u heb van nooden;
 d'Almagtige heeft my door zyne stem gebooden,

Dat ik te Jericho zyn laft verbreiden zal.
Maar hierop antwoordt hy: ik volg u overal:
'k Zal zoo waaragtig, al gy leeft, u nooit begeven;
Al wierdt gy door Godts laft van ftadt tot ftadt gedreven,
Zoo volgt een lamm're dreef gedurig 't zelfde fpoor,
En leent ter veiligheid haar trouwe Herder 't oor,
En volgt hem overäl langs bergen en vallyën.
Elifa kunt gy dan van uwen Heer niet fcheyën?
Wykt gy niet eenen voet van 't fpoor dat hy betreedt?
't Schynt neen! volhart met luft ô heilige Propheet!
De tydt zal u eerlang een heerlyke uitkomst geven,
En u gelyk een Heldt, die overwindt, doen leven.
Gezegende, ga voor! wy volgen u met luft,
Tot gy te Jericho vermoeit van 't reizen, ruft.
Ga voor! geen weg zal ons te lang of laftig duuren.
Daar zie ik reets van verr'de hoogverheven muuren
Van deez' bekende ftadt: treedt in ô heilryk paar!
Wat's dit! hier werdt myn oog een menigte gewaar,
Van menfchen, die terftondt Elifa tegen treden,
ô Zangeres, hoort toe! ai luifter naa hun reeden!
Ontzet, ontzet u niet, 't zyn Jong'ren die hun vlyt
Tot 's Heeren dienst beftaën, in 't bloetjenft' van hunn' tydt.
Elk fteldt hem voor het oog als eer de Bethelieten,
Hoe hy maar korten tyd 't gefelfchap zou genieten,

Zyns Heers en zig wel haast van hem berooft zou zien.

Elisa antwoordt straks; 'k weet dat het zal geschiên:

Ai zwyg! vermeerder niet het weedom van myn harte,

Dewyl dit groot verlies my in de ziel zal snarte.

Maar even als een stadt die streng belegert wordt,

Niet door het bald'ren van 't geschut ter neder stort,

Maar door kloekmoedigheid het alles kan verduuren,

Zoo dat de vyandt wykt van de onverwonnen muuren:

Zoo treft hier storm by storm dien wakk'ren yveraar,

Dog hy weêrstaat met moedt alle aanval en gevaar.

En overwindt in 't eind', al zyn, zyns Heeren reden

Gerigt, dat hy niet mee naar 's lands rivier zou treden,

Hy wederstaat het al hoe dat men hem bestrydt.

Gezegende Jordaan, die uwen loop zoo wydt,

En magtig uitbreidt, juich! kom bruizend' herwaart stroomen,

Vloei af uit Libanon! wil bly te voorschyn koomen!

Verhef uw waterkrui' uit uw beruchten vliet!

Beschouw aandagtig wat op uwen stroom geschiet!

En gy, ô Vyftigen! gy die aan d'andre zyde;

Alrede op de aankomst van Elisa u verblyde,

Verstrek bevestigers van 't geen geschieden zal,

En meldt dit wonderwerk eerbiedig overal!

Elias nadert vast den oever dezer stroomen,

En heeft zyn opperkleedt tot zyn behulp genoomen,

't Geen hy te zaamen windt , en met het zelve slaat ,
 In 't stroomnat , 't welk terstondt een droogen doorgang laat.
 Vlie weg , ô golven , vlie , op 't nadren van Godts helden !
 Vlie weg , gelyk weleer toen ge u als muuren stelden ,
 Toen Veldtheer Jozua met de Arke van 't Verbont ,
 Getorst op 's Priesters neck , bewandeldé uwen grondt.
 Staak uwen snellen loop ! op dat myn Heilverbreider ,
 Koome aan uwe overkant met zyn Godtvruchten leider.
 Gezegende , treê toe ! wy volgen u met vlyt ,
 Tot dat ge aan de overkant des strooms gekoomen zyt.

Trof myne Dichtluft nu de wondre opmerkentheden ,
 Waar mede Elifa hier inwendig wordt bestreden ,
 De diepe eerbiedigheid , die hy in zig bespeurt ,
 In de overdenkingen , om 't geen 'er is gebeurt ,
 Gewis elk voetstap zou ons hier zyn leering geven.
 Godts eer zou , reis op reis , oneindig zyn verheven.
 De doortocht zou met hem Godtvruchtig zyn besteedt ,
 En 't hart in lof en dank wilvaardig zyn gereedt.
 Hier zoude een gantsche Zee van zegenryke stroomen ,
 Terwyl de Landtstroom wykt , uit hem te voorschyn koomen ,
 En door dat milde vogt , besproejen al de geen ,
 Die zig verlustigde op het hooren van zyn reên.
 Terwyl dat ik my dus verwonder in 't aanschouwen
 Hoe den Jordaanstroom wykt ; hoor ik Godts heldt ontvouwen

DEN PROPHEET ELISA. 127

De laatste redenen aan zyn getrouwen knecht
 Elifa, geef vry agt op 't geen hy tot u zegt!
 Dus spreekt hy: Eifch van my, op dat myn laaften zegen,
 Door u op 't geen gy eifcht, gocdtgunftig werdt verkreegen,
 Verklaar uws harten wensch eer ik uit uw gezigt
 Van de aard' werde opgevoert in een veel fchooner licht.

ô Welk een vrye keur, werdt u Man-Godts gegeven!

Elifa heeft hier op, zyn wenschen opgeheven.

ô Zegt hy: staa my toe, dat van die eedle Geest,
 Die in u door Godts gunft zoo krachtig is geweest,
 In éene ruïne maat, twee deelen op my daale:
 Op dat ik nu voortaan Gods hemellast verhaale,
 Dat ik, als gy wel eer, (gehoorzaam Godts bevel)
 Uw wond'ren doe, en het toekomende voorfpel.

Elias antwoordt weêr: myn Zoon bedenk uw rede!

Gy vordert van my af iets heerlyks door uw bede,
 Gy doet een zwaaren eifch om u dit toe te staan.
 'k Ben zelve door uw keur met uw verzoek begaan.
 Wol aan! de Hemel geef aan u zyn milden zegen!
 Uw bede wordt door u, in 's Heeren naam verkreegen,
 Alleen met dit beding: indien ik van der aard',
 Daar gy 't aanschouwen zult, opvaare Hemelwaardt;
 Worde ik op deze wys van by u weggenoomen,
 Dan laat de Hemel straks op u, uw wenschen koomen:

Maar

Maar zoo het flinks geval aan u den rugge toont,
 En mynen opvaart niet door u wordt bygewoont,
 Dan zal (vermits gy niet Godts wond'ren zag verſchynen)
 Uw wensch geheel en al, als damp en rook verdwynen.

Treë nu, ô Heilgezant! geſtadig met uw' Heer,
 Volg hem van ſtadt tot ſtadt, en wandel op en neêr,
 Daar hy u voor zal gaan met zyn gewyde gangen,
 Kleef hem geſtadig aan, op dat ge uw zielsverlangen
 (Schoon u de vrees beknelt) bekroont ziet nevens my,
 Getrouwe ... maar wat 's dit! ô Hemel ſtaa my by!
 Ach welk een vuurgezigt komt zig alhier verſpreiden!
 Wat yff'lyk vuur-gareel vertoont zig tuſſchen beiden
 Gods heilherauten! en vliegt voort met krak op krak,
 Als in een onweersvlaag, door lucht en ſtarredak.
 Gelyk de blixem aan des menſchen oog verſcheenen.
 Elias roept tot Godt ... maar hoe! hy is verdweenen.
 Hy voer in 't vuur-geſpan naar 's Hoogſten rykſpaleis.
 Vaar voort ô Heilgezant op uwe Hemelreis
 Wy zien 't eerbiedig aan met hart, en ziel, en oogen,
 We erkennen met ontzag het Godlyk Alvermoogen;
 Wy zien uw Hemeltogt met luſt en blydſchap aan.

ô Henoch! door de gunſt des Hemels aangedaan,
 Eer u de bleeke doodt met zynen pyl verraste,
 Om dat uw dierbre ziel op Godt en Godsdienſt paſte,

En in uw' levens loop betragten uwen pligt.

Gy hielt , ó Zalige! den voortogt naar Godts licht.

Nu volgt u, op dien togt, de goddelyke Elias,

Die hier het voorbeeldt strekt van Jesus den Messias.

Zoo vliegt een Adelaar grootmoedig naar om hoog,

En ziet met scherp gezigt, aan 's hemels ruimen boog,

De heerlijkheid der Zon vol zielverkwikkbre stralen.

Maar laat ons van om hoog in ootmoedt nederdaalen,

Daar Elifeüs vast (hy ziet zyn' wensch in kracht)

Elias Hemelreis, dus nagalmt met zyn klacht :

Myn Vader! Vader, ach! verlaat gy dus uw kind'ren?

Verlaat gy Israël, dien gy voor ramp kunt hind'ren?

Steldt gy haar ruitermagt, voor 's vyandts aanval bloot?

Daar gy door uw Gebedt hen bystondt in den noodt:

Uw voorbeê deed veel meer dan Judas Leeus-banieren.

Ontrukt gy door uw vlucht de Juichende lauw'rieren,

Waar mede Israël hun zegen zag volbrogt.

Maar zacht Geheimnistolk! gezegent is die togt,

Gezegent is die reis voor u, ó Hemelminnaar!

Gy treedt nu zegenryk met luister als verwinnaar,

Gy zaagt die wonderreis van uw' beminden Heer,

Nu daalt, naar zyn belofte, op u Godts Heilgeest neêr.

Elisa, door 't verlies van zynen Heer bewoogen,

Heeft straks (terwyl een beek van tranen vloeit uit de oogen)

Zyn kleed'ren aangetast, en fluks van een gescheurt!
 Wat's dit! het is geen tydt Elifa dat gy treurt,
 Ontfang dit waardig kleedt waar mede uw Heer zig dekte,
 Toen hy in Israël tot wonderwerker strekte,
 Ontfang het ten geschenk, gebruik het met zyn magt.

Getrouwe dienstknecht! die uw' wensch nu ziet in kracht,
 En door den Hemel u, uws hartenbeê gegeven;
 Ô Held! men ziet in u Elias weêr herleven,
 Die als een Phenix op 't Canceelbedde, uit de vlam,
 Naar een veel beter streek zyn wyk en opvaart nam;
 Terwyl gy met dien glansch dien hy bezat voor dezen,
 Zyt als het Phenix-jong weêr uit zyne afch verrezen.

EINDE VAN 'T EERSTE BOEK.

DEN PROPHEET ELISA. 131

HET
L E V E N

VAN DEN

P R O P H E E T

E L I S A.

T W E E D E B O E K.

I N H O U D T.

Elisa slaat op nieu het water der Jordaen,
Om daar door wederom naar Jericho te gaan,
Daar by de Waterwell met zegening bejegt.
Gantsch Bethel treurt om 't lot der onbedagte jeugdt.
Vorst Josaphat en 't heir voelt hunne ziel' verbeugdt.
De Weduws olykruik blyft vol en mildt gezegt.
Het doode kindt wordt weêr te Sunim opgewekt.
De moespot nu niet meer een doodlyk voetzal strekt.

*Melaatse Naaman scheidt in 't wasschen geen behagen:
Maar eind'lyk ziet hy zig hier door geheel herstelt.
Gebazi, die zyn ziel besmet met heilloos geldt,
Moet wederom ten straf des Veltbeers kwaale draagen,*

Gelyk de Morgenstar met meerder luister schynt,
Dan 't minder starrenheir, dat voor haar' glans verdwynt:
Zoo blinkt Elifa uit by der Propheeten Zoonen,
Die zig aan de overkant van 's lands rivier vertoonen,
Daar

Daar ieder, met verlangst, reeds op zyn aankomst wacht.
 'k Zie my reeds met myn Heldt aan d'oeverkant gebragt,
 Daar zyn ontvonkte geest, door yver aangedreven,
 Den mantel van zyn' Heer alreê heeft opgeheven,
 En uitroept: waar is nu de Heer van mynen heer!
 Hy daal nu met zyn gunst en zegen op my neêr,
 Hy geef my nu die kracht die op hem was gekomen.
 Straks slaat hy met het kleedt de zilverblanke stroomen,
 Die zig verdeelen, 't geen aan hem een doorgang laat,
 Daar 't stroomnat als een muur tot wederzyde staat.

Ga door Elifa! wie, wie kan zig van u scheiden?
 Wilt door den Landtstroom ons naar Jericho geleiden,
 Daar gy van allen kant geëert wordt en begroet,
 En elk u met ontzag eerbiedig valt te voet.
 Elk eêrt uw grooten naam, en, met dienstvaardigheden,
 Wil ieder zyne vlyt voor u ten dienst besteden,
 Zy zeggen: staa ons toe dat wy uit ons getal,
 Een bende keuren, die langs bosch, en berg, en dal,
 Om zoeken, en eens zien of niet de Geest des Heeren,
 Dien Godts-tolk weg nam, en wy weêr te rugge keeren
 Met Hem, op dat hy zig weêrom aan u vertoon'.
 Straks zegt Elifa weer: dienstvaardigen, verschoon
 U zelfs van dezen togt, dat's nutteloos besteden
 Uw overdierb'ren tydt; maar elk blijft met gebeden

Aanhouden, tot dat hy begunftigt hun befluit.

Straks keurt men vyftig man uit dit gezelfchap uit;

Die vlytig op en neêr, met luft zig onderwinden:

Te zoeken, 't geen zy niet op aarde zullen vinden,

Zoo keert een Jager weêr van een vergeeffchen togt,

Nadien hy op zyn Jagt niet vondt het geen hy zocht.

Dit wift ik, zegt Godts heldt, dewyl ik met myne oogen,

Aanfchout hadt, hoe hy wierdt ten Hemel opgetoogen,

Dies zeide ik, zoek tog niet, gy doet vergeeffche vlyt,

Dewyl gy vruchteloos befteden zult uw' tydt.

Maar welke een menigte komt hier Elifa tegen,

Elk zoekt hem door zyn reên ter hulpe te bewegen,

Elk zegt: deez' grote ftadt, die zig zoo heerlyk toondt,

En door een groot getal van menfchen wordt bewoont,

Verftrekte, om haare fchoonte, een pronkieraadt der fteden;

Genoot 't onvruchtbaar land (dit 's de oorzaak onzer beden!)

Een zegenryken ftandt, en eene vruchtbre kracht:

Wierdt dit nu door uw gunft in beter ftaat gebragt,

En wierden door uw magt, de kwaade waterbeeken

Herftelt, die voor het volk onfmaaklyk en ontfleeken,

Geen byftandt geven, wyl 't verderf in 't water zweeft,

Dan juichte al 't volk dat nu in druk en droefheid leeft.

De ontferming treft terftondt het mededogendt harte

Van 's Hemels Heilpropheet, die aan de druk en fmarte,

Van 't Jerichosche volk gedagtig, zynen mondt
Dus opent vol van troost: Inwoonders, haalt terstont
(Zoo wordt op uwe beê genadig hulp verworven)

Een schaale, dog die niet gebruikt is of verdorven,
Nog die niet door den tydt besmet is of veroudt:
Vult, vult dan deeze schaal met overdierbaar zout,

De Inwoonders volgen straks de waardige bevelen
Van Eliseüs na, op dat zy mededeelen,
In de ondervindingen van zyn ontfangen magt.

Elisa, die hier op het zout ziet aangebragt,
Treedt toe, in 't groot gedrang van hen die hem verzellen,
Daar ieder uitkomst hoopt naar een der waterwellen,
En werpt het heilzaam zout in haar onvruchtb'ren stroom,
En zegt: op dat geen kwaadt meer in het water koom',
Zoo spreekt de Almagtige; Ik! ik heb door wonderheden,
Beschikt dat in dit nat, geen doodt en zy geleden,
Dat nooit geen ongemak zig in de bron onthoudt,
En het onvruchtbaar landt in zegen werdt gebouwt.

Inwoonders juich van vreugd! gedenk aan deze weldaadt,
Op dat in zegening 't uw stad en landen welgaat.
Hier springt nu uit de Wel geen water van verderf,
En 't eer onvruchtbaar landt geeft zegen hondertwerf.
Vaarwel, ô Jericho! gebruik Godts gunst in zegen.
Ik volg uw heilzon na langs steil gebergte en wegen

Ik volg hem daar hy reets naar Bethel heenen treedt,
 Hou u dienstvaardig steeds op zyne komst gereet.

Maar welk een lastertaal ontfang ik in myne ooren?

Wat gruwelyke reën, moet hier myn Dichtlust hooren
 Van de onbedagte Jeugd? die zig te buiten gaat,
 En de agtbre deftigheid des ouderdoms versmaat.
 Elk roept Elifa na; Weg Kaalkop! volg uw wegen,
 Gaa op, ô Kaalkop ga! Ach! waar toe niet gezweegen!
 ô Domme Jeugd! hou op, dat nooit dat gruwelwoordt,
 Uit onbezonnenheidt van u meêr werdt gehoort.

Waar toe dus spottelyke de kroon der zilvren hairen,
 't Cieraadt des ouderdoms ontluiſtert, en de jaaren,
 Waar in de eerwaardigheit zig zelf ontzachlyk toondt,
 Getreden met den voet, door uw geroep gehoont?
 Vergeef Man Godts, vergeef de onnofelen de ſchennis!
 Gedenk niet aan dit kwaadt! de kinderlyke kennis,
 Loopt in haar vroege jeugd, dus onbedagtzaam heen.
 Maar neen, de Heilpropheet op 't hooren dezer reën,
 Keert zyn eerwaardig hoofd, verheerlykt door de grysheidt,
 En vloekt ze in 's Heeren naam: ô Afgezandt der wyſheid!
 Verkonder van Godts laſt, onthef hun van de ſtraf:
 Maar ach! ſchoon uwe gunſt de Jeugd dit kwaadt vergaf,
 Nog volgt des Hemels ſtraf de misdaadt op de hielen.
 Vlie weg, ô blinde Jeugd! verberg u voor 't vernielen!

Verfchuil u op den weg! ontwyk dit bosch-gedrocht!
Ach! of de snelle vlucht u nog in vryheidt brogt,
Helaas! het is vergeefs! wat zie ik reets gebeuren?
Ach! Ach! ik zie de Jeugdt door wildt gediert verscheuren,
Hoe is 't hier overal helaas! met kinderbloed
Bepurpert langs den weg, ai my! hoe yslyk woedt,
Dat ondieer, heet op roof, met zyn scheurzieke tanden,
Terwyl een andre Beer, verwoedt om aan te randen,
Zig met het vleesch verzaadt der pas ontlooken' jeugdt.
Rampzalig kindertal, verbaftert van de deugdt,
Hoe schielyk keert uw vreugdt en trekt het aanzigt onder.
Zoo volgt een regenvlaag en schrikkelyk gedonder
Heel ligt den schoonsten dag en fristen zonneshyn:
De Zon die eer zig toonde in 't gloejend carmozyn,
Duikt agter 't wolkgespan van donkere onweêrsbuyën,
Gevolgt van regen uit het waterzuchtig zuyën.
ô Twee en veertig tal, in uwen bloei vermoordt!
Gesneuvelt om uw schuldt, in 't jeugdig bloedt versmoort,
En van uw steel gerukt in de aanvang uwer dagen!
Zal ik uw ongeval en deerlyk lot beklagen?
ô Neen! die 't kwaadt verkiest verdient des Hemels straf;
Best keere ik my te rug van 't deerlyk schouwspel af.
Leer hier, ô ted're Jeugdt! uw zelf omzigtig wagten,
De kroon des ouderdoms door smaatheidt te veragten,

Draag eerbiedt en ontzag voor 't zilver gryze hoofd,
 En dwing de losse tong die eer en agting rooft.
 Die de Ouden eer bewyft ontfangt des Hemels zegen.
 Vaarwel, ô Bethel! 'k ga, 'k verlaat uw droeve wegen,
 En volg met meerder lust Godts Heilverbreider na,
 Van Carmels vruchtbrn Berg, tot in Samaria.

Hoe yff'lyk bromt de trom en pordt de legermachten,
 Om 't laaste krygsbevel van Joram af te wagten,
 Die zyne Ruitermagt en 't gantsche krygsbewindt,
 Met Edoms Ryks-monarch, en * Jofaphat verbindt,
 Om Mefa, Moabs Vorft, bloedtdorftig te bestryden,
 En hem de strenge straf zyns afvals te doen lyden.
 Gewapent krygsheir, ga, en volg, met leeuwen moedt,
 Het dreunen der trompett' die uwen moordtlust voedt!
 Treêvoort, gordt aan het zwaardt, wilt u ten togt bereiden,
 Daar u drie Koningen vol moedts ten ftrydt geleiden,
 Vervolg uw legermarfch door Edoms woefteny,
 Zet door uw dapperheid deez' krygstogt luifter by,
 Pluk nu van deezen ftrydt de kraakende lauw'rieren,
 Op dat de Moabiet buigt voor uw krygsbanieren,
 En weêr voor Israël neêrbuk' ter dienftbaarheidt.
 Maar welk een hindernis of zig door 't heir verspreidt?
 Wat 's dit! heeft volk nog vee geen onderftant van water?
 ô Deerlyk tegenal! hoe klinkt hier, voor 't gefchater

* Jofaphat, Koning van Juda.

Der schelle krysklaroen, door 't leger een misbaar,
En stelt 't aanzienlyk heër der Vorsten in gevaar:
Wie met den honger strydt heeft eenen grooten vyandt:
Maar die voor zynen dorst nog laafnis heeft nog bystant,
Die heeft nog grooter strydt en felder weërparty!
Wie ziet hier hulp of troost in deze woesteny?
Rampzalig heër schep moedt! geef de uitkomst niet verlooren:
Maar welk een droeve klacht laat Rykvorst Joram hooren;
Ach klaagt hy! 't is vergeefs op dezen zwaaren togt,
Om noodig onderstant van laafenis gezogt,
ô, Dat drie Koningen! drie Vorsten, ja wy allen
Dus deerlyk in de handt van Mesa zullen vallen!
Ach! dat de Almagtige ons dus opgeroepen heeft,
En 't gantsche heër ten roof der Moabiten geeft!
Ween Israëllers! ween! wil nu uw rouwklacht melden!
Tref elk het hart! en ween om 't missen van uw helden!
Maar Juda's Ryks-monarch getroffen door dit leedt,
Vraagt straks: Onthout zig hier geen heilige Propheet,
Die hier op aard verrigt des hemels welbehaagen?
Op dat wy, door zyn' mondt, by Godt om uitkomst vraagen,
Die ons een middel wyz' op dat men 't leger redt!
Grootmagte Jofaphat, neem toevlucht in 't gebedt:
Verheft uw stem tot Godt, die Vader neigt zyn ooren,
Om 't ernstig zielgebedt, genadig aan te hooren,

Hy is 't die bystant geeft, en, in de zwaarste elendt,
Wanneer men 't minste ziet, het spoedigste uitkomstzendt.

Dog welk een antwoordt geeft een krygsknegt aan den Koning?

Deez' zegt: Doorluchte Vorst gun aan myn reën verschooning!
In 't midden van ons volk, onthoudt zig in dit landt
Elifa, de Propheet, die groote Heilgezant,
Elifa, die wel eer die weldaadt heeft genoten,
Dat op zyns Heeren handt hy 't water heeft gegoten,
Toen hy zyn dienst verrigte aan zyn hoogwaarden Heer.

De Ryksvorst Jofaphat geeft straks ten antwoordt weêr:

Dit is die Yveraar door Godt zelve aangenoomen,
Op wien de wondergeest is van zyn' heer gekoomen,
By dien getrouwen knegt is 's Heeren heilig woordt.
Wel aan, ô Koningen! dat gy dien Heilboô hoort,
Ligt geeft de Hemel hulp door zynen last-verbreider.

ô Groote Jofaphat! verftrek my tot geleider!

Vergun myn Zangheldin dat zy (bekroon haar eifch)
Drie Koningen verzelle op hun doorluchte reis.

Ontfang haar in den rey van uw beschut-trawanten;
Wie zag ooit grooter togt, daar Koningen, gezanten
Verftrekken voor zig zelfs, gezanten voor het volk!
Geen wonder, want men reift naar Godts geheimnis tolk,
Naar een geheiligde, die met den Olyhooren,
Gezalft is, en door Godt ten afgezant verkooren,

En

En die den laft verbreidt van 't Goddelyk bevel.

ô Vorst van Edom, buig! buig Juda, Israël,

Wilt met een diep ontzag aan hem de reën ontdekken,

't Geen u te zaam bewoog om herwaarts heen te trekken,

Op dat gy door hem hoort het hemelsche besluit.

Maar hoe! hoe onverwagt berst hier Godts dienaar uit
In woorden die het hart van Joram zelfs doen beeven!

Wat heeft, ô Konings zoon! u naar my heen gedreven?

Wat vraagt gy my om hulp, ô Vorst van Israël!

Vraag den propheeten Baals, vraag hen die Jefabel,

Die Achab voor den rook der valsche goôn deed bukken,

Vraag die, of dezen togt tot welzyn zal gelukken?

Roep die om bystant aan, nu u de rampspoedt kweldt;

Volg nu die vreemde goôn naar welkers dienst gy helt.

Dog Joram antwoordt straks: neen, neen, alleen de Heere,

Voor wiens geduchte magt, ik myne ziel verneere,

Die is 't die ons bezoekt, die toont ons zyne kracht,

Die is 't die ons nu geeft in Koning Mesa's magt,

Op dat wy door het zwaardt der Moabiten sneeven.

Elisa heeft hier op, zyn reën dus opgeheven

En zegt: Indien ik 't oog niet sloeg op *Afa's zoon

Die in gerechtigheid regeert op Juda's throon,

Uw Vorstelyk aangezigt wierdt geenzins aangenoomen!

Wel aan! laat heden nu voor my een speelman koomen,

* *Josaphat.*

Op dat door 't snaarspel de ziel zig zelf verlust,
En de opgelopen drift der gramfchap wordt gebluft.

ô Keurlyk maatmuzyk! bewoogen door den vinger,
(Op harp, cimbaal of luit) die hooge of laage dwinger,
Der snaaren toonen, die door 's meesters handt geroert,
De ziel aandagtlyk ten hoogen hemel voert,
Hoe lieflyk streelt uw toon door zyn aanminnigheden,
De ontftelde drift, waar door Elifa wierdt bestreden,
Hoe ftilt uw zoet geluit, gefchoeit op hooger leeft,
Zyn drift: 'k Zie u Man Gods ontvonkt door 's hemels Geest.

Wel aan! wy wagten reets om uit uw' mondt te hooren,
De blydfchap waar meê gy der Vorften harte en ooren
Vervullen zult, door 't geen gy hun voorzeggen zult:
Zoo wordt het droef gemoedt met vreugde weêr vervult.

Wel aan (dus heft hy op :) wilt gy Godts heilftem agten
Graaf in dit dorre dal, ô Israël! veel' gragten,

Graaf u een menigte van kuilen in dit dal:

Want gy, dus spreekt de Heer, de fchepper van 't Heelal,

Gy zult geen snellen windt zien daalen uit den hoogen,

Nog fterke regenvlaag aanschouwen met uwe oogen,

En egter zult gy zien dat deze drooge ftreek,

Die eer een woefteny, dan vruchtbaar dal geleck,

Door 's Hemels milde gunft geheel zal overftroomen

Terwyl in groef en kuil zelf ftroomen waters koomen,

Waar

DEN PROPHEET ELISA. 143

Waar uit gy, (als de Nyl wiens water overvloeit,
 Waar door 't onvruchtbaar landt mildtdadig wordt besproeit:)
 Uw talryke Oorlogsmagt, u zelfs, uw volk, uw beesten,
 Verkwikken zult: ja, van de minsten tot de meesten
 Zult gy uw heir gedrenkt, verfrist zien door 't onthaal.
 Zie dan wie grooter is, de Almagtige of uw Baal!
 Dog 't is die Heilfontein te weinig dat die zegen
 Die uitkomst voor uw volk, alleen maar werdt verkregen,
 Van een veel grooter gunst zult gy u zien bestraalt,
 Als gy op 's vyandts heir, op Moab zegepraalt:
 Gy zult den Moabiet, ô Koninglyke zielen!
 Verdolgen en verslaan, ja tot den grondt vernielen:
 Haar vaste steen zult gy verwoesten door uw magt:
 De Boom, die milde vrucht uit zig te voorschyn bragt,
 Ruk die uit haaren grondt: verwoest de waterbeeken:
 Bederf het vruchtbaar landt, en steldt het tot een teken
 Bedolven onder 't puin der neêrgevelde stadt,
 En neêrgesloopten muur: ô Joram! Josaphat,
 En Edom! merk vry op des hemels gunst en zegen!
 Hoe komt nu elk verheugt 't benaude krygshair tegen:
 Hoe juicht elk op die maer': hoe toondt men zig verblydt,
 Hoe yv'rig toont nu elk op 's Vorsten last zyn vlyt.
 Nog pas was 't helder licht der zon, de zee ontdooken,
 Wanneer door 's Priesters handt 't spysoffer was ontstooken,

Of ziet, langs Edoms weg, vloeit toe van allen kant,
 Het water, en verspreidt zyn gangen door het landt,
 Waar door 't verflaaude heïr met lust kan adem haalen.

Zoo stroomde eertydts een zee van water, door de dalen
 Toen 't volk van Israël geleidt door Gods Propheet
 In 't heïr by Raphidim gebrek aan water leet,
 Toen Mozes met zyn staf voor 't oog der Isrellieten,
 Een' stroom van water uit de harde rots deedt vlieten.

Maar laat ons uit het heïr dat heerlyk zegepraalt,
 En op den Moabiet den lauwerkrans behaalt,
 Op 't spoor van Gods Gezant, de vroomme Elifa, treden:
 Daar by reets bezig is een Weduw' door zyn reden,
 Te troosten, die aldus voor hem haar klagt verheft:
 Gezegende van Godt, ach! dat gy regt bezeft
 De rampspoedt die my treft, my arme! die de smarte,
 Om 't missen van myn Gâ, gevoele in 't droevig harte:
 Gy weet hoe dat uw knegt (die van zyn arbeit rust,)
 Zig altoos in de wet des Heeren heeft verlust,
 En hoe hy met ontzag den Heere zagt te vreezen.
 Nu komt de schuldtheer, ach! ach Vaderlooze weezen!
 Het is op u gemunt! en vordert dat de schuldt,
 Door 't juk der dienstbaarheid wort door myn krooft vervult,
 Op dat ik die aan hem ter slaverny bestede.

Elifa zegt terstondt: Bedrukte vrouw, waar meede

Zal ik in uwen druk u trooft en hulpe bien!
 Wat hebt gy in uw huis dat tot betaling dien?
 Ligt zal hy over u, en 't krooft zig nog erbarmen,
 Ach! zegt die Weduwvrouw: kon ik maar met myn' armen
 En zoberlyken stant, bedekken myn verdriet;
 't Waar lang met hart en ziel goetwilliglyk geschiet,
 Ik bleef dan niet te rug, maar 'k waar straks in de voorbaat:
 Maar laas! een kleine kruik met oly is de voorraat,
 Dat 's alles, 't geen ik heb tot noodtdruft in myn leedt,
 Niets heb ik meer in huis, ô Hemelsche Propheet!
 Wat kan dit weinige tot schuldt betaling baaten?
 Elifa zegt: ô Vrouw! voorziet uw huis met vaten,
 Leen by de nabuurschap een menigte (op dat
 Gy in uw droeffenis verrykt wordt met een schat!)
 Leen u een menigte van vaten straks van buiten,
 Komt dan te zaam in huis en wilt de deuren sluiten,
 Dat niemant by u zy, dan uw behoefdig krooft,
 Stort dan uw Olykruik, (Bedroefde, dit geeft trooft)
 In de andre vaten uit, op dat de ruime stroomen,
 Van 's Hemels milde gunst by u in volheidt koomen,
 Berg ieder volle kruik zoo lang als de Oly vloeit.
 ô Groote zegening, waar meê gy wordt besproeit!
 Bedrukte Weduw-vrouw, en Vaderlooze kind'ren! d'ren,
 Gaa voort, vul kruik by kruik, niets moet uw voorspoedt hin-

Giet in, hier stroomt een zee die u verlossing geeft,
Hier stroomt eene Olybeek die nimmer schaarsheid heeft.
Berg weg, al wat gy kunt, geen gunst zal u verlaaten
Zoo lang gy oly giet in de ongefulde vaten:
Wel aan, breng vaten aan, wie hadt ooit deze hoop!
Maar hoe! de zegen stuit; en de Oly stremt haar loop:
De milde springbron geeft geen zegenryke stralen,
Men ziet uit de Olykruik geen Oly meerder daalen,
Geen wonder! vat by vat, en 't geen de nagebuur
Byzetten, is vervuldt; gelyk een volle schuur,
Naar eenen milden oogst, vervult met vrucht'bre zaaden,
Tot aan het opperdak volop zynde overlaaden,
Niets meer verbergen kan, dan 't geen zy reets besluit,
Zoo stort hier de Olykruik gewenste stroomen uit.
Geen overvloedige oogst geeft een volmaakter zegen.
De ontstelde Vrouw gaat straks Godts heilverbreider tegen;
My dunkt op deze wyz', voert zy tot hem haar reën:
o Heilgezant van Godt! met welke dankbaarheên,
Zal 't gantsch ontroert gemoedt deez' Hemelgunst betuigen,
De ontroertheid bindt de tong, terwyl wy nederbuigen,
En de Oppermajesteit met hart, en ziel, en mondt,
Opoff'ren onzen dank, die u tot bystant zondt,
Die ons zoo zegenryk bestraalt heeft uit den hoogen:
Die ons zoo wonderbaar een uitkomst, voor onze oogen,

DEN PROPHEET ELISA. 147

Vergunt heeft, daar in 't minst' nog hulp nog uitkomst schein.

Elisa antwoordt straks: gezegende, gaa heen!

Gebruik des Hemels gunst met een eerbiedig harte;

Herstel door dit genot de droefheid, die u smartte;

Verkoop den overvloedt, op dat daar meê de schuldt,

En 't geen men van u eischt, betaalt wordt en vervuldt:

Leef dan by 't overig' gy en uw beide zoonen:

Maar wilt voor dezen gunst aan Godt u dankbaar toonen.

Verhef Godts eeuwige eer in zyn volmaakt Paleis.

Gelei, ô Zangeres! Elisa op zyn reis

Naar Sunem, daar hy reeds door eene groote vrouwe,

Van aanzien en gezag, verzogt wordt zig te onthouwen;

Ter wooning in de zaal van haar aanzienlyk huis.

Ô Sunamietsche vrouw! met welk een zagt geruisch,

En zegenryk geluk ontfangt gy in uw wooning,

Een grooten Heil-heraut, van aller vorsten, Koning,

En aller goden, Godt; dus brengt hy reets zyn woordt,

Op dat zyn gunst u sterke, aan zynen dienstknecht voort:

Gehasi, wyl geen dienst aan deze Sunamiete,

In tegenstelling van het geen wy hier geniete,

Door haar zorgvuldigheidt, door ons kan zyn gedaan.

Zoo willen wy nogtans met heil haar tegen gaan,

Zy leeft gerust en stil en slyt met vreugd' haar dagen:

Geen bitze lastertong komt haare rust belaagen:

Zy leeft met Vorst en volk in een gewenschten vree:
De Hemel geef haar vreugde op hare legersteê.
Ontbiedt de Sunamietsche op dat ik haar met zegen,
En haaren ouden man met bly gejuich, bejegen'.
Gehasi hoort pas dit bevel of vliedt straks voort,
En roept zyn Huis-beerin; die dus Elisa hoort:
Gy zult op dezen tydt, ô Sunamietsche vrouwel
In milde zegening voor uwen dienst en trouwe,
Eer zig een jaar vervuldt omhelzen eenen Zoon,
Tot blydtschap van uw huis, en ciersel van uw kroon.
Maar de edle vrouw roept uit: Waar toe dus opgeheven,
Man-Godts! en over my deez' zegening gegeven,
Daar reets het tegendeel zig klaar aan my bewyft,
Dewyl myn levenszon zoo hoog ten toppunt ryft;
Hou op, ô Sunamiet'! mistrouw geen heil voorzegging:
Weerstreef Elisa niet door yd'le wederlegging,
De Hemel staaft zyn woordt, eerlang ziet gy den tydt,
Dat ge in uw ouden dag, u met een' zoon verblydt,
Leen, met aandachtigheid, naar zyne reên uwe ooren:
Ziet daar den tydt vervult, en u een zoon gebooren!
Groei op, ô tedre spruit! tot blydtschap, vreugde en lust,
Der geenen op wiens zorg gy vast en veilig rust,
Dat de Ouderlyke trouw u dekke met de wicken,
Van tedre liefde en zorg, gelyk een Hen haar kieken,

Vast koestert en bewaart, op dat geen ongeluk,
 Het weerelooze jong' aanvallende, verdruk'.
 't Gaat wel! want de eersteling van deez' be laagde moeder,
 Groeit op; en loopt verheugd naar zyn beminden hoeder,
 Zyn' Vader, die op 't veldt den Oogsttydt, (mildt gelaân
 Van vruchten) inzaamt: maar wat felle ramps orkaan,
 Van tegenheden treft met droeffenis en smarte,
 Op 't alleronverwagtste het moederlyke harte!
 Nadien de wreede doodt, met zyn verwoede schigt,
 Dien zoon des ouderdoms berooft van 't levens licht.

De Sunamietsche vrouw door dit verlies verslagen,
 Heeft haar gestorv'nen zoon naar boven opgedraagen,
 En legt het koude lyk op 't bedt van Godts Propheet:
 Straks zegt zy tot haar man, maak my een Muil gereet,
 Zendt my een ezelin, en een ter dienst bereide,
 Die my naar Carmels top naar Godts gezant geleide;
 Op dat ik heenen ga, en zie zyn aangezigt:
 Maar ach! hy antwoordt haar: waar toe deez' dienst verrigt.
 ô Waardige Echtgenoot! kan u deez' reis behagen?
 Daar nog de Nieuwe maan, nog heil'ge Sabbath dagen,
 Nog eenig ander Feest, geviert wordt by Godts volk.
 Dog de edle Vrouwe zegt: ô deez' Geheim'nis tolk!
 Is waardig t'allen tydt te worden aanbeden,
 Stel vry u zelf gerust, myn optogt zy in vreden,

't Zal wel zyn, en met lust volvoere ik dezen togt:
 Welaan, gy dienftb'ren knaap, nu Godts gezant bezogt!
 Spoei met een dubb'len ren, en wilt geen voortgang flaaken,
 Tot dat wy 't heilgezig des Vroomen mans genaken,
 Niets wederhouwe uw drift, dan op myn hoog bevel.
 Gedoog, ô Sunamiet'! dat ik uw' reis verzell'
 De Hemel wil deez' togt door zyne bystant zeeg'nen!
 't Gewenschte oogmerk moet met blydtschap u bejeeg'nen!
 Op dat gy in uw' druk een heilryke uitkomst vindt,
 En dat gy troost erlangt om 't missen van uw kindt.
 De Sunamietfche vrouw vervordert dus haar wegen,
 Tot dat ze aan Carmels berg haar reis heeft afgelegen,
 Daar straks Godts Heil-heraut die edle vrouw begroet,
 De Sunamitische dus vrendelyk ontmoet,
 Buigt voor Elifa zig op 't stof der aarde neder:
 Gehasi stuit haar drift: dies zegt Elifa weder
 Laat af, laat haar begaan, ligt heeft Godt haar beproeft,
 Haar tedre ziel is in haar bitterlyk bedroeft,
 De droefheid die haar drukt is nog voor my verhoolen,
 De Hemel heeft my niet zyn' Hemellast bevolen,
 My is nog niet ontdekt, 't besluit van zynen wil.
 De Sunamietfche vrouw tot nog bedrukt en ftil,
 Zegt nu: Eerwaarde Man! ai luifter naar myn reden:
 Heb ik van u myn Heer, ooit om een' Zoon gebeden!

Badt ik ooit om 't geluk 't geen gy my hadt voorspeldt!
 Helaas! nu is myn zoon door 't sterflot neêr geveldt,
 Nu is die korte vreugdt met zynen doodt ten ende,
 Wilt nu een gunstig oog' naar my bedrukte wende,
 Gedenk aan uwe gunst en aan dien zelfden tydt,
 Toen u voorzegginge ons het harte heeft verblyt.
 Elifa zegt terflondt: Gehafi, gord' uw' lende,
 Op dat ik met myn staf u straks naar Sunem zende;
 Legt die op 't aangezigt van het gestorven' kindt,
 En spoei met vlyt uw' weg, en schoon gy iemand vindt,
 Die u op weg ontmoet dat zulks u niet verhinder',
 Nog dat daar door uw drift en wakkre spoedt verminder'.
 Maar de edle Sunamiet' zegt straks op deze reên,
 Terwyl Gehafi gaat: Gezegende, neen! neen!
 Zoo waarlyk als Godt leeft en gy des levens ader,
 In uwe ziel gevoelt, 'k verlaat u niet myn Vader,
 Verwaardig my deez gunst begaafde Heilpropheet!
 Dat gy van dezen berg, met my naar Sunem treedt.

Elifa, door 't gesmeek van deze vrouw bewoogen,
 Is met haar op haar beê naar Sunem heen getoogen,
 Terwyl Gehafi vast zyns meesters last verrigt:
 Maar deze, hoe getrouw in 't vord'ren van zyn' plicht,
 Kan door zyns Heeren staf nog hulp nog dienst bewyzen,
 Nog de eerstgebooren Zoon doen van den doodt verryzen,

Schoon hy Elifa's staf op 't kouden aanzigt legt.
 Dies wend' hy zig te rug naar zynen Heere en zegt:
 Man-Godts, het is vergeefs dat gy my heen deed trekken,
 Om deezen Jong'ling uit zyn' doodtslaap op te wekken,
 Schoon dat uw dierbre staf zyn aanzigt heeft geraakt,
 Hy toonde hulp nog kracht, die zoon is niet ontwaakt:
 Elifa, op dit woordt, (met regt zyt gy bekwamer,
 ô Hemelsche Propheet!) begeeft zig op de kamer.
 De plaats van zyn verblyf, daar hy het dooden kindt,
 Van zyne Huis-heerinne op zyne rustkoets vindt,
 Straks sluit hy het vertrek, en heft zyn zielgebeden,
 (Dus dunkt my dat hy smeekt) na 't ryk der eeuwigheden:
 ô Godt van Abraham, en Ifaac, en zyn' zoon,
 Den vroomen Jacob, die op uwen Hemelthroon
 Gezeeten, 't heilgezing hoort galmen door de zaalen,
 Van uw volmaakt Paleis: wil heden nederdaalen,
 In zegenryke gunst gelyk als gy wel eer,
 Uw' dierbren Hemel Geest storte op Elias neêr,
 Toen hy den dooden zoon te Zarphat deed verryzen,
 Op dat ik aan dit huis uw wondren mag bewyzen,
 En 't moederlyke hart verkwikken in 't verdriet,
 Op dat zy 't doode kindt weêr in het leven ziet,
 ô Milde Heil-fontein! bekroon myn beê met zegen!
 Elifa heeft hier op, op 't rustbedd' zig gelegen.

Die over 't doode kindt geheel en al zig strekt,
 Zoo dat hy oog en mondt, en lyf, en al bedekt',
 En 't koude en doode vleesch met warmte wordt omvangen:
 Hier op, rigt Gods gezant zyn zegenryke gangen,
 Door 't ouderlyke huis, en wandelt naar zyn lust,
 Tot hy weêr opwaarts klimt, daar 't doode lichaam rust,
 Op welke hy terstondt zig uitbreidt als voorheenen.
 Straks wordt het doode kindt met 's levenslicht omscheenen,
 Des nieft het zevenwerf, en opent het gezigt:
 ô Sunamitische! hoe duur zyt gy verpligt,
 Aan Godt, en Godts Propheet, voor dezen nieuwen zegen!
 Gy hebt uw lieven zoon weêr uit den dootd verkregen!
 ô Krachtig zielsgebedt dat uit 't gelovig hert,
 Geoffert, wederom door Godt gezegent werdt!

Elifa wendt hier op tot zynen knegt zyn reden,
 En zegt: Gehafi, roep 's kindts moeder van beneden,
 Op dat zy haaren rouw, in blydtschap zie verkeert:
 Gehafi volgt den last die zynen Heer begeert,
 En de edle Sunamiet' ziet haaren eerstgebooren,
 Verrezen van den dootd, herleven als te vooren;
 Des zegt de Hemeltolk, bedroefde Sunamiet',
 Gedenk met dankbaarheid aan 't geen u is geschiet,
 Ontfang tot uwe vreugd', van my uw' zoone weder;
 Straks buigt zig de edle Vrouw in ootmoedt voor hem neder,

En neemt met dankbaarheid haar' zoone weder aan.

Wie voelt hier niet zyn hart met blydtschap aangedaan ?

En met een diep ontzag verrukt en opgetoogen ,
 Die hier dit wonderwerk en Goddelyk vermoogen ,
 Van Godts gezant aanschouwt , met de oogen van 't Geloof ?
 O Hemelsche Propheet ! wiens ooren nimmer doof ,
 Voor hulp en bystant zyn , en uw gezegende armen ,
 Zoo vaderlyk ontsluit om ieder te beschermen ,
 Te toonen uwe gunst , hoe klinkt uw groote naam ,
 In gunst en zegen voort , op vleug'len van de Faam
 Langs Berg , Woestyn , Jordaan , en menigte van steeden .
 Het Bethel staat verbaast door uwe wonderheden :
 De droeve Weduw-vrouw' ziet uitkomst in haar' noot :
 En Sunem denkt aan 't kindt verrezen van den doot :
 En 't Vorstlyk Jericho aan de onverwagten zegen :
 'k Zwyg hier hoe Koningen door u vertroosting kreegen :
 Of hoe aan 's Lands rivier het wonder wierdt verrigt .
 Myn Zedezangeres verlustigt zig in 't licht
 Van u , o Hemelvrindt ! en volgt met blyde gangen ,
 U na , daar gy verheugdt te Gilgal wordt ontfangen ,
 Door 's Zienders zoonen , daar zig elk voor n verneêrt .
 Te Gilgal daar het zwaardt des Hongernoods regeert ,
 En met haar zeissen maait een grooten oogst van lyken .
 Gezegende , hier laat gy nieuwe gunsten blyken ,

Als gy uw knegt beveelt dat hy den grooten pot,
 Met moeskruidd toebereidt, om in het zoet genot,
 Van 's levens onderhoudt den honger te verzagten.
 Schep moedt, ó droeve schar! hier kunt gy hulp verwagten.
 Maar welk een naar geschreeuw? elk roept in angst en nootd,
 Man-Godts, in deze Pot verschuilt de bleeke dootd!
 Verlos ons, wilt ons nu in dit gevaar beschermen.

Godts Dienaar straks beweegt met innerlyk ontfermen,
 Zegt weder: Breng hier meel, en werpt het in het kruidd,
 En schep met vollen lust naar uw begeertens uit.
 Fluks ryft een schoonder blos op dootdgeverfde kaaken,
 Elk kan nu onbeschroomt het nuttig voedzel smaaken,
 Elk sterkt 't verflaaude hart met onbedwongen lust.

Verlegenen, tast toe! stel vry u zelf gerust,
 Beklem u zelve niet door ongegronde zorgen!
 Geen dodelyke slang leidt onder 't groen verborgen;
 Godts hemelsche Gezant heeft u voor 't kwaadt beschut:
 Elifa's wonderhand' verstrekte u tot een stut:
 Die 's Hemels bystant heeft, die komt geen ramp bespringen.

Maar welk een mildt geschenk, de vrucht der eerstelingen,
 Van tien paar brooden wordt Elifa aangeboôn,
 En aïren in haar groen, maar Saphats groote Zoon,
 Die dit geschenk ontfangt, uit 't landtschap der * Danieten.
 Zegt straks: Gehasi ga, laat 't volk 't genot genieten,

* Baal-Salifa.

Van deze Hemelvrucht', zet hen deez' spyze voor.
 Maar deze, gantsch verbaast, zegt: Heere! geef gehoor,
 Wat zal dit weinige voor Hondert zielen baaten!
 Elifa zegt: 'k zal my op 's Heeren woordt verlaten,
 't Geen meldt: men zal (dit strekt van 's Heeren magt bewys)
 Men zal de volkeren verzaadigen met spys,
 En boven het genot dat ieder zal genieten,
 Zal nog een groote ruimte in zegen overschieten:
 Deelt dan blymoediglyk dit broodt uit aan het volk.

Hoe levendt strekt gy hier, ô gy, Geheimnis-tolk!
 Een voorbeeldt van Godts Zoon die Heilzon der genade;
 Die met een weinig broodt * vyf duizendt man verzaadde,
 Verzaadde aan 't dorre strandt, toen van den visch en 't broodt
 (Elk slaa dit wonder ga!) veel korven overschoot.
 Met regt voorspeld uw naam † Godts heil aan Godts gemeente.
 Zoo blinkt een Diamant een kostelyk gesteente,
 Gezet in dierbaar gout, met glans voor elks gezigt.
 Zoo geeft de morgenstar een ongemeener licht,
 En streeft in heerlykheit al 't sterrenheir te boven.
 Wie moet niet reis op reis de wonderheden loven,

Man

* Ziet Matth. Cap. XIV. en Joann. Cap. VI.

† Godts heil.] Zulk eene heerlyke beduidenis, zegt de Heer Buntink, legt in de naam van Elifa verborgen: ziet verder eenige overeenkomende wonderheden tusschen Elifa en den Heere Jesus Christus, in Buntinks Schriftuurlyk Reisboek, bladz. 205.

Man-Godts die gy verrigt, en met eerbiedigheid,
 Uitgalmen lof en prys aan 's Hemels Majesteit:
 't Hozanna op uw komst dringt door in alle landen.
 Een ander hef zig zelfs door 't konstwerk zyner handen,
 In gloryryken roem, en in verheven standt,
 Maar gy graveert uw' naam in eeuwig diamant,
 Door wonderwerken, door des Hemels milden zegen,
 Begunstigt, die alom zig uitbreidt als een regen.
 Gezegende, vaar voort! de grootheid uwer daân,
 Zal zelve Benhadad op zynen throon verstaan:
 De Syriër wil zelf naar uwe raadtstem hooren.
 't Gerucht van u, komt pas in grooten *Naamans ooren,
 Of aanstonts spoeit hy op het Koningklyk bevel,
 Zig als een Afgezant naar 't hoofd van Israël,
 Op dat die Koning hem onthef van zyn melaatsheid:
 Maar deze gantsch ontroert roept uit: ô, welk een dwaasheid!
 Regeert in den Syrier! dryft hy met my den spot.
 Ben ik, een sterfeling zoo wonderbaar als Godt?
 Ben ik dan Godt gelyk? is my de magt gegeven,
 Dat ik verderven kan, behouden, en doen leven?

Kan

* Grooten Naaman.] Namentlyk Naaman den Krygsover-
 sten van Benhadad, Koning van Syriën, van wien 2 Kon.
 Cap. V. getuigt wordt, dat hy was een groot man voor 't
 aangezigt zynes Heere, en van hoogen aanzien, een strydt-
 baar Heldt, door wiens handt de Heere de Syriërs verlossing
 gegeven hadt.

Kan ik den Syriër bevryden van zyn kwaal?
 Wie wagte, ô Benhadad! van u zulk een onthaal?
 Welk een onmooglykheid durft gy van my begeren?
 Gêwis hy zoekt zyn heër naar Israël te keeren,
 Hy gefpt het harnas aan, en gord' zig tegens my,
 En zoekt, ô gruweldaadt! myn kroon en heerschappy,
 Door een verbloemde trek aan zyn gezag te hegten:
 Te velde, ô Israël! te veldt getrouwe knegten,
 Ontzeg aan Benhadad zyn ongegronden eifch.

't Gerucht van Jorams leedt vliegt door het Ryks-paleis,
 En laat, van huis tot huis, des Konings droefheid hooren,
 En vult met naar geklag Propheet Elifa's ooren,
 Dog deze troost den Vorst door zyn verkwikbre reën:
 Gelyk een koelen dronk verkwikt de moede leën,
 Van een, die op den reis zig zet ter ruste neder,
 Zoo even ziet de Vorst de zon van blydschap weder,
 Als hy door Godts Gezant getroost wordt in zyn leedt;
 Wat scheurt ge, ô Achabszoon! wat scheurt gy 't Vorstlyk kleedt
 En waarom stort ge een beek van traanen uit uwe oogen!
 Gedenkt gy nu niet meer aan 't Goddelyk vermoogen,
 Die 't doodts benaauwde heër verlostte uit het gevaar,
 Toen gy in zegepraal als Ryksvermeerderaar,
 Den Moabiet versloegt, en voor uw magt deedt buigen:
 Zendt Naaman tot my af, op dat die heldt getuigen

En wisse teek'nen draag, dat hier in Israël,
Een Laftverbreider is, van 't Goddelyk bevel.

Straks voegt zig de Syrier (gehoorzaam Is'rels Koning)
Gestegen op zyn koets voor des Propheeten wooning;
Maar deze, zendt alleen een bode, die zyn' laft
Aan Naaman dus verrigt: gaa heen, ô Veltheer! wascht
En reinigt zevenwerf uw lichaam in de stroomen,
Der ruizende Jordaan, uw vleesch zal weder koomen:
Gaa wascht u, op dat gy geheel gereinigt werdt.
Maar neen! door deze reën ontsteekt het moedig hert
Van Naaman, en hy agt zyn Heldenaam ontluifert.
ô Opgeblaze mensch! door ongeloof verduifert,
Waar toe vervoert de trots uw driestig onverstandt!
Verwagt niet dat een stoet van dienaars Godts gezant
Verzellen zullen, neen! en u dus tegen treden,
Te rug met dit begrip een reeks van plegtigheden
Voor 't zichtbaar oog' vertoont, verdwynen in 't verschiet;
Elisa, die alleen op den onzicht'bren ziet,
Door de oogen van 't Geloof, kan met een woord te spreken,
Begunstigt door Godts magt genezen uw gebreeken:
Gaa wascht u, volg den raadt van dien getrouwen knecht!
Maar neen, de blinde waen die vast gekluifert legt
Aan trotsheid, hovaardy, en andre ziele smetten,
Durft nog, ô dwaas begrip! zig zelfs hier tegen zetten,

Wat roept Hy: Welk een trots regeert by dit geflacht?
Welke oneerbiedigheid om my, die hoog in magt
En Vorftelyk gezag dus heerlyk ben verheven,
Zulk een gering bevel, en laffen laft gegeven,
Een laft waar door den glans myns aanziens wordt gehoont:
*k Dagt vast dat hy zig zelve eerbiedig hadt getoondt,
En met een diep ontzag zig voor my neêrgeboogen,
Dat hy met ziele-ernft het Goddelyk vermoogen
Zyns HEEREN hadt geëert, en voor my aangebeên;
En dat hy zyne handt langs myn onzuiv're leên.
Geftrekt hadt, en my zou van dit gebrek genezen;
Maar neen, hy heeft my flegts na deez' Jordaan geweezen,
Om my in haaren froom te waffchen zeven voutd:
Is niet den Abbana die zyne loopplaats houdt,
Van Decapolis af, voorzien met beter krachten!
Is niet d'Orontes froom veel heerelyker te agten!
Is 't niet de kleinste froom van 't fchoon Damascus landt,
Die boven de Jordaan de kroon der fchoonheid fpandt,
Ja zig ver boven 't nat van Is'rel mag verheffen:
Wie moet niet zulk een laft tot in de ziele treffen?
En wraaken 't heilloos woordt dier trots befneeden Joôn,
Waarom my niet de hulp dier waat'ren aangeboôn,
Die hunne groote naam verheffen tot de wolken,
En door gantsch Syriën vermaart zyn by de volken,

Trek af, ô wagenheir! verlaat dit trots geslacht!
 Eer 'k deze ondraagb'ren hoon betaalt zet door myn magt.
 Een hoog verheven ziel wil nimmer smaadt gedoogen.
 Maar welk een ommekeer, aanschouw ik voor myne oogen,
 Hoe schielyk wort het hart van den Syrier doorboort,
 Daar hy deez' redenspraak van zynen dienaar hoort.
 ô Veldtheer! kan dit kleene en weinige u mishagen?
 Indien Elifa u hadt zaaken voorgedraagen,
 Die moeilyk waaren, eer dat gy die hadt volbragt,
 Hadt gy die niet volvoert met uitgestrekte kracht,
 Waart gy zyn hoog bevel niet aanstonts nagekoomen?
 Hoe ligtlyk kunt gy nu u zelve in deze sroomen,
 Der speelende Jordaan gaan baaden als 't behoort,
 Op dat gy zuiver werdt naar zyn gezegendt woordt.
 De Veldtheer door deez' reën in zyn gemoedt geslaagen,
 Klimt aanstonts op dit woordt van zyne stacywaagen,
 En wuscht zig zevenmaal in 't water der Jordaan:
 ô Heilige Jordaan! met wondren overlaân,
 Hoe diep verrukt gy 't hart des Veldtheers, die de straalen
 Van 's Hemels milde gunst op u ziet nederdaalen,
 Want uw vermaarden stroom ontheft hem van zyn kwaal.
 Bedenk, ô Naaman! nu, Elifas hemeltaal,
 En leert van nu voortaan in dankbre nagedagten,
 Geen heilstem van Godts volk onwaardig meer veragten.

Godts magt blinkt heerlyk uit door midd'len zwak en klein.
 'k Zie den Syrier reeds uit het water opgetreên,
 En met zyn gantsche heir voor des Propheeten wooning:
 Elifa, Afgezant van den verheven Koning
 Van hemel, en aarde, en zee, ziet hier een Afgezant,
 Des Vorst van Syriën, wiens driestig onverstandt,
 Met zyn melaatsheid in de reinigende plassen,
 Der heilige Jordaan, geheel is afgewasschen:
 Een ziel die zig van Baal tot Jacobs Godt bekeert:
 Aanhoor hoe hy voor u de hoogste Godtheidt eert.
 Dus berst hy heerlyk uit: Nu weet ik dat op aarde
 (Men houde zoo men wil veel and'ren Goôn in waarde)
 Geen andre Godtheidt is, dan hier in Israël!
 Deeze is 't alleen wier wys en hoog geducht bevel,
 Met diepe eerbiedigheidt, en ernst dient waargenoomen;
 Het is die Godt alleen wiens zegenryke stroomen,
 In milden overvloedt afdaalen naar beneên.
 Wie andren Goden eert, ik eer dien Godt alleen.
 En gy, ô Heilige! met welke dankbaarheden,
 Zal ik voor uwen raadt u nedrig tegentreden,
 Wat schuldig eerbewys betoon ik u te regt?
 Ontfang deez' kleene gaaf, van uw geringen knecht,
 Laat deeze erkentenis tot eenen grondslag strekken,
 Om verder u ten dienste myn schuldtplicht op te wekken,

Om u... maar Godts Gezant die vol van godtsvrucht blaakt,
 En met een diep ontzag voor de eer der Godtheit waakt,
 Zegt straks: ô frydtbre Heldt! laat af my dit te bieden,
 Gy zaagt uw reiniging door 's Hemels magt geschieden,
 Die Vader storte op u zyn hemelsche genâ:
 Die Heilzon voor wiens oog en aangezigt ik sta,
 En die in 't heilig licht woondt in alle eeuwigheden,
 Die waardig is van elk te worden aangebeden,
 Die weet het, dat ik nooit myn zinnen heb gezet,
 Op 't tydlyk, en myn ziel nog handen heb besmet,
 Met iets te ontfangen dat aan my wierdt aangeboden:
 ô Neen! ô neen! ik dien den Oppergodt der Goden,
 Die niet in 't mom-gewaadt of uiterlyken schyn,
 Maar met een zuiv're ziel wil aangebeden zyn.

De Veldtheer antwoordt straks: kan 't u dan niet behaagen,
 Eerwaarde, dat deez' gaave aan u werde opgedraagen,
 Vergun dan uwen knegt, (agt gy zyn bede waardt)
 Dat hem gegeven wordt, een weinig van deze aardt,
 Een last slegts, want ik zal, dit wil ik u betuigen!
 My nooit voor 't aangezigt van vreemde Goden buigen,
 Nog hun afschuwlykheên, door Kerkdienst, Offerhand',
 Aanbidden, schoon men hen het Offer slag, of brandt,
 Nog nooit my op hun kracht of mogentheên betrouwen.
 'k Zal Jacobs Heer en Godt in 't hart een' Tempel bouwen,

En buigen met ontzag voor zyne grootheid neêr,
 Maar in deeze eene zaak vergeve de Opperheer
 Zyn dienstknecht, wanneer ik genadert aan den drempel
 Der Afgoôn, met myn Vorst, moet treden in den Tempel
 Van * Rimmon, en my daar neêrbuigen voor 't gezigt
 Der Afgoôn, als myn Vorst zyn' offerdienst verrigt,
 En hy, gelyk voorheen op myne handt zal leenen,
 Als ik op deeze wys my wederom vereenen,
 En voor den Rimmon buig, uw Godt die eeuwig leef,
 Die bidde ik, dat aan my deze eene zaak vergeef.

De groote Hemeltolk op 't hooren dezer reden,
 Berst uit: ô strydtbre Heldt! gaa heen, gaa heen in vreden,
 Dat Godt, d'Almagtige, uw heillg opzet sterk:
 Gedenk aan uwen pligt, en Jacobs vrede-kerk.
 Wie scheift niet ligtlyk af, de blyde nagedagten,
 Die in 't bekeerde hart van den Syrier vernachten,
 Die hem herdenken doen Elifa's zegening;

Zoo reisde na deez' tydt de Moorsche Kamerling,
 Met blydtschap zynen weg, na hy den zin der woorden,
 Voorzegt, door Godts † Propheet, door 's Heeren † dienst-
 knecht hoorde.

Reis

* Van Rimmon.] Een Afgodt der Syriërs, wien ter eere
 te Damascus, een hoog verbeve beeldt, staande op een Pilaar,
 was opgeregt.

† Jesaias Cap. LIII. vers 7. en 8. † Philippus.

Reis, reis ô Syriër ! met voorspoedt uwen weg !
 Maar welk een lasterstuk ? wat heilloos overleg,
 Weêrhoudt my, om met lust u verder te geleiden ?
 Gehasi keer te rug, wil u geen kuil bereiden,
 Waar in gy storten zult door uw geldtgierig hart :
 Helaas ! de snoode lust heeft reets zyn ziel verwart,
 En doet de tong alreê, dus onbedagtzaam spreken :
 De Syriër is reets van mynen Heer geweeken,
 Met al zyn kostlykheid, en naar dien Zaphats zoon,
 Belet heeft, en veragt 't geen hem wierdt aangeboôn,
 Belet dat niet het minst van hem wierdt afgenoomen,
 Nu dan, (Gehasi, ach ! kan 't in uw zinnen koomen)
 Ik zal dien dapp'ren Heldt navolgen op zyn reis,
 Op dat ik iets van hem voor deeze weldaadt eisch :
 Onzinnige, te rug, wil uwe drift beteug'len !
 Maar neen ! hy spoedt zig voort als of hy op de Vleug'len
 Des windts gedraagen wierdt, tot hy hem agterhaaldt :
 De Veldtheer, die terstont van zyne waagen daaldt
 Als hy Gehasi ziet, gaat straks dien Valshart tegen ;
 Hoe minzaam toondt hy zig wilvaardig en geneegen,
 Op 't geen Gehasi eischt, die dus zyn voorstel doet :
 ô Veldtheer ! 'k val voor u eerbiediglyk te voet ; (gen ;
 Laat de oorzaak van myn komst, haar grootbeidt niet mishaa-
 'k Heb uit myns Heeren naam een bede u voor te draagen,

Op dat ge u milde gunst in mededeelzaamheên,
 Aan den elendigen, en armen wilt besteên:
 Nadien, ô Naaman! hier twee zoonen der Propheeten,
 Van Ephraïms gebergt', (dus wordt de plaats geheten
 Daar hunne woonstede is) tot 's Hemels afgezant,
 Zo straks gekomen zyn, om nodig onderstandt,
 Op dat hy hen verkwik' door zyne liefde en zorgen,
 Nu dan, ai houdt voor hen uw gaven niet verborgen:
 Maar schenk hen een Talent van silver, in hun leedt,
 Vercier dit droeve paar, elk met een wisselkleedt.
 De Veldtheer antwoordt, op het hooren die'r gebeden:
 Waar kan ik myne gunst met meerder nut besteden
 Dan daar 't Godts dienstknecht eischt, die ieders noodtdruft
 't Believe u neem vrytwee, voor ieder een Talent, (kendt.
 Zo kan 't benaude hart ten top der uitkomst steig'ren.
 Maar neen, Gehasi schynt deez' milde gift te weig'ren,
 En veinst of zynen eisch genoeg is in hun smart.
 ô Snoode veinzery hoe listig weet ge in 't hart,
 Van deez' ontaarden gast uw booze rol te speelen,
 Uw scherp gesleepe tong het buigzaam hart te streelen,
 Terwyl zy niet voor 't oor dan gulde lessen spreekt,
 Daar zy aan d'and'ren kant met haren angel steekt.
 Den Syriër houdt aan met duizendt vriend'lykheden,
 Tot dat Gehasi zig in 't eind' laat overreden,

Die straks twee dienaars krygt, die voor hem henen gaan,
 Elk met de milde gift van hunnen Heer belaân:
 Wy zyn al ver genoeg, laat zig Gehafi hooren!
 ô Mannen, keer te rug (uw dienst kon my bekooren)
 Gy hebt uw' pligt voldaan, ontlast u van den last.
 Ontrouwe knegt is dit op 's Hemels eer gepast,
 Beliegt gy dus uw Heer? dat wil uw ziel eens drnkken!
 Ach! welk een wrange vrucht zult gy in 't einde plukken,
 Wiens bitt'ren nasmaak u besmet met Lazary.
 Veragtlyk voorwerp in deez' Bybel-poëzy,
 'k Volg u onwilig na, daar gy my voor ging treden;
 'k Zie reets dat u Godts tolk ontfangt met minzaamheden,
 En u, van waar gy komt, op 't allervriend'lykst vraagt?
 Maar ach! 't onzalig hart dat op de geldtzucht jaagt
 En haar begeerte volgt, berst uit: (ô snoode vonden!
 Zo wordt de logentaal met eenen glimp omwonden,)
 Uw knegt is niet van hier ter zyden weggegaan,
 Maar heeft dienstvaardig steeds op uw bevel gestaan.
 Dit treft Godts Heilgezant, die met een ernstig wezen,
 Waar uit een heil'ge drift is voor Godts eer te leezen,
 Zyn valschen dienstknegt straft en dus hem tegen gaat:
 Ontaarde Gierigaart, die, in 't geveinst gelaat,
 Een loose slang verbergt, die met uw logenreden,
 De zuivre waarheidt durft stout op het harte treden,

Al smeedt gy by uw zelve een heilloos overleg,
 Ging niet myn hart u na, toen gy op geenen weg,
 Den Krygsheldt naliep, en hy van zyn Stacy-waagen
 U bykwam, en voldeed uw eerloos welbehagen:
 Ontrouwe, is dit Godts eer ten hoogsten top gezet?
 Daar gy door logentaal zyn dierb'ren naam besmet.
 Was dit den regten tydt om schatten te vergaaren?
 Rampzalige, te rug! die Godt wil evenaaren,
 Die dien' hem ongeveinst, en met een zuiv'ren geest:
 Des de Melaatsheidt die op Naaman is geweest,
 Zal u en uw geslacht in eeuwigheidt aankleven,
 En tot een teken zyn, om 't geen gy hebt misdreeven:
 Straks werdt hy als de sneeuw zo wit van deeze kwaal.

Vervloekte Gierigheidt uit 's afgrondts duistren zaal,
 Met al uw Helfsch gevolg door 't aardtryk doorgebrooken,
 Dit 's 't loon van die verblindt op uw altaaren rooken,
 En yv'rig u ten dienst hun gantsche leven staan:
 My dunkt ik zie u reets met schatten overlaân,
 En elk met loos gevele tot uwen geldt dienst nooden,
 Maar ach! wat wordt hier door al onheil aangeboden,
 Die u mindt, mindt bedrog, en logen, snoô beleidt,
 En boven alle kwaadt de slimme arglistigheidt.
 Uw heblist is door gout nog silver niet te lessche.

Vlie menschen, vlie te rug en schuw deze afgodeffel

Verban haar uit uw hart, en gun haar nimmer rust!
De Godtheidt heeft in 't doen der gierigen geen lust:
Zy zyn afschuwelyk in haare volzalige oogen.
Volg eer blymoedig na 't barmhartig mededoogen,
Die milde Godts vrienden, geeft dien, die mildlyk zaait,
Dat hy, in 's waereldts oogst, in ryken zegen maait.
Ja, geeft een eeuwig heil, en onwaardeerbaar voordeel.
Want mededeelzaamheid roemt zelve tegens 't Oordeel.

EINDE VAN 'T TWEDE BOEK.

HET

L E V E N

VAN DEN

P R O P H E E T

E L I S A.

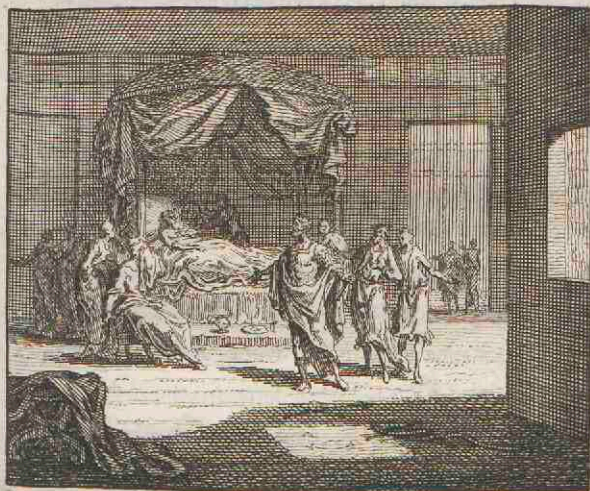
D E R D E B O E K.

I N H O U D T.

Getrouwe Elisa leert de vroege en tedre jeugd:
 De Byl dryft op den stroom 't geen 't droevig hart verbeugdt.
 De Vorst van Syrien, ziet verydelt zyne laagen.
 Om 't kleene Dotban staat het heir van Benhadad,
 Dat Godt met blindtbeidt slaat: Elisa brengt ze in * stadt,
 Terwyl Godts Eng'len, voor Godts dienstknegt zorge draa-
 Samaria wordt weér belegert, en verlost. (gen.
 Het woordt van Godts Propheet, dat † Adad't leven kost,
 Maakt

* Samaria. † Benhadad.

*Maakt Hazaël tot Vorst; en Jebu werdt verheven,
Die Achabs huis verdelgt. 't Bedt, daar Godts knegt op legt,
Tot sterven reets bereidt, Vorst Joas heil voorzegt.
Elija sterft: In 't graf verkrygt een' Dooden 't leven.*

Gelyk de Leerzaamheid de vroeg ontlooke jeugd,
Met yver onderwyft op 't edel spoor ter deugd,
Om uit den vollen schat van oude en nieuwe blaären,
Zig zelve een milden oogst van wysheid te vergaären,

Gelyk

Gelyk den Tarfaan ook aan de voetschabel,
 Tot heilryk onderwys, zat van Gamaliël;
 Zo zien wy hier een rey van zoonen der Propheeten,
 Leergierig, voor Godts heldt Elifa neêrgezeten,
 Op dat de Leerzaamheidt hun graage zielen voed':
 Maar welk een aanspraak of een der discipelen doet?
 Elifa zegt hy: gun aan myne reên verschooning!
 Ziet deeze plaats eens aan, aanschoudt eens deeze wooning,
 Waar in wy dagelyks vergadert zyn by een.
 Zie eens hoe engh zy is, en voor ons veel te klein.
 Sta dan Man-Godts ons toe, dat wy (door lust gedreven)
 Onst'zaam naar 's Landts rivier, zoo boomryk heên begeven,
 Om eenig timmerhout te haalen, en met vlyt
 De plaats vergrooten daar gy daaglyks by ons zyt,
 En ons met manna voed': Ga, wilt dien plaats bereiden
 Zegt Godts Gezant; 't believe u derwaarts ons te leiden
 Zegt eener; dat wy ons verheugen in uw licht:
 En gy ons door uw reên verkwikt, en leert, en slicht.
 Wel aan Godts knegt gaat voor: Gelyk een trouwe herder,
 Die zyne schaapjes leidt, en hem met lust al verder,
 Langs klaver beemden voert, die zielverrukk'lyk staan,
 Zo voert Elifa hen langs 't water der Jordaen,
 Daar zy het noodig hout met wakkre vlyt vergaëren.
 Maar welk een naer geluit komt zig hier openbaaren?

Wat troosteloze stem maakt my de ziel ontsteldt!
 Ach! een der Jongeren, die 't hout ter nederveldt,
 Verliest het yzer, in de zegenryke stroomen
 Der heilige Jordaan: Wat zal my overkoomen!
 Dus roept hy: Meester, ach! ik hadt de Byl geleent!
 De liefde, diep in 't hart van Godts gezant vereent,
 Met dienstbereide hulp en vaardig mededoogen,
 Ontheft wel haast den druk der nat bekreetene oogen,
 En toondt door 's Hemels hulp dat niets onmooglyk blyft,
 Wyl 't yzer van de byl op 't water boven dryft.
 Zo krygt het zuchtend' hart een onverwagten zegen.

Godvruchte zielen, die bekommert en verlegen,
 In uwe tegenheên nog hulp nog troost geniet;
 Dit leert u, dat ge alleen op den Onzigtbren ziet:
 Die Vader weigert nooit als hy u komt beproeven,
 Met hulp u by te staan wanneer gy 't zult behoeven.
 Een onverwagte gunst, daal vaardig op u neêr,
 En daar geen uitkomst schynt, daar is zy nog veel eer.

Maar welk een krygs-gerucht laat zig zo yslyk hooren?
 Hoe dreunt de krygs-trompet afgryslyk in myne ooren!
 En voert 't gewapent heër der Syriërs, 't bevel,
 Huns Konings onderdaan, ten strydt aan Israël,
 'k Hoor zelfs den Ryksmonarch, tot zyne knegten spreken:
 Welaa! men laat door 't heër den optogtshooren, steeken.

Verbrei, dat ieder zig voort in zyn orde zet,
 En 't heër van Israël den doortogt wordt belet.
 'k Wil met myn legermagt hen schielyk overvallen.
 O Dwaaze Syriërs! beraadt vry met u allen,
 Hoe gy het Joodtsche volk weêrhoudt in hunnen weg!
 Daar is een nooger magt, die 't menschlyk overleg,
 Door zyne willekeur geheellyk kan vernielen,
 De Godtheit waakt gestaag voor zo veel duizendt zielen,
 Voor Ifaaks nageslacht, haar uitverkooren volk,
 Elifa, die opregte en vroomme Hemeltolk,
 Weet reets door 'sHemels gunst (die hem't geheim verklaarde)
 Den aanslag die uw Vorst, zyn Helden openbaarde:
 En Joram weet alreê door Godts getrouwe knegt:
 De plaats daar gy het heër des Konings laagen, legt:
 Dies 't zig naaukeurig wagt, door zulk een weg te trekken.
 Dit doet in Benhadad een dolle drift verwekken,
 Die ongestuimig ziet zyn aanslag ongedaan;
 Gelyk een ruime zee, waar in een felle orkaan,
 Al buld'rend' nederstort, zulks dat de zilte baaren,
 Ten Hemel opgevoert, naau weten van bedaaren,
 Maar met een sterk gedruisch voortschokken in den loop:
 Zo even woedt het hart van Benhadad, wiens hoop,
 En krygslift is mislukt, wie beeft niet voor zyn drygen?
 Dus berst hy toornig uit: zult gy voor my verzwigen,

Ontrouwe Dienaars wie dus eerloos my verraadt!
 En meer voor Joram is, dan voor myn Ryk en staat:
 'k Zweer eer de zon haar karr' in 't westen doet vertrekken,
 Dat ik het saangespan wel haastig zal ontdekken:
 De straffe volgt eerlang tot des verraders loon.

Maar eenen antwoordt straks: ô luister van de kroon!
 Van 't Syriers Ryksgebiedt! verban uit uw gedagten,
 Dat wy met snoodt bedrog onze eer nog pligt betragten,
 Neen, hooggeduchte Vorst, hier schuilt een ander kwaadt:
 Elifa op wiens trouw, vorst Joram zig verlaat,
 Ontdekt dien Ryks-monarch het diep geheim der woorden,
 Die gy (schoon niemant zelfs nog stem, nog weêrklank hoorde)
 In 't binnenst' van uw Hof, met uwe Raaden spreekt;
 't Is hy die het besluit van uwen aanslag breekt,
 En 't heër van Israël beveiligt voor uw' laagen.
 De Vorst vaart hier op uit: waar schuilt die bron der plaagen?
 Waar is die Pest van 't ryk, die my dit onheil brouwt?
 Hem komt ter ooren dat Elifa zig onthoudt,
 In Dothan: dies de Vorst zyn heër by een vergadert,
 (Wyk af, Man-Godts, wyk af! eer u het onheil nadert,)
 En met zyn ruiterbende, en wagenen, en magt,
 De stadt op 't onvoorzienste omcingelt in den nacht.

Waak op, inwoonderen van Dothan! waak, ô Helden!
 Bescherm Elifa toch, die u de lagen melden,

Van 't Syries Opperhoofd, te velde eer 't oorlogs volk,
U ylings overvall' met schildt, en speer, en dolk.

Wie zig omcingelt ziet dient met oplettende oogen,
Nauwkeurig toe te zien, om 's vyands listig poogen,
En aanval en gevaar, manmoedig te weêrstaan:

Wie sterkt myn Dichtluft nu, met angst en vrees belaân,
Den krygstoon ongewoon, in deez' benauwde wallen!
Daar 't krygsheir in het veldt gereedt om aan te vallen,
Geschaart in orde met het uitgetooge zwaardt
Het aanvals teken wagt, vol moedts op 't moedig paardt.
My dunkt 'k kan binnen 's muur uit 's volks bestorven weezen,
Om 't onverwagt beleg den schrik en doodts angst leezen,
Elk schynt op 't hoogst' verbaast voor 's vyandts legerbend'.
De dienstknegt van Godts knegt, deez' krygstogt onbekent,
Berst uit, op dit gezigt: Ach Heere! wat zal 't worden?
'k Zie een gewapent heir in vollen rang en orden,
En voet- en- paarde-volk rondtom de stad geschaart!
Wordt niet door uw Gebedt de dierbre stad bewaart,
Wy zullen 't aas zyn, en ten prooj' van deeze ontzinden,
Die, heet op bloedt en moordt, aanleggen op verflinden,
Als wreede wolven die met tygers saam gepaart
Een Hind' vervolgen, zagt en weerloos van aert.

Maar veel aanminniger klinkt my daar in myne ooren,
De trootstfem, die Godts heldt op deeze wys laat hooren:

En het benaaude hart dus wederom verkwikt :
 Vrees niet, nog zyt in 't minst' op dit gezigt verschrikt!
 Die Godt eerbiedig vreesft ziet nimmer zig verlaten,
 Al woelt hier om de wal een leger van soldaten,
 Nog is een grooter magt ter hulpe aan onze zy',
 Dan al het krygsgeweldt van onze weêrparty:
 Die Gods befcherming heeft, hoeft niets, hoe hoog in waarde,
 Tot veiliger befchut in Hemel of op aarde:
 Tot U, Almagtig Heer, en oorspronk van het licht,
 Verhef ik myne ftem: ontdek het zwak gezigt
 Van dezen, op dat hy in zegen mag aanschouwen,
 Hoe ieder, die opregt uw byftant durft betrouwen,
 Uw milde gunft geniet, in zynen angst en noodt,
 Ja zelfs behouden blyft op d'oever van den doodt.

ô Wonder! welk een rey van Hemelfche Gezanten?

Wat veiliger befchut daar zo veel lyftrawanten,
 Ongordt met eeuwig licht rondtom Elifa ftaan:
 Zo ziet d'Almagtige zyn trouwe dienaars aan,
 En zendt zyn Eng'lenwacht om hunne leegerfteden,
 Als fakkelen des lichts, van boven naar beneden,
 Op dat zy veilig zyn en voor gevaar bevryt.
 ô Dienftknecht van Godts vrindt! hoe dierbaar is den tydt
 Waar op gy dit aanschout: wie kan deez' gunft waardeeren,
 Gy moogt, en wy met u, hier uit eerbiedig leeren,

Dat, schoon wy zyn omringt met alle ramp en smart,
 Als wy maar eene zucht van 't ongeveinsde hart,
 Opzenden naar om hoog, de Godtheidt zig weldadig,
 Tot onze hulp betoont, ontfermende en genadig,
 Ja! nimmer hem vergeet die ernstig tot Haar schreidt.

ô Dichtluft! die Godts heldt, het krygshêir tegen leidt,
 Terwyl hy vierig bidt, ('t Gebedt zal 't schild verstreken)
 Verblindtheidt zal het oog van 't gantsche leger dekken,
 Hoort eens hoe deeze Heldt, met onbeschroomt gelaat,
 't Hêir, dat in optogt is, dus vriendlyk tegen gaat:

Hou standt, grootmagtig hêir, die de oorlog zeissen-wagen
 Ten strydt voert! ver genoeg dit doolpadt ingeslagen!
 Hou standt, en keer te rug, die zonder overleg,
 In 't blinden herwaarts trekt! dit is geensins de weg,
 Die tot uw optogt dient! dit zyn geensins de wallen,
 Die gy manmoedig met het zwaardt poogt aan te vallen!
 Volg my, eer u het hêir van Israël verkloekt!

Op dat ik u gelei by deze, die gy zoekt.

De wyze omzichtigheidt past krygshêir in 't byzonder.
 Het Leger volgt hier op dien wakk'ren vreê-verkonder,
 Tot in Samaria, voor 't Hoofdt van Israël.

ô Vroome Elifá! gy gehoorzaamt Godts bevel!
 Veel, veel vermag uw beê daar d'Almagt uit de zaalen,
 Van 't eeuwig heiligdom een nevelwolk laat daalen,

Die 't gantsche heir verblindt, eer dat men 't wordt gewaar:
 O Krygsvolk ! ach ! hoe na , zyt gy in doodts gevaar!
 Gaf Joram nu eens last om 't zwaardt op u te wetten,
 Hoe weinig kost gy nu uwe ondergang beletten,
 Daarge allen voor het zwaardt als voor een slagbank staat.
 Geen wonder ! 'k zie reets hoe het moedige gelaat,
 Vol doodtschrik wordt gepynt , zo dra elk van zyne oogen,
 Zyn blindtheid op 't Gebedt des Godts helds ziet onttoogen,
 En zig op 't onverwagste in haaren vyandts handt.
 'k Zie hoe Vorst Joram reets op u den wraakboog spandt,
 En aan Elisa vraagt, om u den slag te geven ?
 Maar deeze , zagt van aert, tot weldoen aangedreven,
 En niet tot wraak gezint, dan daar 't Godts eere geldt,
 Geeft straks een andren raadt aan Jacobs Oorlogsheldt,
 Gezalfde (zegt hy) neen ! zoudt gy, met uwen degen
 Verdolgen , dien gy hebt in zegepraal verkregen ?
 Gekregen in uw magt , waar door ge u ziet verloft
 Van eenen oorlogsstorm, die u geen mannen kost.
 Laat mededogentheid veel eer u 't harte treffen.
 Een Koning kan zig zelfs zo wel tot roem verheffen,
 Door liefde dan door magt, door weldoen dan door straf.
 Sta van dit wreedt besluit en dood'lyk denkbeeldt af!
 Behoedt hen voor 't verderf ! laat eerder uw gedagten
 Geneigt zyn, om den pligt van weldoen te betragten !

Bereidt hen thans een maal, op dat deeze Oorlogsdrom,
 Door spys en drank zig sterke, en ieder dus weêrom,
 Gezegendt door uw gunst naar zynen Vorst mag trekken,
 Dit zal uw grooten naam tot meerder luister strekken,
 Dan dat ge uw oorlogs-zwaardt bevelkte met hun bloedt:
 Dit woordt heeft kracht om in het Vorstelyk gemoedt,
 Alle edelmoedigheid en mildtheid te doen woonen.

De galm van deze gunst, geschoeit op hooge toonen,
 Verheft Vorst Jorams naam in 't hof van Benhadad;
 Thans bloeide voor een' tydt dien onwaardeerbren schat,
 De Vreede en minzaamheid in wederzydts Hoven.
 Maar ach! een oorlogswolk kwam haast dien glans verdoven!
 Als Koning Benhadad de trom des oorlogs roert,
 En tegen Israël zyn heër te velde voert;
 Die storm des aanvals zal Samaria eerst treffen.
 Ô Stadt! die naauw het hoofdt verkwikt weêr op kost heffen,
 Hoe schielyk staat gy weêr voor uwen vyand bloodt,
 Daar gy in stille rust den zoeten vreê genoot.
 'k Zie een ontzaglyk heër van mannen t'allen kanten,
 Rondtom, om uwen muur den oorlogs flandaart planten.
 Benaaude Stadt, helaas! hoe zal 't in 't eind vergaan?
 Daar zie ik reets een troep met oorlogstuig belaân,
 En ram-en storm gevaarte aanvoeren naar uw wallen:
 Gints wagt men na 't bevel om yllyngs aan te vallen:

Daar werpt men schanffen op , om veilig in te treên :
 Daar zie ik reets een heër boogschutters op de been ,
 Aannadren tot de ftadt ; gints torft men weder leeren
 Om langs den steilen muur het bolwerk te overheeren :
 Gints gefpt men 't harnas aan , hier fpanndt men weêr de boog ,
 Daar biinkt het glinfrend' zwaardt afgryfelyk in het oog ,
 En toondt de doodt alrede op haar geflepe punten ;
 Gints tragt een Ruitery manmoedig uit te munten ,
 Door dapper krygsbeleidt en overfchrokken moedt.
 Belegert volk , helaas ! nog grooter tegenspoedt ,
 Verneem ik binnen's muurs dat meerder is te dugten ,
 De Honger , fel van aart door geen en ftaat te ontvluchten ,
 Regeert in uwen wal : ô eindeloos verdriet !
 Wie fchrikt niet die een reeks van zo veel plaagen ziet !
 De noodt heerfcht overal ; en fpaart nog klein nog grooten !
 De Honger woedt alöm met al zyn speelgenooten ,
 Hy juicht , terwyl 't gemeen vafst duizendt dooden lydt' ,
 En de armoé volgt hem na , gevolgt van duuren tydt ,
 En droefheid , jammernis , ellenden , zuchten , klachten ,
 Benaauthed , rouw , verdriet , wanhoopende gedagten ,
 Angft , vreeze , pyn , geweldt en doodelyk gevaar ,
 En kwynend ongeneugt' en troofteloos misbaar ;
 En andren , die geftaåg den mag'ren honger volgen ;
 En eindelyk de doodt , die , woedende en verbolgen ,

Een oogst van lyken maait, waar hy zyn voeten zet.

ô Wreede weêrparty van 't leven! hoe verplet
 Gy alles door uw magt, waar voor het al moet wyken!
 Ai my! waar ik my wend' zie ik een berg van lyken,
 De Gade mist haar Gaa, door de Echknoop pas vereent:
 Of zweeft het leven nog in 't rammelend' gebeent',
 Daar heerst de nootd in top, en stapt met reuzen schreeden,
 En schetst ons eene reeks van naare affchuwlykheden.

ô Dichtluft, sta my by, op 't zien van dit gezigt!
 Daar legt 'er een, die doodts en stervende het licht,
 Nog schemerende aanschout, daar schreidt een flau van hon-
 Om 't Ouderlyk verlies, gints swerven oude en jonger, (ger
 Als schimmen langs de straat om eenig lyfsgenot:
 Hier knaagt men wederom aan 't stinkend overschot
 Van eenig ongedierte, en scheurt met graage tanden,
 Het taaje vel van een, terwyl men de ingewanden,
 Vast uitrekt ten behulp des toomeloozen lust:
 Het moedig Oorlogs paart wel eer ten kryg geruft,
 Moet nu het voedtsel zyn, voor de uitgeteerde maagen:
 Gints ziet men 't rauwe vleesch van 't dor gebeente knaagen:
 Daar werdt de huidt verdeeldt: hier weder lekt men 't bloedt,
 Dat zwart uit de adren drupt, 't geen flau den drinkluft boet.
 De Koopheer (kon het geldt nu voor den honger dingen)
 Vindt naauw een Ezelskop voor tachtig silverlingen,

En weinig duivenneest voor eene handt vol geldt:
 't Verderf, dat geen verschil op stam nog af komt steldt,
 Ontziet geen eerwaardy der achtbre gryze hairen,
 Nog de edle Jonglingschap der eerste lentejaaren:
 Een deerlyk schouwtoneel vertoont zig overal!
 De Koning zwerft gestaåg lans bolwerk, muur en wal,
 Om yvrig toe te zien voor stads verderf en schade;
 Want daar de honger heerscht daar wordt men ligt verraden,
 Door de een of andren gast, die zynen pligt vergeet,
 En tegens Vorst en volk verraadt en onheil smeedt,
 Op hoop om zig te zien verloft uit zyne elenden.
 Helaas! waar zal de Vorst zig zelve henen wenden?
 Elk roept om onderstant in 't uiterste gevaar:
 Gints schreeut een Vrouw hem toe: ô Ryksvermeerderaar!
 Betoon my uwe hulp, en zyt aan my genadig!
 De Koning antwoordt haar: ach kon ik u weldadig,
 En als een Vader zyn, ik toonde my bereidt;
 Maar neen! de gantsche stadt die op den oever leidt,
 Van baren ondergang, heeft niets om 't lieve leven,
 Een eenig ogenblik, verkwikking meer te geven,
 De korenschuur is leeg en zonder meel en graan:
 De Wynstok, die welëer, met overvloedt belaan,
 Gezwollen druiven droeg, is dor en zonder vruchten.
 Ach! stondt het in myn magt, ik zag uw aller zuchten

Wel haast in vreugdt verkeert, 't waar tot uw aller voordeel,
 Zy weder: neen myn Vorst! geef maar een gunstlig oordeel
 Aan myn gerechte zaak, dan ben ik uit verdriet,
 Deez' Vrouw op welkers woordt en trouw ik my verliet,
 Door een en 't zelve lot des Hongers aangedreven,
 Sprak tot my; slag uw' zoon, op dat wy beiden 't leven,
 Door 't storten van zyn bloedt verlengen eenen dag:
 Dan zal ik wederom, ô doodelyk verdrag!
 Op morgen mynen Zoon den doodssteek doen gevoelen,
 (Dus kan de noodt het hart der moedermin verkoelen)
 Nu heb ik, groote Vorst, het frisch en jeugdig bloedt
 Vergooten, van myn' zoon, en beiden ons gevoedt,
 Zoo ver het strekken kon, met vleesch en teer gebeente:
 Nu eisch ik haren zoon, maar 't hart, dat 't harst' gesteente,
 In hardtheid overtreft, ontziet niet, hoe men smeekt!
 Dat zy 't gegeven woordt niet nakomt en verbreekt,
 En my verlegen laat in duizendt bange zorgen,
 Nu houdt zy haren Zoon in eenen hoek verborgen,
 En hoedt hem voor 't gevaar dat hem te wagten stondt.
 Gebie dan, groote Vorst, dat zy dit vast verbondt,
 Dat wy dus onderling vast hebben saam geslooten,
 En waarop ik het bloedt heb van myn' zoon vergooten,
 Door haar gemaakt verdrag wordt met 'er daadt volbragt,
 En zy op haare beurt nu ook haar' zoon ons slag,

Op dat... maar dit verhaal gedaalt in 't Vorstlyk harte :
 Ontsteekt de dolle drift van Joram aan met snarte ,
 Die vloek en laster braakt op 's Hemels Hellpropheet :
 Dies scheurt hy gantsch ontzint het Koningklyke kleedt ,
 En zweert met dieren eedt (wie kan die vloek verzweigen)
 Dat hy dien Hemeltolk Elifa wil verdelgen ,
 Eer dat de gouden zon weêr eene dagreis doet.

Te rug , verwoede Vorst , betoom 't oplopendt bloedt !
 Gedenk aan Godts gezant en aan zyn wonderdaden !...
 Maar neen ! Elifa's doodt kan best zyn lust verzaden ,
 'k Zie reets een afgezant heen draven met dien last.

Man-Godts, gy, die gestaag op 't woordt des Heeren past,
 En lieffelyk uw stem in Hemelreên laat hooren ,
 Ziet toe , ontvlucht den slag door Joram u beschooren !
 Ontwyk dien moordtharpy , eer dat hy triumpheert !

'k Hoor reets dien Yveraer daar hy Godsdienstig leert ,
 Door 's Hemels Geest verlicht, 't besluit des Vorst verklaaren:
 Behaagde Godt aan u, ô Oudsten te openbaaren ,
 't Geen Hy my heeft vertoondt, hoe dat die Moorders-zoon,
 Die nu als Ryksmonarch heerscht op zyns Vaders thron ,
 Zyn bode herwaarts zendt , met zyn bevel en orden :
 Wel dan , laat nu de deur wel dicht geflooten worden ,
 Op dat hy buiten blyve , eer hy zyn last volvoert ,
 Want 't wroegendt naberouw, dat 's Konings hart ontroert ,

Zal dat gezalfde hoofdt dat niet als moordt wil uiten,
 Bezadigt van gemoedt, heel anders doen besluiten.
 Hy volgt zyn' dienaar na, wyl hem zyn' eedt berouwt;
 'k Zie hem reets in het huis daar zig Godsknegt onthoudt,
 Daar hy dien Heil-gezant dus zyne reën laar hooren:
 Gezegende van Godt, tot zynen dienst verkooren,
 Waar mede zal ik 't volk, door honger uitgeteert,
 Dat vast zyn onderftandt en hulp van my begeert,
 Verloffen uit den noodt? de Hemel fluit zyn zaalen,
 En weigert onderhoudt, de velden en de dalen,
 Welêer met vrucht belaân, zyn dor, en fchraal, en bloodt:
 De Wynpers, die wel eer zo mildt het druifnat boodt,
 Is leeg en zonder vogt. Ai my! waar ik my wende,
 Verftrekt de ftadt alöm een fchouwplaats van elende!
 De Honger heerscht op 't felst, woedt yslyk en ontzindt:
 De Moeder flacht uit noodt haar lief en waardig kindt,
 En voedt zig met het vleefch van haaren eerftgebooren.
 't Gefchrei, van huis tot huis, vervult vol druk myne ooren,
 En weergalmt door de ftadt met jammerlyk geluit.
 'k Zwyg van den vyandt die den muur rondtöm befluit,
 En ons door 't ftreng beleg rampzalig doet verftmagten.
 Wat zal ik verder nu op Jacobs Hulper wagten,
 De Godt van Israël gedenkt niet aan zyn volk!
 Geen wonder, daalde hier van 's Hemels opperwolk,

ô Joram! eene vlam die u tot asch verteerde:
Denk hoe Abiram, die te heilloos murmureerde
Met Korah, Dathan, t'zaam des hemels straf genoot:
Denk hoe Ahafia naar Gods bevel, de doodt
Eerlang moest ondergaan, om dat hy Godt ontëerde,
En Baäl Zebub, meer dan Jacobs heil waardeerde,
Aan wien hy bystant zocht daar hy op 't krankbedd' lag.
Errinner u de straf te Bethel, ach dien dag!
Toen zo veel kinderen door Beeren zyn verflonden,
Was dit, om dat Gods knecht Elifa wierdt geschonden,
Hoe ligt, nu 't Godt zelf raakt, slaat gy ten doel der straf!
Maar neen, d'Almagtigè, die u dus overgaf
Aan uw vertwyffelt hart, wil dit in u verschoonen,
Hy zal u onverwagt zyn hulp en bystant toonen.
Hoor hoe Elifa u dien blyden dag voorfpeeldt!

Hoor! hoor des Heeren woordt op dat gy 't heil vermeldt
Zo laat d'Almagtige door my, zyn wond'ren hooren:
Eer dat nog de avondtfondt van morgen wordt geboren,
Zal zig Samaria verheugen in haar' druk:
Dan zal de vreugde zon van blydtschap en geluk,
Het doodts benaude hart verkwikken door haar' stralen,
Dan zal me een maate meels voor eene Sikel haalen,
Ja zelfs twee maaten garst voor deez' geringen prys.
Verhef dan wel gemoedt tot God uw dankbewys.

Dat elk, met bly geluit, zig zelve vry verluste!
 Maar zeker Hoofdtman, op wiens arm de Koning ruste,
 Durft dus het Hemels woordt veragten en versmaân:
 Al gaf ons 't gantsche landt een overvloedt van graan,
 Al stondt het veldt rondtöm bezet met korenaïren,
 Waar zou men, in dien tydt zulk eene hoop vergaaren?
 Men hadt meer tydt van doen, eer alles was gemaait.
 Het Hemels blaau gewelf, met starren digt bezaait,
 Moest eerst met vensteren vervuldt zyn, en met straalen,
 Van vruchtbaar graan gewas op 't aardtryk nederdaalen,
 Eer dit geschieden kon. Gy zult de volle kracht
 (Dus spreekt Elifa weêr) aanschouwen van Gods magt,
 Dog van dien overvloedt (dus zyn des hemels zaaken
 Verborgen voor den mensch) zult gy geen graantje smaaken.

De nacht, die mensch en dier ter rust en slaaplust trekt,
 En 't aardtryk met een floers van wolken overdekt,
 Daalt neder, en bedekt de stadt en legerbenden,
 Ô Stadt, die nog verbeeldt een schouwplaats der elenden!
 Verheugt u; dit 's de nacht die u verlossing baardt.

De ontzaggelyke Godt van Hemel en van aardt,
 Verwekt een angst en schrik, in 't harte der Syriëren,
 Dies roept elk: vlucht van hier, want Judaas leeuws banieren,
 Verheffen zig om hoog, en heeft zig t'zaam verëent,
 Met Hetiëte en Egipte, en hunne magt geleent,

Voor een geringen prys om tegens ons te koomen, (men!

Wie moet niet voor de magt van zulk een krygsheir schroo-
Vlucht, vlucht wyl hun gedruifch alrede 't hart verbaaft!

Wie 't leven bergen wil die redd' zig met 'er haaft!

Zo weet d'Almagtige de zyne te bevryden,

En door zyn wonderen den vyandt te bestryden,

Op dat hy ylings vlucht eer 't iemandt denken kon:

Dit heugt nog de Amoriet, toen Josua, de Zon

En Maan deedt stille staan, en haaren loop vertraagde.

Ook toen Godt 's vyands heir met hagelsteen en plaagde,

En hen van Beth Horon tot Azeka versloeg.

Of hoe Godts donderkracht, de schrik in 't harte joeg,

Dat weet de Philistyn, zô dat de stamgenooten

Van Jacob, 's vyandts bloedt, tot Bethcar toe vergooten,

Van Mispa afgevlucht: 't Was Godt die 't magtig heir,

Van Sanherib versloeg, dat, in 't blank geweer,

Rondtôm Jerufalem zyn standaarts hadt verheven.

Maar laaten wy ons weêr naar 't krygsheir heen begeven,

Dat reets de vlucht verkieft eer hen het onweêr dreigt.

Het daglicht dat allengs ten Hemel opwaarts stygt,

En reets haar schemerlicht langs 't aardtryk komt verspreiden,

Zal vier besmetten naar het leger heen geleiden,

Wyl elk de doodt zig trooft, die niet te ontwyken schynt.

Maar Hemel! welk een vreugdt? hoe onverwagt verdwynt,

De droefheid die hen drukte, en keert den angst en zorgen,
 Uit eenen nacht van druk, in een verkwik'bren morgen,
 Van heil en zegening, voor hen, en voor de stad?
 Elk ziet, in tent by tent, een onwaardeerbren schat?
 En eenen overvloedt waar uit zyg verzaaden.

Ondankbre is dit getronw de Hemelsche genaden,
 Erkennen in uw doen? verbergt gy 't blinkendt gout,
 In 't aardtryk, daar gy nu, nu gy de vreugdt aanschout,
 U als verkondigers der blydtschap moest doen hooren,
 En juichen nu de tydt der uitkomst is gebooren?

't Gaat wel: ik hoor alreê hoe de een tot d'ander zeit:
 Welk een verfoeibre daadt en snoode ondankbaarheid,
 Regeert in ons gemoedt: wy maaken ons reets schuldig
 Aan ontrou, nu wy 't volk dat droef en onverduldig,
 Alöm wanhoopig loopt, verbergen deeze vreugdt,
 Dit is de regte dag, die 't droevig hart verheugdt,
 En wy, wy zwygen stil, en houden 't heil verborgen:
 Voorzeker zo wy flegts vertoeven tót den morgen,
 Zal niet der zonden straf ons vinden daar wy staan!
 Wel aan, laat ons terflondt naar 't hof des Konings gaan,
 En deeze blyde maer' door al de Stadt verkonden;
 'k Zie reets hoe op hun komft door duizend duizend monden,
 De blydtschap, onbepaalt door alle wyken zweeft.
 Maar 't Hoofdt van Israël, dat naauwer agting geeft,

Of niet een slim bedrog by 't krygsheir is verborgen,
 Voelt zig nog al bezet met angst, en vreeze, en zorgen,
 Of niet veel ligt een slang verschuilt lag onder 't groen;
 Dies spreekt hy tot zyn volk, kunt gy niet ligt bevroên,
 Welk een geveinsde trek, ons Adad zoekt te speelen?
 Gewis hy zal het heir in 't vlakke veldt verdeelen,
 En veinzen of hy vluchte om ons in zulk een schyn,
 Te lokken uit de stadt, nu wy verhongert zyn.

Maar zyn wy eens, in 't veldt, in zyne magt gekoomen,
 Dan zal ons 't gantsche heir als water overstroomen,
 En zonder slag of stoot, indringen in de stadt,

o Joram, denkt gy dit van Ryksvorst Benhadad!

Neen! neen, d'Almagtige frydt zelve tot uw voordeel,
 Schoon gy die vlucht verdenkt in uw verstandt en oordeel,
 Hier schuilt geen loos bedrog, nog valsche arglistigheid,
 Of twyffelt gy nog al aan 't geen men tot u zeit,
 Wel aan, volg, volg den raadt die u werdt voorgeslagen:

Laat straks vyf Ruiteren het leger na gaan jaagen,
 En zien of ergens zig des vyands heir onthoudt,
 Op dat de blydschap zig op geenen zandtgrondt bouwt.

'k Zie reets twee Ruiteren door 't gantsche leger draven,

En zoeken of niet 't heir zig ergens houdt begraven;

Zy spooren 't rustig na tot d'oever der Jordaan,

Gelyk als Brakken, die, op voordeel uit gegaan,

Het al doorsnuffelen om eenig prooy te vinden.

Zo even, zy die hier deez' kruistogt onderwinden,

Maar zien geen vyandt meer, maar wel door 't gantsche heër,

Den weg alöm bezaait met wapens en geweer,

De tenten, kleederen door schrik van zig gesmeeten,

Of door de vluchtenden, in hunne vlucht vergeten,

En eenen ryken buit ten beste voor 't gemeen.

Triumph! den Hemel dank! verhef nu groot en klein'

Verhef een zegeliéd! en wil de blyde galmen,

Van waare dankbaarheidt in Lofgezag en Psalmen,

Met schaterend geluit, opheffen naar om hoog!

Verwissel nu de luit voor de opgespannen boog:

En laat de Feeft bazuin de krygstrompet verdooven.

Zendt nu van 't hart altaar uw offergeur naar boven,

En paar de maagdekeel met lieffelyk geluit,

Die zig te zamen voegt met Citherklank en fluit.

Triumph! den Hemel dank! voor zulk een grooten zegen.

Ik hoor hoe Joram, (die nu tyding heeft gekregen

Hoe 't heër het veldt verliet,) door 't Koninglyke woordt,

Zyn Hoofdman straks beveelt om met zyn volk, de Poort

Die naar het leger leit alömme te bezetten.

Op dat dit blyde volk elkander niet verplette,

Om de eerste los te gaan op zulk een ryken buit.

Vergeefs ó Hoofdman wordt de menigte gestuit!

Een volk uit noodt geret is naauyls te bepaalen,
 Gelyk Gevangenen die eenmaal adam haalen,
 Door eene vryë vlucht, blymoedig geen gevaar
 Ontzien; zogaat het ook met deez' verlostte ſchaar:
 't Verlangen kan men reets in 't vrolyk aanzigt leezen.
 De menigte vloeit toe om 't eerst' in 't veldt te weezen:
 Berg Hooftman, berg uw lyf voor hunnen snellen loop!
 Maar neen! men dringt hem straks domdriftig overhoop,
 Zyn laſt door 's Konings woordt geſtaaft, vindt geen vermoo-
 gen:
 Men trapt hem op het hart, de blydſchap heeft geen oogen:
 Men ziet niet waar men treedt: hun yver is te groot:
 Dog 't ongeloof betaalt de ſchuldſtraf met den doodt.
 Thans is de tydt vervuldt dat elk zig kan verblyën
 In eenen overvloedt, naar 't woordt der Prophecyën,
 Door Godts gezant voorzegt, naar 't Goddelyk bevel.
 Juich, 't is nu juichens tydt, verhongert Israël!
 Ziet nu een vollen oogſt van voorraat voor u open:
 Nu kunt ge een mate meels voor eenen ſikel koopen,
 Schoon 's Konings Hooftman dit onmooglyk dagt te zyn:
 Gedenk met dankbaarheidt, niet met een valſchen ſchyn,
 Aan de Oppermajeſteit voor deez' verkreegen goedtheidt,
 'k Verluſt my in die bron van onverzaatbre zoetheidt,
 Die vreugdt verzelt my zelf tot naar Damascus heen.
 Gehaſi zal den Vorſt door zyn verhaal en reën,

De wond'ren van Godts knegt tot Godes eer doen hooren:

Elifa's komt vervult terwyl alömme de ooren.

In 't Syries Ryks-gebiedt; ja zelfs in 's Konings hof,
Vliegt, snelder als de windt, des heil verbreiders lof.

De kranke Benhadad scheidt zelve zyn behagen,
Om hem door Hazaël naar zynen standt te vraagen,
En of hy, Benhadad van 't krankbedde op zal staan?

'k Zie reets een groote schat van kost'lykheên gelaan,
Met al wat Syriën tot praal en pragt kan geven,

Op veertig Kemelen, beladen voortgedreven,

En 's Konings Gunsteling navolgen dezen stoet:

Straks valt hy Gods gezant eerbiediglyk te voet,

En stelt zyns Heeren vraag den Hemeltolk te vooren,

Maar deze laat zig straks uit naam der Godtheit hooren;

Gaa heen, ô Afgezant! en zeg den grooten Vorst,

Die nu het Ryksgebiedt op zyne schouders tofst,

Dat hy (dus zal hy haast de kroon en scheidter derven) ven:

Gantsch niet herstellen zal, maar aan deez' krankheid ster-

Gaa zegt aan Benhadad den last van Godts bevel.

Maar hoe! Man-Godts, wat 's dit, ziet gy op Hazaël?

Vaar voort in uwe reên, wat hindert u te spreken?

Ach! waarom laat gy togh een vloedt van traanen leeken?

Wat rampspoedt treft u 't hart, gezegende Propheet?

'k Zie zelve Hazaël bewoogen met zyn leedt,

En aan dien Heil-gezant den grondt en oorzaak vraagen:
 Ach! heeft Elifa, dan geen reden om te klaagen,
 Daar hy, ô Hazaël! 't geheim u openbaart:
 'k Ween (zegt hy) om dat gy met een bloettdorstige aert,
 't Geliefde Israël veel onheil zult doen lyden:
 Gy zult haar sterke steên met de oorlogsroe bestryden,
 En door 't verslindendt vuur verdelgen tot den grondt;
 Gy zult de Jong'lingschap in 's levens morgenstondt,
 In 't opgaan van hun jeugd door 't bloedig zwaardt vernielen:
 Uw wreedtheid zal verwoedt de kinderen ontzielen,
 En plett'ren op den grondt of kneuffen op den steen'.
 Nog zult gy, ach, ik schrik voor al die gruwelheên!
 Geen tedre zuigeling nog swangre vrouw verschoonen;
 Maar als een moordtharpy aan d'een en ander toonen,
 Dat gy voor Israël zult zyn een geesselroê.
 Gy zult... maar Hazaël hoort heel verwondert toe,
 Des berst hy uit: Man-Gods! hoe kunt gy dit verwagten?
 Wat wond'ren speelen u van my in uw gedagten!
 Wie ben ik, ik uw knegt dat hy dit zou bestaan?
 Onwaardig, zonder magt, een dienstbaare onderdaan
 Van Benhadad, myn' Vorst, onmagtig in vermoogen;
 Nog (zegt Elifa) heeft de Godtheit uit den hoogen,
 Uit haar volzalig Ryk my duidelyk verтоont,
 Dat ge over Syriën als Vorst zult zyn gekroont.

Wie kan niet ligt met my uit deze reën bezeffen,
 Hoe dat de blydschap 't hart van Hazaël moet treffen!
 Ik zie hoe dat hy reets naar d'ydle kroonzugt heldt,
 Dit toondt hy, wyl hy straks zyn Koning nederveldt,
 En onder eenen doek met water doet versmooren.
 Zo wierdt die Hazaël tot Ryksmonarch verkooren,
 En hy, hy heeft zyn thron op Adads doot gesticht.

Maar laten wy Godts heldt, dat vrind'lyk aangezigt
 Dat na geen bloeddorft heldt, nog kroonzugt wordt gedre-
 Navelgen, daar hy reets zyn order heeft gegeven (ven,
 Dat zeker Jongeling, den Hoofdtman Jehu kroon',
 Gaa, zegt hy: dat ge u zelve in Gilead vertoon',
 Gordt uwe lendenen, en neem deze Olykruike,
 Om die in 's Hemels naam ten zaldienst te gebruiken,
 Stort die in Ramaöth op 't hoofdt van Jehu uit:
 En zegt, dit is den last van 't Goddelyk besluit,
 'k Heb over Israël tot Koning u verheven;
 Wil dan, na dezen dienst, u weêr op weg begeven;
 Vertoef niet, maar ontwyk het Vorst'lyk aangezigt.

'k Zie reets hoe deez' Gezant zyns meesters last verrigt,
 En tot den Hoofdtman spreekt, daar hy den Olyhooren,
 Vast uitgiet: 'k heb tot Hoofdt van Jacob u verkooren,
 En over Israël tot Ryksvorst u gestelt.
 Gy zult met uwe handt het breidelooos geweldt,

Van Achabs gruwelheên beteu'len en verdelgen,
 Op dat ik eenmaal wreek' het gruwzaam bloed verzwelgen,
 Gestort door Jefabel en haar ontmenschten lust,
 Waar door zy 't levenslicht der mannen heeft gebluft.
 Ik zal het gantsche huis van Achab tot den gronde
 Verdelgen, dat 'er niet het minst van werdt gevonden:
 Ja 'k zal dien vruchtbrén boom uitroeijen met den stam,
 Als 'k eer Baëza deedt, en Vorst Jerobeam.
 Dat vuile honden zig (dus tref Godts ongenade)
 Op 't landt van Jizreël aan Jefabel verzade,
 En 't vleesch van die Vorstin afknaagen tot 't gebeent',
 Want nimmer krygt zy rust in 't Vorstlyk graf gesteent'.

Wie ziet nu niet eerlang nu Jehu is verheven;
 En Hazaël zyn last in Syriën zal geeven,
 Hoe deerlyk Israël moet buigen onder 't zwaardt,
 Des Oorlogs, dat verwoedt geen Konings zoonen spaardt.
 'k Zie Achabs huis alreë ten gronden toe vervolgen,
 En 't bloedt van Jefabel door honden ingezwolgen,
 En 't heilloos Priesterschap gheellyk uitgeroeit;
 Athalia met regt om baren aert verfoeit,
 Ontfangt den doodstreck door des Konings lyfstrauwanten.
 Jerusaleem, helaas omringd aan allen kanten,
 Door 't heër van Hazaël dat moedig triompheert,
 Ziet haaren ondergang kloekmoedig afgekeert,

Door Joas die zig redd' met Vorstelyke schatten.

Maar ach! terwyl Godts volk haar onheil pas kan vatten,
 Treft nog een zwaarder ramp deez' neergedrukte schaar,
 Het krankbedd' van Gods knegt, in 't uiterste gevaar,
 Op d'oever van de doodt strekt heden myn getuigen;
 'k Zie Koning Joas zig voor 's kranken rustkoets buigen,
 En eenen traanenvloedt uitstorten over hem:
 Schep moedt Doorluchte Vorst hoort nog de flauwe stem
 Van Godes Heilpropheet, tot 's Ryks verlossing spreken:
 Wilt Vorst den pyl en boog' uit 't venster oostwaarts steeken,
 Schiet af: en hoort de vreugdt die aan u werdt voorspelt:
 Dit is een Vryheids-pyl waar door ge u uit 't geweldt
 Van den Syrier verlost, dit is een pyl des HEEREN,
 Waar door gy zegeryk verwinnaar weer zult keeren,
 En 't Syries oorlogsvolk, in Apheek zult verslaan:
 Slaat met de Pylen Vorst, nu tegens 't aardryk aan,
 Dus vaart Elifá voort: ik moet u niet verzwigen,
 De zege dien gy zult op Hazaël verkrygen.
 Straks slaat de Vorst den grondt tot driewerf agter een,
 Met zyn gescherpten pyl en luistert naar de reên,
 Die hem Godts Hemeltolk hier over zal verklaren:
 Maar deze, die in plaats zig gunstig te openbaaren.
 Tot 's Ryks gemeenebest en 's Konings Hof en staat,
 Berst tegens Joas uit, met een misnoegt gelaat:

ô Joas! scheidt gy in dit wynige behagen?

Ach! waarom niet den grondt tot ses maal toe geslagen,

Dan hadt gy 's Vyandts heir geheel en al verdaan:

Nuzult gy 't heir alleen tot driewerf toe verslaan,

En heerlyk over hen, blymoedig zegepraalen,

Zo zal 't benaaude Volk eens weder adem haalen,

En zig ontheven zien van dienst en slaverny.

Maar gy Samaria, dat, zo verheugd en bly,

Zich voormaals zag verlost van Benhadad zyn laagen,

Ach! help my nu 't verlies van Godts Propheet beklagen!

Elifa! ach!. daar sterft dien steun in Israël;

Nuzult gy nimmermeer het Goddelyk bevel

Aanhooren uit zyn' mondt nog uwe ziel verzaden,

Met lessen van Godts Geest, nog zyne wonderdaden

Aanschouwen met uw' oog': ô neen! die groote Geest

Ontslagen van den bandt des lichaams, praalt op 't feest,

Der nimmer eindbre vreugde, in 't ryk der Serafynen!

Daar ziet hy zynen Godt omringt van Cherubynen,

In zyne heerlykheid; daar ziet hy nu by een,

Sem, Enoch, Abraham, den Leitsman der Hebreen,

Elias, en een rey van zaalge heilgenooten,

Wier bloedt tot Godes eer op 't aardtryk is vergooten,

Om dat zy hunne kniën niet boogen voor den Baal:

Daar hoort hy liedt by liedt in zuivre hemeltaal,

Uitgalmen, en den lof van zynen Godt verheffen,
 Die niet volmaakter, dan door de Englen is te treffen:
 Hier smaakt hy 't voorgenot van zynen dienst en vlyt.

Dog gy, ö Israël! schoon gy gedagtig zyt,
 Aan 's lyf begravenis, druk diep in uw gedagten,
 Elifa's naam, zo groot, zo wonderbaar in krachten,
 Sticht, sticht in uwe ziel een Grafzuil t'zyner eer,
 En volg eerbiedig na zyn leven en zyn leer.

Maar hoe! welk een gerugt verbreidt zig in myn ooren?
 Helaas! laat zig de trom des Oorlogs weder hooren!
 Of zendt de Moabiet zyn benden in het landt?
 't Schynt ja: ik zie dit volk beluft op moordt en brandt,
 Reets uitgaan op den roof, en tot den buit genegen,
 Daar koomen zy een troep onweerb're menschen tegen,
 Die hunnen laatsten dienst betoonen aan een lyk,
 Elk zoekt op 's rovers komst naar eene vaste wyk,
 Om 't nakende gevaar op 't allerfnelst' t'ontdraven:
 Men werpt het dode lyk in een der naaste graven,
 Juist daar Elifa rust! ö dierbaar graf gesteent'!
 Bewaar... maar wat is dit! het doode en koudt gebeent',
 Raakt pas 's mans beend'ren aan, of voelt zig in het leven,
 En weder 's levens geest door bloedt en adren zweven,
 En regt zig wederom, ö wonder! over end':
 ö Heilig lichaam van dien Godstolk, wydt bekend,

Door zo veel' wonderheên van stadt tot stadt bedreven,
 Nog heeft u 's Hemels gnnst niet in het graf begeben,
 Gy voert nog wondren uit: schoon gy begraven zyt.
 Met regt heeft Israël zig zelve in u verblydt,
 En Juda kon verheugt in u haar blydtschap uiten,
 Hier zal myn Dichtlust nu Elifa's leven fluiten,
 Schoon zy aan 't woordt gedenkt, en de ongemene vreugdt,
 Waar mede Gods gezant Vorst Joas heeft verheugd,
 Om over Hazaël driewerf te zegepraalen:
 Zy ziet dien tydt vervuldt: want d'Almagt laat de straalen
 Van haare zegening weêrdalen over 't volk,
 Dat hy zo teêr bemindt; zo dryft die oorlogs wolk,
 En donk'ren ramps orkaan na zo veele onweersvlaagen,
 Eens over: wyl de Zon van voorspoedt op komt daagen,
 En met haar vollen glans en heerlyk aangezigt,
 't Verlegen Israël in haren druk verlicht,
 En door zyn sterke handt geveiligdt, op haar wegen,
 Het Joodtsch gemeenebest begunstigt met zyn' zegen.

EINDE VAN 'T DERDE BOEK.

M O S E S
A A N S P R A A K

A A N

I S R A Ë L.

Hoortoe, ó Israël, de tydt, de tydt treed aan,
Treed met het gantsche heër, trek over de Jordaan:

Om

Om eind'lyk 't erf bezit dier volkeren te aanvaarden,
Die groot en sterker zyn en magtiger op aarde
Dan gy, wier steden groote en uitgebreide magt,
Tot aan den Hemel strekt; een volk gevreeft in kracht:
't Zyn Enaks kinderen, waar van men u verkonden,
Dat zy het zyn, die nooit hun sterker hebb' gevonden.
Zo weet dan dat de HEER uw Godt, die geen en is,
Die voor u als een vuur gaat ter verderffenis
Van dit vermetel volk: Hy zelf zal hen verpletten:
En gy, gy zult dit volk uit hun bezitting zetten,
Ja, 't zal zeer haast geschiën, want Godt die zyn Verbondt
Bevestigt, heeft het zelfs gesproken met zyn' mondt.
Als Godt dan dit geslacht heeft voor u uitgedreven,
Zo laat uw herte niet door hoogmoedt zyn verheven,
En zegt niet: om myn deugd is my dit heil bereidt:
Want Godt verdelgt dit Volk om hunne zond'lykheidt.
Neen! niet om uwent wil, of uw gerechtigheden,
Maar om 's volks bozen aert, wil Godt dit volk vertreden,
En om 't doorluchte woordt wel eer aan Abraham
Gegeven, en naa hem aan zyn beroemden stam;
Weet dan, dat u de Heer uw Godt die vruchtbre steden,
U niet in handen geeft om uw verdienst'lykheden,
ô Neen! want gy, gy zyt een wederspannig zaadt!
Gedenk, en zorg dat nooit uit uw gedagten gaat,

Hoe gy d'Almagtige, daar hy u kwam befchynen
Met zulk een heerlyk heil, niet flegts in de woeflynen,
Maar tot aan deze plaats geftaåg tot gramfchap wekt:
Want aan den Horeb daar het Kalf tot tuigen ftrekt,
Hebt gy de Alzegenaar zo zeer tot toorn onrfteecken,
Dat Hy befloot op 't felst' zig over u te wreeken:
Want als ik, op den berg van Horeb, voor 't gezigt,
Des grooten Gods verfcheen, die, uit het heilig licht,
De Taf'len des Verbondts, om aan u voor te draagen
My geven zoude; en ik dus eenzaam veertig dagen,
En nachten daar vertoefde ontbloot van drank en fpyf,
En ik van 's Heeren handt, op een doorluchte wyz',
Die Tafelen ontving met zyne handt befchreven,
Naar 't woordt, het welk hy u te kennen heeft gegeven,
Ten dage, toen Godt zelfs, omringt van wonderheên,
Uit 't midden van het vuur, wanneer hy u by een
Verzaamde, en zynen wil aan u heeft voorgedragen,
Gefchieden 't na den tydt van tweemaal twintig dagen
En zo veel nachten, toen my Godt die wetten gaf,
Dat d'Almagt tot my fprak: ga heen, klim haafstig af,
Want Israël, uw volk, dat gy door wonderdaaden,
Bragt uit Egyptenlandt, durft mynen naam verfmaaden;
Zy allen zyn verdwaalt, en wyken van myn' weg,
Zy hebben naar hun luft, en heilloos overleg,

Een Beeldt, een stommen Godt, naar hunnen zin, gegoten,
En my die hun verloste, ô dwaaze slangenooten!
Verlaten. Maar ik zie, zy zyn van wrevlen aert,
't Is een hartnekkig volk en myner gunste onwaardt:
Laat af, wilt my niet meer om hun behouding smeeken!
'k Verdelg ze! Ik zal my nu van zulk een smaatheldt wreeken.
En hun beruchten naam uitroejen tot den grondt.
Dog ik zal weêr met u oprigten myn Verbondt,
En u een magtiger en grooter volk verwekken,
Dan dit is, en myn gunst zal voor hen heenen trekken.
Toen keerde ik my te rug en spoelde naar bencên:
(De Berg stondt waar ik zag in brandt rondtôm my heen,
En 's Heeren Tafelen die rusten op myn handen)
Toen zag ik, dat gy hadt, ô onuitwisb're schanden!
Voor Godt gezondigt, en een Beeldt naar u verstandt,
Een Kalf gegoten, en u tegens Godt gekant:
Toen wierdt een yvervuur in mynen Geest ontfteeken!
Gy zaagt my 's Heeren Wet voor uwe voeten breeken,
Ik wierp my neder voor het heilig aangezigt
Des Heeren, doende 't geen ik voormaals hadt verrigt,
Toen my de Almagtige zyn' Hemelwil verkonde:
Ik vastte om uwent wil, alleen om uwe zonde,
Waar meê gy tegens Godt uw zelve hadt misgaan!
Want ik, ik vreesde zeer dat Godt naar wraak zou staan,

En dat zyn grimmigheid door uwe zonden ontfteeken,
 Niet na zou laaten zig van uw bedryf te wreeken.
 Maar Godt floeg ditmaal ook zyn oog op myn gebedt :
 Aäron die zyn ziel met zonden hadt befmet,
 Met u ten dienft te staan , hadt 's hemels ftraf te vreezen ,
 Dog Godt wilde ook aan hem ditmaal genadig wezen.
 En ik , ik nam het Kalf dat heilloos wangeftal,
 Verbranden het met vuur , vermaalde 't heel en al,
 En wierp het in de beek die van den berg komt loopen :
 Nog ftelde gy de deur voor nieuwe ftraffen open ,
 ('t Bleeft by uw kalfdienft niet) toen hy te Thabera,
 Met vuur uw misdadaft trof : nog vondt zyn ongenâe
 Te Massa u , toen gy om water rebelleerde :
 En toen uw booze luft weêr nieuwe fpy's begeerde
 Toen wierdt te Kibroth-Taav' den kwakkel u ten ftraf :
 Ja , toen de Hemel u zyn wil te kennengaf,
 En u uit Kades zondt , en fprak : wilt derwaarts trekken ,
 Op dat dit Landt u mag tot erf bezetting ftrekken ,
 Toen waardt gy 's Heeren woordt weêrspanning , en gy floot
 Uwe ooren , voor het geen dat Godt aan u geboodt.
 Weêrspannig hebt gy u , ach Israël ! gedragen ,
 Tot nu toe , van dat u myne oogen eerftmaal zaagen !
 En toen ik nedervielen voor uw zonden badt ,
 En in dien grooten tydt nog water dronk , nog at ,

Toen ſprak ik tot den Heer: Ach Heere, Godt der Goden;
Verderf uw erfdeel niet, hen dien gy hebt geboden,
En door het vaſt beſchut van uwen ſterken handt,
En grootheid uwer magt voerde uit Egyptelandt:
Gedenk aan Abraham dien Vader der geſlachten,
Aan Iſaac, en zyn *Zoon, die u eerbiedig agtten:
Ai let niet op des volks verhart en ſtaal gemoedt,
Nog op hun Godtloosheid nog zonden dien het doet!
Op dat het Landt niet zeg, waar uit zy zyn getoogen,
Om dat hen Godt niet door den arm van zyn vermogen,
Kon brengen in het landt dat hy hun hadt beloofd,
Heeft hy ze in een Woefſtyn van 't levens-licht berooft:
Neen Heer, zy zyn uw Volk; uw Erfdeel, door de krachten
Van uwen ſterken arm, en nooit verſlaauwde magten,
Ten dienſthuize uitgeleidt: ai ziet op hun ter neer.
Toen ſprak d'Almagtige tot my goedgunſtig weêr:
Houdt u twee Tafelen, gelyk als de eerſte waaren,
Kom tot my op deez' berg, 'k zal u myn wil verklaaren,
En maakt u eenen ark van koſtbaar Sittenhout.
(En om te toonen dat myn gunſt dit volk behoudt,
En dat myn toevorzight nog over hun zal blyven.)
'k Zal op die Tafelen dezelfde woorden ſchryven,
Als de eerſte dien gy braakt en neêrwierpt op den grondt:
Toen maakte ik naar Gods laſt die dierbre kiſl terſtondt,

* *Jacob.*

En

En hieuw' die tafelen, en, met dien ſchat beladen,
 Beklom ik weêr den Berg, toen liet zig Godts genaden
 Verbidden, en hy ſchreef die zelfde woorden weêr,
 Die vyf paar wetten, die de Almagtige Opperheer
 U, midden uit het vuur op Sinaï deede hooren,
 Ten dage dien Godt zelfs daar toe hadt uitgekooren,
 En Hy, hy gaf ze my: toen klom ik weder af,
 En leideze in de kiſt, gelyk Godt my die gaf,
 Daar zyn zy; denkt daar aan zo ſtrekken ze u een' zegen.
 Toen trok ge, ô Iſraël! langs onbekende wegen,
 Naar * Bene-Jakan, en Moſera, daar de doodt,
 Aârons leven korte, en 't lichaam ruſt genoot,
 En Eleäzer in zyn plaats zyn ampt bekleedde.
 Van daar verreide gy naar Gudgod, en in vreden
 Naar Jotbath: dat een landt van waterbeeken is:
 Toen riep God Levi's ſtam (die zonder erffenis,
 By zynen broed'ren is, om dat Godt wil verſtrekken
 Zyn erfdeel, en hem zelfs met zyne vleug'len dekken.)
 Om de Arke des Verbonts voor zyn alziend' gezig
 'Te draagen, 't Prieſterschap wierdt door zyn ſtam verrigt,
 En dat door hem aan 't Volk den zegen wierdt gegeven;
 'k Was veertig etmaal nu op Horebs top gebleven,
 Alwaar ook de Opperheer die gunſt my heeft betoont,
 Dat Hy u niet verdelgd, maar heeft met heil bekroont,

* *Beëroth Bene-Jakan.*

Toen sprak hy: Gy sta op, dat 't volk zig vaardig toone,
Ter reize, en gy ga voor, op dat het eens bewoone,
En erfelyk bezitt' het landt dat ik voorheên,
Den Vad'ren met een' eedt heb toegezegd alleen:
Nu dan, ô Israël, Godt wil niets meer begeeren,
Dan dat gy hem alleen zult dienen, vreezen, eeren,
En dat met hart en ziel uw wandel al dentydt,
Uws levens, zy alleen den Heere toegewydt
Op dat gy onderhoudt die heilige bevelen,
En wetten, die ik nu aan u zal mededeelen,
Op dat zy allen zyn tot uw behoudenis:
Want ziet, het Hemels rondt uws Godts allenig is,
't Gantsch aardtryk is het zyn', ja alles wat beneden,
Het aardtryk tot een blyk strekt van zyn mogentheden,
Komt hem toe, Hy alleen heeft enkel lust gehad,
Aan uwe Vaderen, die hy, verkooren hadt
Tot gunstgenooten, om ook u hun zaadt, uit allen
Te keuren, dat hy neemt in u een welgevallen,
Gelyk Hy heden nog u allen gade slaat:
Besnyd uw hart dan, niet het uiterlyk gelaat,
En wilt niet tegens hem meêr wederspannig klaagen,
Want Godt die nevens Hem geen Godtheidt kan verdraagen,
Die is der Goden Godt, en aller Heeren, Heer:
Hy is die Magtige, die groote, hoog in eer',

Die vreeslyk en geducht zig 't oog niet laat verblinden.
 Door giften, nog geschenk, nog die zig wil verbinden
 Aan 't uiterlyk gezigt der menschen; neen, zyn oog
 Ziet met regtmatigheid door 's Hemels starrenboog,
 En handhaaft weeuw en weez', den vreemden komt hy tegen,
 En schenkt door broodt en kleedt hem zyne gunst en zegen:
 Bemin daarom de vreemde engeeft hem onderstandt,
 Want gy waardt Vreemdeling in 't groote Egyptelandt.
 Gy zult den Heere uw God alleen met eerbied vreezen,
 Hem dienen, Hy alleen moet uw verheuging wezen;
 Zweert by zyn' naam alleen; want Hy, Hy is uw lof,
 Uw Godt, wiens wonderheên u eene ruime stof
 Verschaffen, om daar aan met eerbiedt te gedenken:
 Want gy, gy hebt gezien 't heil dat hy u wil schenken!
 Uw Vad'ren kwamen af naar Pharo's Ryksgebiet,
 Naau viermaal agtien man, en nu, nu wykt gy niet,
 Voor eenig magtig volk; want gy, gy ziet uw zoonen,
 In menigte als het heër der starren zig vertoonen;
 Daarom zult gy den Heer, d'Almagtigen, uw Godt,
 Beminnen, en met dank erkennen dit genot,
 En nu, en t'allen tydt zyn rechten en bevelen,
 Waarneemen, want ik zal zyn werk niet mededeelen,
 Aan uwe kinderen, die nooit met hun gezigt
 De wondren zagen, die zyne almagt heeft verrigt,

En al die tekenen, en daaden, dat vermoogen,
't Welk Pharo, en zyn volk aanfchouden met hunne oogen,
En hoe het gantsche landt gevoelde zyne magt,
En 't geen hy heeft gedaan, door zyne sterkte en kracht,
Aan 't heir van Pharaö, zyn wagenen, en paarden,
Toen hy de wateren, (daar u zyn komst vervaarde)
Gelyk een muur, die valt deed' storten op hen neër.
Voorts 't geen d'Almagtigen, en aller Heeren, Heer,
U deedt in Sins woestyn, tot dat hy uw geleidde
Tot hier toe, en zyn gunst zig nimmer van u scheidde.
Nog weet gy, 't geen Hy deed aan d'afgestamden stam
Van Ruben, Jacobszoon, aan Dathan, Abiram,
En aan hun huisgezinn', toen Godt hun t'zaam verdelgde,
En 't aardtryk, tente en al in zynen boezem zwelgde :
Dit is u t'zaam bekend, gy weet het, uw gezigt
Beschoude 't wonderwerk 't geen hy toen heeft verrigt.
Hooft dan, ô Israë! volbreng dan met vermoogen,
Al die inzettingen, die ik u stel voor oogen,
Op dat de Hemel u met zyne gunst bedekt;
En gy het landt verkrygt waar na gy heenen trekt :
En op dat hy den tydt, de dagen van uw leven
Verlengde, in 't vruchtbaar landt dat hy aan u zal geven.
Een Landt met eenen eed belooft aan 't Voorgeslacht :
Een landt daar heil en gunst berleeft in volle kracht:

Een Landt dat overvloeit van melk en honig-beeken :
 Want dit is niet als 't landt daar gy zyt uitgeweeken ,
 't Geen gy met vruchtbaar zaadt bezaaide , en met uw handt
 Bevogtigde , als een Hof waar in men kruiden plant ;
 ð Neen ! dat vruchtbaar landt waar in gy aëm zult haalen ,
 Is een gezegend landt van Bergen , en van Dalen ,
 Waarop de Hemel zelfs zyn milden regen giet ,
 En 't geen d'Almagtige , van 't nodige voorziet :
 't Geluft die Eeuwige daar 't oog niet af te wenden ,
 Godt kroont het met zyn gunft van 's Jaars begin , tot 't endt
 En 't zal als dan gefchiën (want dus spreekt 's Heeren mondt,
 Door my , tot u , ð Volk !) indien gy zyn verbondt ,
 En 't geen ik u gebiede om al uw levensdagen ,
 Den Heere uw Godt alleen te dienen , te behagen ,
 Engy met hart en ziel geheel volbrengen zult ,
 Al 't geen hy van u eifcht , en dus uw' pligt vervult ,
 Zo zal hy op uw landt met zynen ruimen zegen
 Neêrkoomen , en daar op den vroeg en fpaden regen
 Neêrstorten , daar uw koorn , uw most , en al 't gewas ,
 Door u werdt ingezaamt ; dan zal hy 't veldt met gras
 Voor 't stomme Vee voorzien , uw' difch zal hy besproeyen
 Met volheidt : alles zal in zegen tot u vloejen .
 Wacht , wacht u zelve dan , dat gy niet word verleidt ,
 Om van hem af te gaan , en pleegt , die gruwlykheid ,

Dat gy voor andren Goôn, dan Hem, zoud' nederknielen,
Waarom des Heeren toorn u billyk zal vernielen,
Daar zig de Hemel fluit, en daauw nog regen geeft,
En d'aardt geen vruchten draagt, op dat gy daar van leeft:
Want gy zoud' haastelyk door zyne gramschap sneven,
En sterven in dat landt dat hyaan u wil geven.
Leg, ja bewaar myn reên in 't binnenst van uw' hert';
Bindse op uw handen vast, ja dat dezelve werdt,
Tot voorhoofd- cierselen gebonden tusschen de oogen.
Leert ze aan uw kinderen, met 't uiterste vermoogen:
Spreek, spreek daar van in huis, 't zy dat gy zit of staat,
Of wandelt langs den weg, of 't zy gy rusten gaat,
Of's morgens weêr ontwaakt, wilt ze op de posten schryven
Der huizen, op dat zy in uw gedagten blyven:
Op dat uw dagen, en die van uw ted're jeugdt,
In dat gelukkig landt, waar mede u Godt verheugdt,
En 't geen hy met een' eedt uw Vadren heeft gezworen,
Vermenigvuldigt werdt, en hy uit 's Hemels chooren,
Zo lang de waereldt duure u zyne zegen geeft:
Want zo gy neestiglyk en met opmerking leeft,
Om alle die geboôn, die ik u voor kom draagen,
Om Godt, uw Heer en Godt, volkoomen te behagen,
Hem lief te hebben, en zyn wegen te betreên;
Zo zal d'Almagtige, die leeft in eeuwigheên,

Al deze volkeren uit hun bezitting dryven,
 Engy zult erffelyk in hunne plaatze blyven:
 In 't vollen erf bezit van magtiger dan gy.
 Alwaar ge uw voeten zet, van deez' tot genen zy*
 Dat zal het uwen zyn, van daar de woestenyën,
 En Liban zig verheft, de wat'ren zig verspryën
 Van den beruchten Phrath, tot daar de zonnescbyn,
 De Zee in 't west' genaakt, zal uwe landtpaal' zyn;
 Geen volk, hoe groot of sterk, zal voor u kunnen duuren,
 De Heere uw Godt zal u, all' uwe nagebuuren
 Een schrik en vrees doen zyn, gelyk zyn Majesteit,
 Wiens woorden zeker zyn, u zelve heeft voorzeit.
 Ziet, 'k stel u heden voor, den Vloek, en ook den Zegen:
 Den zegen, wanneer gy zult wand'len op Godts weegen,
 En alle zyn geboën omhelzen, dien hy gaf:
 Den vloek, in tegendeel, keert gy u van Hem af,
 En weigert gy naar Hem en zyn geboën te hooren,
 En dat een booze lust uw ziele kon bekooren,
 Om valsche en vreemde Goën met yver na te gaan,
 En tegens zyne wil het dwaalpadt in te slaan,
 Gedenk, dan zal Hy u, zyn felle straf doen draagen.
 Wanneer 't zyn wysheidt dan in 't einde zal behaagen,
 Dat gy het erf bezit geniet van vreemden grondt,
 Dan vloei, ó* Jozua! de zegen uit u mondt

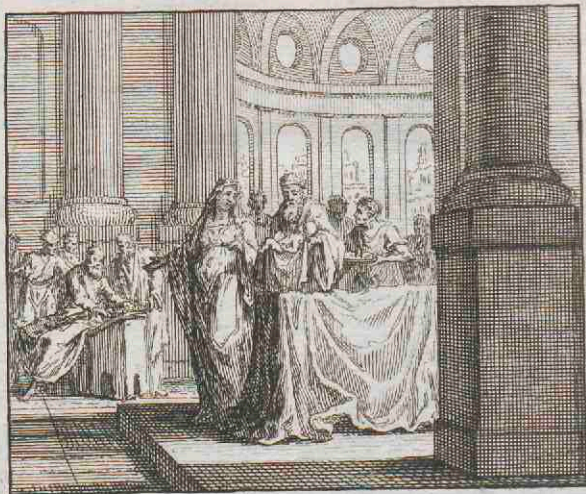
* *Jofua Cap. VIII. vers 34. 35.*

Op Gerezin, dan zult ge op Ebal dreigementen
Uitspreken, om die 't volk diep in het hart te prenten:
Ziet, zyn die Bergen niet aan geen zy' der Jordaan,
Daar d'alverkwikkbre zon haar dagreis heeft gedaan;
In 't landt der Cananeen, die in de velden wonen,
Die over Gilgal zyn, daar de Eiken zig vertoonen
Van More, want gy zult de Landstroom met uw voet
Doorwand'len, op dat gy naartal u tegenspoedt,
In 't eind' het landt betreedt, dat u de Heer zal geven,
Om daar in als uw erf te wonen, en te leven.
Wel aan dan! neem dan waar, ô magtig Israël!
ô Volk van Godt bemindt! zyn Goddelyk bevel;
Houdt zyn Inzettingen, en regten, volg zyn wegen
Die u zyn voorgestelt, zo krygt gy zynen zegen.

E I N D E.

VERHEUGDE ZACHARIAS.

Toen 't eindlyk zou geschiën na tweemaal twintig eeuwen,
 Dat Gods doorluchten Zoon, de Heilvorst der Hebreuwen,
 In 't vleesch verschynen zou, moest voor zyn aangezigt
 Zyn Wegbereider gaan, om van zyn Heilryk licht,
 Eer 't nog zyn straalen schoot getuigenis te geven:
 Dan eer die Boetgezant genoot het lieve leven,

Maakt

Maakt' s Hemels Majesteit gantsch Israël verzet.
Hy keurt tot Moeder uit, Godtvruchte Elifabeth,
Schoon oudt, en reets bedaagt: haar Ega, opgetoogen,
Ziet, daar hy 't Reukwerk brandt een Engel voor zyn oogen,
Die hem (schoon dat de vrees des Priesters haar ontfeld)
Dien grooten Zoon belooft, en zyne komst voorspeldt
En hem JOANNES noemt: ja hoe de deugtgezinden,
Als zy, zyn schynzel zien, verheuging zullen vinden,
Voor hun bedroeft gemoedt: geen sterke drank nog wyn
(Wyl hy geheel en al, voor zynen Heer zal zyn)
Zyn lippen raken zal; en hoe de heldre straalen,
Van 's Hemels milde gunst reets zullen nederdaalen,
Op hem, van de aanbegin, op dat in heiligheid
Door hem, een yvrig volk den Heer werdt toebereidt.
Dan 't schynt een wonderspreuk in Zacharias ooren:
Hoe (zegt hy) zal my nog een Zoone zyn gebooren,
In mynen ouden dag, en daar myn Echtgenoot',
Reets op haar dagen is! waar by kan ik zo groot
En onverwagt geluk, ô Heilverkonder! weeten?
Wel aan, om dat gy niet onagtzaam zult vergeeten,
(Zegt 's Hemels Heil-heraut) het geen ik u ontdek;
Zo weet, (op dat aan u dit tot een teken strek)
Uw tong zal sprakeloos en vast geslooten wezen,
Tot dat d'Almagtige nooit hoog genoeg gepreezen!

Het alles heeft vervuldt 't geen ik u heb voorfpeeld.
 In 't eindt genaakt de tydt waar op die groote heldt,
 Het levens licht aanschouwt, Elizabeth wordt moeder:
 Dit baart alömme vreugdt; men looft den Albehoeder,
 Voor zulk een zegening; men raadpleegt dat de Zoon,
 Zy's Vaders naamgenoot, die roem aan Levys kroon:
 Elizabeth noemt hem *Joannes*: men tragt nader,
 Te hooren het besluit van zynen stommen Vader,
 Die ook *Joannes* fchryft. Dit baart verwondering!
 m'Erkent in al dit doen Gods fchikking zonderling!
 De vrees beknelt elks hart: 't gerucht vervuldt elks ooren,
 Gantfch Juda staat verbaaft, als zy deez' wond'ren hooren!
 Godts Geest vervuldt het hart des Priesters, en zyn tong
 Door 's Hemels vuur geraakt, dus Godt daar eere zong:
 Gelooft zy Jacobs Godt, de Godt der eeuwicheden!
 Die uit zyn heilig licht (door de Englen aangebeden)
 Op Israël, zyn volk, het oog ter neder floeg,
 Toen 't in Egyptenlandt fmaadt en veragting droeg,
 Al zuchtende onder 't juck van dienftbaarheid en lyden,
 En hem daar van verlostte en van dien laft bevryde.
 Die in 't doorluchtig huis van David, zynen knegt.
 Een hoorn van eeuwig heil voor ons heeft opgereg't!
 Gelyk als Hy van oudts door allen zyn Propheeten,
 Tot trooft van 't droef gemoedt, blymoedig heeft doen wee-
 ten,

Een vreugde, die alom den volke kenlyk zy:
Verloft zynd' van de handt der felle weerparty,
En van de sterke magt der geener die ons haaten,
Op dat hy zyne gunst (belooft in vollen maaten)
Voldeedt aan 't Voorgeflacht der Vadren, en 't Verbondt,
Zo heiliglyk belooft, vervullende den grondt
Op eenen duuren eedt aan Abraham gezworeen,
Beveste, dat hy ons heeft tot zyn Volk verkooren,
En aan ons schenken zou, dat groote heil, en 't geen,
Hy onze Vadren hadt toegezegd voorheên.
Op dat wy uit de magt van die ons tegenstreven,
Verloft zynd', Hem alleen, de dagen van ons leven,
Zoud' dienen zonder vrees, in zuivre heiligheid,
En in Gerechtigheid, door Hem ons is voorgeleidt.
En gy, 'ô tedre spruit! ô blydtschap myner daagen!
Voorloper van Godts Zoon! gy zult den eernaam draagen,
Van 's Hoogten Heilpropheet, want gy zult voor dat licht
Heen treden, en alom voor 't Heilig aangezigt,
Van dien Gezegenden, het voetspoor toebereiden,
Om zyn bemindt geslacht, zyn Volk tot hem te leiden,
En door de ontdekkingen van elks behoudenis,
Te leeren, dat by hem tot zond'vergevinge is.
Dewyl d'Almagtige, de tedere ingewanden
Van mededoogen, die in zuiv're liefde branden,

220 DE VERHEUGDE ZACHARIAS.

Uitstorten over 't volk ; door dien hy van zyn throon ,
Neêrziend' hen schenken wil zyn welbeminden Zoon ,
Dien Opgang uit der Hoogte ; op dat die zyne straalen ,
Op 't volk in duisternis gezeten , zou doen daalen ;
En hen vertroosten , die in hunnen angst en noodt :
Voortgingen langs het padt , der schaduw' van den doodt ;
Op dat zy dus geret , uit deze duisternissen ,
Hun voeten vast en regt neêrzetten , (zonder missen ,)
Op dien doorluchten weg , waar langs in lieff'lykheid ,
En vrede , 't zalig padt , naar Sions woonsteê leit ,

E Y N D E.

R E G I S T E R

D E R

LEERZAAME ZINNEBEELDEN.

I. Begin.

Godts wondre wysheid en vermoogen - - - - - *bladz. 2*

II. Roeping.

Ontwaak, ó slaauw en zwak gemoedt! - - - - - *6*

III. Leerzaamheid.

Doorluchte en scbrandre Leerzaamheid, - - - - - *10*

IV. Dankbaarheid.

Gy zyt het edle Dankbaarheid, - - - - - *14*

V. Bekeering.

De mensch die in zyn zond'lykbeden, - - - - - *18*

VI. 't Gebedt.

Ontsluitster van Godts schat-trefooren. - - - - - *22*

VII. 't Geloof.

't Geloof die groote Verrekyker, - - - - - *26*

VIII. Hoop.

Hoop, Anker onzer Zaligheid, - - - - - *30*

IX. Liefde.

Bandt der volmaaktheid, hoofdt der deugden. - - - - - *34*

X. Honger.

ó Honger scherpen snydendt zwaardt! - - - - - *38*

XI. Dorst.

Al is de Honger fel in 't woede, - - - - - *42*

XII.

REGISTER.

XII. Herbergzaamheid.

Herbergzaamheid, ó barts-vrindin - - 46

XIII. Naaktheid.

Bedrukte Naaktheid, met het kleedt - - 50

XIV. Krankheid.

Ai my! wie zie ik voor my been, - - 54

XV. Gevangenis.

't Gaat wel ó vast geboeide ziel. - - 58

XVI. Armoede van Geest.

Godtvruchte Nedrigheid van geest - - 62

XVII. Treurigheid.

Bedrukte zielen bier beneên - - 66

XVIII. Zachtmoedigheid.

Zagtmoedigheid! doorluchte Maagdt. - - 70

XIX. Heilbegeerte.

Ontsluit de Hemel zyne zaalen - - 74

XX. Barmhertigheid.

Gelyk de zuivre Zon haar stralen - - 78

XXI. Reinigheid des Harte.

Te rug gy die 't verganklyk mindt - - 82

XXII. Vreedzaamheid.

Laat bet verslindende Oorlogsvuur - - 86

XXIII. Verdrukking.

Vergeefs woedt gy ó Tiranny! - - 90

XXIV. Vergelding.

Zou dan verdrukte deugd altoos - - 94

XXV. Einde.

Gelyk de Zon haar loop volendt - - 98

R E G I S T E R

Der

VOORNAAMSTE ZAAKEN IN 'T LEVEN

Van den

PROPHEET ELISA.

ELIAS te Samaria.	108
— Offer, en dat der Baals Priesteren	109
— Vlucht in de Woestyne	115
— te Horeb	118
— te Abel-Mehola, en werpt zyn mantel op Elisa	121
— en ELISA, te Gilgol	122
— — te Bethel	123
— — te Jericho	124
— — aan de Jordaän	125
— beloften aan Elisa	127
— Hemelvaart	128
ELISA'S Eerste wonderwerk, aan de Jordaän.	133
— te Jericho.	133
— te Bethel bespot.	136
Krygstoerusting van Joram tegens Mesa.	138
Elisa te Samaria door drie Koningen begroet.	140
— Voorzegt bun de Overwinning.	142
— Vertroost een arme Weduw-vrouw.	144
— te Sunen.	147
— herstelt de Moes-pot te Gilgal.	155
— geneest Naaman van zyn melaatsheid.	157
— bestrafte Gebasi's geldtgierigheid.	167
— doet de Byl in 't water gevallen, boven dryven.	173
Benbadad, belegert Dothan.	175
Gebasi ziet een gezigt van Engelen.	176

't Le-

1456748/Adc

REGISTER.

't Leger der Syriërs met blindtbeidt geslagen . . .	178
Elisa brengt het in Samaria	178
Benbadad belegert Samaria	180
Hongersnoodt te Samaria	181
Elisa voorzegt des Stadts verlossing	187
————— den doods van den ongelovige Hoofd- man	188
————— Hazaël den Throon van Syriën	195
————— belast Jebu tot Koning van Israël te zalven	196
————— krank	198
————— voorzegt Joas den zege op Hazaël	198
————— sterft	200
Zyn Beenderen doen een dode verryzen	200

BYBEL-STOFFEN.

Moses aanspraak aan Israël	202
De verheugde Zacharias	216

De ingeslovene Drukfouten gelieve de Lezer te
verbeeteren.

KUNSTHISTORISCH INSTITUUT
DER RIJKSUNIVERSITEIT UTRECHT
AFDELING IKONOLOGIE